ИНТЕРВЮ
Шампионката Мария Гроздева: Имам още сили за медали
15

ПРИОРИТЕТИ
БСП търси сближаване с учители и лекари
3

ЕПИДЕМИЯ
До месец се очаква грипна вълна в България
5

СИГУРНОСТ
Масови антитерористични акции се проведоха в Европа
8

ПЕГАС
120 години от рождението на Гео Милев
20-21

Неделник
Балановият род - светъл пример за родолюбие
14

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
90 cm.
www.duma.bg
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 17-18 ЯНУАРИ | 2015 ГОДИНА/24 | БРОЙ 12 (7013)

Властта даде заден за влаковете

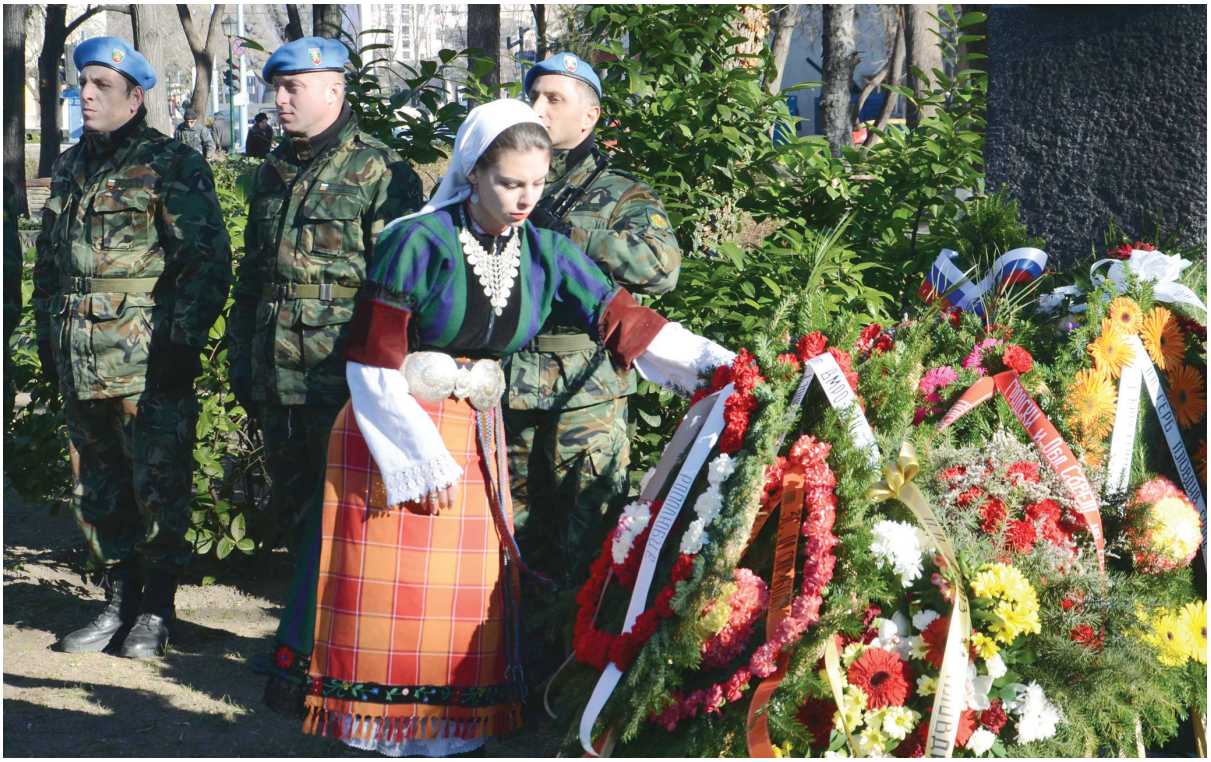
Повече няма да бъдат спирани, но и няма да възстановят спрените 38 в пълен обем

След протестите на граждани и железничари в най-засегнатите от съкращенията на влакове градове и след оказаната подкрепа на протестите от страна на левицата, призивите от различни партии и областни управители движението им да бъде възстановено, властта даде на заден. Вчера в Народното събрание транспортният министър Ивайло Московски заяви, че решението за спиране на още влакове ще бъде отменено. Спрените вече от движение 38 ще бъдат пуснати, но може би не в пълен обем. По-късно вчера и от БДЖ потвърдиха, че от 1 февруари няма да бъдат спирани пътнически влакове, макар че няколко дни по-рано по време на парламентарната комисия по транспорт ръководството на БДЖ заяви, че се готви да спира още 81 влака.

За да не бъдат спирани влакове, 40 млн. лв. от капиталовия трансфер ще бъдат прехвърлени към субсидията за БДЖ "Пътнически превози", която сега е 140 млн. лв. Това ще стане с постановление на МС.

6

Снимка Пресфото/БТА

Десетки граждани поднесоха венци и цветя пред паметника на руския капитан Александър Бураго в Пловдив по повод 137-годишнината от освобождението на града от турско робство

Велислава Дърева: Войната на религиите е последното оръжие на САЩ

11

България ще бъде домакин на Детската Евровизия

33

Сани Жекова завърши 4-та на световното по сноуборд

38

НЯКОЛКО ДУМИ

Павлета ДАВИДОВА

ИЗХОД ИМАЛО

ГЕРБ отново дадоха назад, този път за БДЖ. За добро или зло, правят го всеки път, когато решат да правят някакви радикални промени. Вярно, че при Борисов и компания всичко е предпоследно, но ГЕРБ размислят всеки път, когато усетят, че се надига заспалото гражданско недоволство. Уви, след това винаги действат на принципа разделяй и владей, така че съвсем скоро може да очакваме уж заради служителите в БДЖ да орежат социалните (и не само) придобивки на някой друг бранш.

Изход от драмата с железниците имало. И без съкращения и закриване на влакове БДЖ може да съществува. Оказва се обаче, че отново става въпрос за едни пренасочени милиони...

Решението за спирането на десетки влакове така и не бе обяснено, нито пък бе предложен адекватен алтернативен транспорт. А собственици на транспортни фирми започнаха да се облизват, предчувствайки сигурната печалба.

Така става, когато призивите за "по-малко държава" станат реалност. Тогава група добре облечени костюмари решава, че е време да приключи различни "отживелици" като евтиния обществен транспорт. Защото излизал скъпо на държавата. Или защото не докарва финанси в собствените им джобове?

В предишния кабинет на ГЕРБ Дянков бе лошото ченге, човекът, който орязва доходи и финансиране. Днес всички министри се точат да режат до кръв, но се опитват да го играят доброто ченге. Фалшивата им добрина обаче нагарча. И докато те се возят в лъскави лимузини, по леденостудените български гари десетки хора чакат влака. Докато още го има. Защото само това могат да си позволят.

3
6

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 | USD: 1.68781 | GBR: 2.56099 | CHF: 1.93111

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 ЯНУАРИ 2015

Писанчев се срещна с главния мюфтия Мустафа Хаджи

Не бива да допускаме разделение в обществото и разграничение на мюсюлмани и християни. Около тази теза се обединиха вчера председателят на Държавната агенция "Национална сигурност" Владимир Писанчев и главният мюфтия Мустафа Хаджи. Противопоставянето по религиозен, етнически и социален статус не решава проблемите, категоричен бе Писанчев, който бе приет в мюфтийството от Хаджи, вр.ид. председател на Висшия мюсюлмански съвет Ведат С. Ахмед и главния секретар Ахмед Ахмедов.

Снимка БГНЕС

Мирното съжителство трябва да бъде опазено, категорични бяха шефът на ДАНС Владимир Писанчев и главният мюфтия Мустафа Хаджи

"Не трябва да допускаме противопоставяне. Осъждаме варварския акт, сполетял френския народ, и смятаме, че не това е начинът, по който трябва да се подходи", посочи главният мюфтия. Той добави, че все още може да се гордеем, че не сме допуснали да има български гражданин на страната на т.нар. "Ислямска държава". Според него това не трябва да ни успокоява, а да ни мотивира да вземем всички необходими мерки, за да не го допуснем.

"Имаме чудесен модел на толерантност и мирно съжителство. Той е нашето богатство. Наша е отговорността да съхраним този модел", добави Писанчев и призова да се съблюдават някои граници, особено когато става дума за религиозни светини

Кунева иска да прави структури за антикорупция като в Румъния

Правосъдният министър Христо Иванов заминава другата седмица да изучава опита на Букурещ

Ако България иска да се справи с корупцията, примерът на Румъния може да бъде приложен. Има възможности страната ни да създаде аналогични на румънските структури за борба с корупцията, със сходни правомощия. Това заяви вицепремиерът Меглена Кунева след срещата си вчера със спецпрокурорката Лаура Кьовеси, която ръководи Национална дирекция по антикорупция (НДА) в Румъния, и Хория Джорджеску, председател на Националната агенция за интегритет (НАИ), съобщи правителствената пресслужба.

Очевидно е, че в северната ни съседка Механизмът по сътрудничество и оценка дава резултати и България може да почерпи опит от добрите практики, констатира Кунева. Тя посочи, че структурите, които трябва да се преборят с корупцията по високите етажи на властта, трябва да са независими и да не бъдат обект на политически натиск. По думите ѝ ключови за борбата с корупцията са още административният капацитет, разследването на сигнали за злоупотреби и проверките за необяснимо забогатяване на държавни служители.

НДА на Румъния има функциите на специализирана прокуратура за борба с корупцията. НАИ е орган, който следи имущественото състояние на лицата, заемащи високи държавни длъжности. Там се акумулират сигналите и се определя обхватът на риска от корупция.

България вече има изградени "надпартийни и независими структури" за борба с корупцията по високите етажи на властта. Това са спецпрокуратурата и спецсъдът. Те бяха създадени още при предишното правителство на ГЕРБ. До момента обаче те нямат почти никакви постижения. Не даде резултат БОРКОР, което беше създадено именно с цел борба с корупцията. И тази структура беше изградена по време на предишното управление на ГЕРБ. Не успя да изпълни функциите си и финансовото разузнаване, която беше превърнато в отдел от ДАНС от кабинета "Борисов 1" и на практика изгуби силата и независимостта, която имаше при изграждането си.

По време на разговорите с вицепремиера Кунева председателят на НДА Лаура Кьовеси и на НАИ Хория Джорджеску са представили подробна информация за функционирането и правомощията на ведомствата си. Отбелязано е било, че те работят с малък брой добре подготвени кадри и подкрепа от Европейската комисия, Световната банка и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Другата седмица двустранните срещи по проучване и прилагане на румънския опит в борбата с корупцията през двата специализирани органа продължават с посещението на правосъдния министър Христо Иванов.

Лукарски замълча как ТТИП ще се отрази на българската икономика

Юлия КУЛИНСКА

Министърът на икономиката Божидар Лукарски не представи вчера пред депутатите анализ за това как Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство ще се отрази върху икономиката ни, но не пропусна да потвърди казаното от премиера Борисов, че няма отстъпление в позицията на България по отношение на добива на шистов газ. Изявлението му бе в отговор на питане на депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Кристиан Вигенин по отношение на преговорите за ТТИП между ЕС и САЩ. Притесненията на БСП са, че разпоредби в него могат да задължат страната ни да допусне добива на шистов газ, защото в противен случай се нарушава свободата на инвестициите. ТТИП в този му вид неглижира социалните аспекти и затова ще ни бъде трудно да го подкрепим, коментира Вигенин. Той допълни, че БСП настоява за прозрачност и публичност на преговорния процес. Вигенин припомни, че мандатът за преговори по ТТИП не беше публично достояние и само големият публичен натиск доведе до неговото разсекретяване от ЕК и до публикуването на преговорните директиви. Лукарски увери, че като член на ЕС страната ни участва равноправно в преговорите по споразумението, следи за отчитането на своите интереси и няма да допусне налагането на клаузи, с които не е съгласна. Националните интереси се формират на основата на експертен анализ и допитване до заинтересованите бизнес среди, уточни той. Лукарски припомни, че в законодателството ни е предвиден наднационален арбитраж и затова няма как да поискаме въпросът за арбитраж на подобни спорни въпроси, предвиден в ТТИП, да отпадне. Министърът не уточни категорично и каква е позицията на България по отношение на генномодифицираните култури, коментирайки, че в ТТИП този въпрос не е засегнат.

ЕЛЕНА ПОПТОДОРОВА:

САЩ нямат нужда от български шистов газ

Няма натиск от САЩ за добив на шистов газ, заяви в телевизионно интервю българският посланик в САЩ Елена Поптодорова. Според нея Съединените щати никога не са отправяли искане към България на държавно ниво за добив на шистов газ.

"Едва ли не се подсказва за натиск от страна на САЩ по отношение на добив на шистов газ. Заявявам, че такова нещо не съществува. На САЩ не им е нужен български шистов газ, те имат достатъчно, при това произвеждан сигурно", заяви посланикът.

Поптодорова смята, че шистовият газ е довел до ръст на американската икономика в последните 4,5-5 години, който е несравним с други икономики в света, и излишък, и цени, които са също несравними с които и да било друга държава в света. Това кара посланика да смята, че който се опитва да прокарва теза за натиск върху България за добив на шистов газ именно от Америка, не желае доброто на страната ни. Тя отхвърли твърденията, че визитата на държавния секретар на САЩ Джон Кери е имала за цел да отправя сигнали към Русия. Според дипломатката основните причини за спирането на проекта "Южен поток" са финансови, а не политически.

"1 НОЕМВРИ" СТАВА ОРГАНИЗАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНИЯ ЕЛИТ

Клубът "1 ноември" да прерасне от организация на български културни и научни дейци в организация на националния елит и да бъдат привлечени участници в икономическия живот и спортисти, споделящи загриженост за съдбата на страната. Това решиха проф. Искра Баева, артистът Васил Михайлов, писателят Владимир Зарев, литераторът проф. Симеон Янев, философът чл.-кор. Васил Проданов, икономистът проф. Нако Стефанов, дипломатът посл. д-р Веселин Стоянов, председателят на Обединените спортни клубове на ЦСКА, европейският шампион Георги Калчев, политологът Румен Дечев и други членовете на организацията на заседание на 14 януари 2015 г. в София.

Проф. Баева, Зарев, проф. Стефанов и Дечев изготвиха платформата "Призив за възраждане на България", която бе приета като програмен документ на клуба м.г. На базата на присъединилите се към платформата интелектуалци от страната бяха учредени секции на клуба в Пловдив и Варна.

Българските учени изразиха недоумение по повод недомислените изказвания на министъра на образованието проф. Тодор Танев, както и сериозни съмнения относно интелектуалната му пригодност за поста и за преподавател във ВУЗ.

От кабинета да се вземат мерки за оздравяване на БДЖ и недопускане на техния фалит или приватизация. Правителството да отстоява националния суверенитет, спазването на забраната за добив на газ чрез фракинг и неучастие на страната във въоръжен конфликт, настояват членовете на клуба.

ДОКЛАДЪТ НА ЕК ЗА БЪЛГАРИЯ ИЗЛИЗА "В СЛЕДВАЩИТЕ СЕДМИЦИ"

Мониторинговият доклад на Европейската комисия за България и за Румъния по механизма за сътрудничество и проверка ще бъде представен "през следващите седмици". Това съобщи говорител на комисията. Говорителят заяви, че засега не може да внесе поголяма яснота за датата. Механизмът за проверка и контрол по отношение на България и Румъния да отпадне в рамките на мандата на Европейската комисия, съобщиха в четвъртък на съвместна пресконференция президентът Йоханис и председателят на ЕК Жан-Клод Юнкер. Това означава преди 2019 г., съобщи БТА.

Лукарски към Главчев: „Г-жо Цачева, г-жо председател“

ИКОНОМИЧЕСКИЯТ МИНИСТЪР НЕ ЗАБЕЛЯЗА, ЧЕ НЕ ЦАЧЕВА, А ГЛАВЧЕВ ПРЕДСЕДАТЕЛСТВА НС

Социалистите търсят сближаване с учители и лекари

Михаил Миков призова за засилен прием на млади членове

Павлета ДАВИДОВА

Сближаване с учителското и лекарското съсловие ще бъде един от основните приоритети на БСП. На първата си за 2015 г. среща с областните председатели на социалистическата партия лидерът на левицата Михаил Миков призова да се търси контакт с тях, както и да бъде засилен приемът на млади членове.

Повод за диалог с учителското съсловие може да бъде взет от законодателната инициатива на БСП, свързана със Закона за средното образование, смята Миков. Комуникацията с лекарите от областни и общински болници, както и от здравните бордове също трябва да бъде подобрена.

Зам.-председателят на БСП Бойко Великов предложи в някои райони да бъдат създадени регионални федерации, които да дадат възможност за сближаване с браншовите организации.

Очаква се до края на март да бъдат обобщени и ясни данните за числеността и състава на членската маса на БСП. Предвиденият за края на март конгрес ще се състои от две части - политическа и организационна, която предвижда и уставни промени. Някои от предложенията за изменения са свързани с регламентирането мандатността на различни длъжности, възможностите за подмяна на делегирани членове на НС и областни съвети, които имат много отсъствия от партийни форуми. Има идея освен санкции и наказания, в устава да бъдат регламентирани и форми на стимулация за партийните членове, загатна Великов. Миков призова областните председатели да затегнат политическата и организационна работа до края на март и след това да се концентрират върху номинациите и реденето на листи за местните избори.

Председателят на БСП бе категоричен, че социалистите не бива да се притесняват да афишират политическите си пристрастия на граждански протести като тези в защита на БДЖ и прекратените социални плащания. БСП трябва да покаже, че разбира проблемите на хората, че ги припознава като свои и че е готова да предложи решения за отстраняването им, категоричен бе Миков.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Засилване и улесняване на приема на млади хора поръча на съпартийците си лидерът на БСП

БСП иска Борисов да отговаря за бежанците, Кунева била неподготвена

Юлия КУЛИНСКА

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ настоя премиерът Бойко Борисов да координира институциите, отговорни за миграционния поток, а вицепремиерът Меглена Кунева да се занимае с намирането на повече пари от Европа за България по проблема. В декларация, прочетена вчера от говорителя на партията Атанас Мерджанов в НС, социалистите обвиниха ГЕРБ в двоен стандарт при определянето на мерките за справянето с бежанския натиск. Според него действията на кабинета показват неподготвеност, а разнопосочните изказвания на министри излъчват сигнали за хаос. По думите на Мерджанов няма как управляващите да са подготвени, защото когато в миналото НС и кабинетът “Орешарски” взимали мерки по проблема, депутатите от ГЕРБ бойкотирали работата на парламента и скандирала “Оставка”. Терористи и каналджии не се интересуват от това кой е на власт, коментира Мерджанов и призова управляващите да спрат да прехвърлят горещия картоф и да се захващат за работа. Упрекнахте ни, че поискахме да няма обществена поръчка за изграждането на ограда по турската граница, а в сряда Борисов поиска точно това, обърна се Мерджанов към властимащите и уточни, че това е двоен стандарт.

“Очаквахме хладнокръвно и отговорно поведение, но вместо това управляващите са обзети от паника. МВР прехвърли отговорности на армията. Военното министерство се оплаква на президента. Той измисли потенциален дипломатически скандал, а вицепрезидентът казва, че няма да има такъв. Премиерът не изглежда особено заинтересован и лаконично коментира темата, а ресорният му заместник Меглена Кунева очевидно е напълно неподготвена за събитията, които предстоят”, обясни Мерджанов.

От БСП определиха като неадекватни действия свалянето на полицейската охрана от границата, преди да е осигурен друг начин за защитата ѝ и връщането на Никола Казаков за шеф на ДАБ. Ако иска да бъде полезен на страната си, президентът Плевнелиев да преустанови практиката на подмятания на крак пред медиите и да работи за обществения и политически консенсус, включително и чрез свикване на КСНС, призова Мерджанов. Той беше категоричен, че БСП няма да повтаря грешките на предишната опозиция като използва проблемите с бежанците за дестабилизиране на правителството.

Снимка Мариета ТОМОВА

Действията на кабинета показват неподготвеност, а разнопосочните изказвания на министри излъчват сигнали за хаос по бежанския проблем, категорични са от БСП

СДС И ДГБ СИ ПОДЕЛЯТ СГРАДАТА НА „РАКОВСКА” 134

Юлия ИВАНОВА

СДС и коалиционният им партньор ДБГ ще трябва да си поделят поравно сградата на “Раковска” 134. Областният управител на София Веселин Пенев в сряда е предоставил на парламентарно представените партии и коалиции в 43-то НС на свободните държавни постройки, сред които те трябва да изберат офиси, съгласно закона за политическите партии.

Хората на Лукарски и Кунева ще обитават по 3 етажа в 7-етажната бивша синя централа, а един ще ползват общо. Партиите ще си делят по 3 етажа, а един ще стопанисват общо.

Партия ЛИДЕР на Кънчо Филипов, който е част от полуразпадналата се коалиция на Бареков, ще се помещава в бившите помещения на партия “Рома”, разположени на ул. “Кракра” 3.

“Атака” пък трябва да напусне сградата на площад “Славейков” 4, в която е разположена партийната им телевизия “Алфа”. Според софийския областен управител не е редно медията да ползва помещения съгласно закона за политическите партии и облекченията, които той осигурява, а да потърси други варианти за офиси. Партията на Сидеров обаче ще запази стаите си, разположени на два етажа в сградата на ул. “Врабча”1.

“Движение 21” на Татяна Дончева, което спечели над 1% на предсрочните парламентарни избори, ще ползва за офис апартамент на петия етаж на бул. “Витоша” 12, където досега се е помещавал Съюзът на музикалните дейци. На 6 етаж в същия блок ще се настани ББЦ. На Светльо Витков и неговия “Глас Народен” е предложен терен от 129 кв. м на 3 етаж на ул. “Лавеле” 24.

НАСТОЯВАМЕ ЗА ДОГОВОР ЗА ДОБРОСЪСЕДСТВО С МАКЕДОНИЯ

България ще продължи да отстоява необходимостта за подписване на договор за добросъседство и сътрудничество с Македония. Това ще бъде основен приоритет за нас, заяви премиерът Бойко Борисов в отговор на въпрос на Кристиан Вигенин, депутат от БСП, за политиката на нашата страна по отношение на съседката ни. “Договорът не представлява никакви допълнителни искания към Македония и ще придаде правно-задължителна сила на политическата договореност”, допълни Борисов. Имаме доста заявки от страна на Македония за срещи на високо равнище, каза премиерът. „Така че се надявам в следващите една-две седмици това да го придвижим”, коментира той. Според Борисов България е обявила готовност да обсъжда и оказва експертна помощ по конкретни въпроси, свързани с опита на страната, за да успее Македония да постигне напредък в кандидатстването си за членство в ЕС и НАТО.

СИНЪТ НА ХАСКОВСКИЯ КМЕТ Е РЕКОРДЬОР ПО ОТСЪСТВИЯ В НС

Юлия ИВАНОВА

Синът на хасковския кмет Станислав Иванов от РБ е рекордьор по безпричинни отсъствия от заседанията на парламента през декември м.г., сочи справка в сайта на НС. Втори в класацията е Делян Пеевски от ДПС. От общо осем заседания преди началото на коледната ваканция Иванов е бил в пленарната зала едва на половината, а Пеевски е отсъствал три работни дни. За периода 4-18 декември неизвинените отсъствия на народните избраници са 21 и то в периода, когато депутатите дебатираха и приемаха държавния бюджет за тази година. В бюджета на НС през ноември 2014 година от глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви и обезщетения са постъпили 41 хил. лева, показва отчетът за месеца. През предпоследния месец на миналата година за заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, са дадени над 1,5 млн. лв.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 ЯНУАРИ 2015

СЛАВА ИВАНОВА ОГЛАВИ „БЪЛГАРСКИЯ ЛУВЪР”

С със заповед на министъра на културата Вежди Рашидов за директор на новия Съвременен музеен център в “Квадрат 500”, известен като “Българския Лувър”, е назначена изкуствоведката Слава Иванова. Тя ще заема поста в София до обявяването на конкурс, съобщиха от Министерството на културата. Иванова ще има двама заместници – изкуствоведите Яра Бубнова и Бистра Рангелова. Председател на Художествения съвет на новия Съвременен музеен център ще бъде академик Светлин Русев.

Слава Иванова беше директор на Националната художествена галерия в периода 2009 - 2013 г. През 2011 г. работи за откриването на нов филиал на НХГ в София, представящ изкуството от епохата на социализма със скулптурна експозиция на открито. Под нейно ръководство в Националната художествена галерия са уредени и ретроспективни юбилейни изложби на художници като Владимир Димитров - Майстора, Никола Танев, Захари Зограф, Георги Баев. Представителни експозиции на българското изкуство НХГ показва в Брюксел, Черна гора, Париж, Солун.

През лятото на 2013 г. тя бе наградена с орден за изкуство и литература на Министерството на културата и комуникациите на Република Франция, уточняват от културното министерство.

Снимка БГНЕС

Областните отличия “Пожарникар на годината” бяха раздадени вчера в София

Фандъкова обеща канализация в Горна баня, „ама друг път”

Горнобанци алармираха за пълната анархия, която е настъпила в квартала им

Кметът на София Йорданка Фандъкова обеща на горнобанци канализация, но някой друг път. Това стана ясно на срещата ѝ с жителите на Горна Баня. До нея се стигна, след като преди няколко дни стана ясно, че жителите на столичния квартал ще се съберат на протест заради непочистените от снега улици и липсата на канализация. “Голяма част от улиците в квартала са абсолютно непроходими в зимни условия, тъй като никой не се сеща да ги почисти. Огромен проблем създава и липсата на канализация, а в последните два месеца почти всяка нощ крадци нахлуват в дворове и къщи и прибират каквото им попадне дори в присъствието на живеещите в домовете”, разказаха в писмо до медиите горнобанци. Пълната анархия, която цари в квартала, принуди хората да организират хайки през нощта, за да охраняват жилищата и имуществото си.

На срещата стана ясно, че Столичната община не може да обяви срокове, в които ще бъде изградена канализацията. Това е един от най-големите проблеми на горнобанци. Кметът обаче обеща на гражданите да покаже карта с план за изграждане на втори етап от канализацията. Освен това 4 улици в квартала ще бъдат асфалтирани, според думите на Фандъкова. През февруари пък щяло да започне изграждането на подлез под железопътния прелез, разказва Любомира Василева в групата “Горна баня” във фейсбук. Останалите обещания са да бъде завършена ул. “Княжевска” до края на 2015 година, да има полицейско присъствие в квартала, на всяко тримесечие от Столичната община да се отчитат за извършената дейност и да отговарят на актуални въпроси, да бъде проучена възможността за изграждане на спортна площадка в квартала, до 5 години да има спирка на метрото в “Горна баня”, както и двете опасни общински сгради в центъра - поликлиниката и аптеката, да бъдат съборени или реставрирани.

Всички тези обещания обаче не успяха да откажат хората и те ще изразят недоволството си днес от 10 часа пред кметството на Горна баня.

ПО-СТРОГИ НАКАЗАНИЯ ЗА КАТАСТРОФИ В ПЕШЕХОДНА ЗОНА

По-строги наказаания за шофьор, блъснал пешеходец на детска площадка, в парк или в пешеходна зона, предвиждат промените в Наказателния кодекс, които е внесъл Петър Славов, депутат от Реформаторския блок. Той настоява виновният водач задължително да лежи в затвора от 1 до 15 години в зависимост от тежестта на деянието му.

Причината реформаторът да настоява за тези промени е, че през последните години се случиха много инциденти с деца и възрастни на пешеходни зони, в паркове, градинки и дори детски площадки. Някои от тях са с фатален край. Такъв е случаят с 4-годишния Паоло от Стара Загора, който бе прегазен и убит от водач на джип в пешеходна зона. Шофьорът бе осъден на 3 години и 4 месеца затвор.

Сега в НК има само текстове, които предвиждат наказание за блъскане на човек на пешеходна пътека. При средна телесна повреда виновният водач се лишава от свобода от 1 до 5 години. При причиняване на тежка телесна повреда наказанието е от 2 до 8 години. При смърт или при особено тежки случаи, когато е блъснат повече от един човек, се предвижда затвор от 5 до 15 години.

“Предвид, че движението на МПС е забранено на тези площи и въпреки това някои водачи си позволяват да нарушават тази забрана, с ясното съзнание, че могат да застрашат живота и здравето на пешеходците, в това число и на деца, играещи на територията на тези площи, подобни деяния, подобно на извършените на пешеходна пътека, също би следвало да се наказват с особена строгост на закона”, пише в мотивите си към промените Славов.

„София Прайд” ще е срещу дискриминацията в училище

Тази година шествието на лесбийките, гей мъжете, бисексуалните, трансполовите и интерсексуалните хора ще се фокусира върху дискриминацията им в образователните институции. Шествието “София Прайд” ще се проведе на 27 юни, съобщиха организаторите. Според тях с този проблем са се сблъсквали почти всички нехетеросексуални и трансполови хора, и въпреки това той остава невидим, неразпознат и неадресиран както от родители и учители, така и от експерти.

Според активистката на фондация “Ресурсен център “Билитис” Моника Писанкънева в училището и университета човек активно се социализира и прекарва голяма част от ежедневието си, затова е много важно средата да е безопасна и включваща. “А това означава да се чувстваш комфортно, да не се чувстваш особен или не добре дошъл”, смята Писанкънева.

Задържаха 22-годишна „врачка” за измама

22-годишната Е.Г. от великотърновското село Ресен бе задържана за измама по схемата “пари за разваляне на магия”. Работата по случая започнала във вторник, когато 20-годишна жителка на Сливен потърсила помощ от служителите на реда. Тя разказала на униформените, че на 5 януари на автобусната спирка на ул. “Васил Левски” във Велико Търново е била заблудена от млада жена, че ѝ е направена магия. За да бъде развалена, непознатата казала на потърпевшата да ѝ предаде 80 лв., бижута, преносим компютър и дрехи. Измамницата е известна на полицията. По случая е заведена преписка.

Три момчета обраха 900 лева от кафене

Трима тийнейджъри са заподозрени в кражба на пари в Пловдив. По първоначална информация момчетата успели да откраднат 900 лева от кафене в четвъртък вечерта.

19-годишен пловдивчанин и още две момчета на 15 и 17 години са отвлекли вниманието на собственика на заведението и присвоили парите. Започнато е бързо производство в Първо районно управление. Работата на разследващите продължава, а материалите по случая с младите крадци са докладвани в районната прокуратура.

www.duma.bg

НЗОК:

За 5 години се удвоили хоспитализациите за рехабилитация

Промени в клинична пътека оставят без физикална терапия хиляди пациенти с болести на периферната нервна система и опорно-двигателния апарат

От 25 хил. през 2010 г. хоспитализациите по клинична пътека за физикална терапия и рехабилитация на болести на периферната нервна система са станали 40 хил. през 2014 г. Това съобщиха от НЗОК. Хоспитализациите по другата клинична пътека (КП 244) за рехабилитация на болести на опорно-двигателния апарат са нараснали от от 48 хил. през 2010 г. на 100 хил. през м.г. Проверка на експерти от касата установила, че само за месец едно лечебно заведение е отчело 800 хоспитализации по КП 244. Отчетените свръххоспитализации от някои лечебни заведения са причина НЗОК да направи промени в алгоритмите на двете клинични пътеки. Те са направени, след като е взето под внимание мнението на трима национални консултанти - проф. д-р Андрей Йотов, национален консултант по травматология, проф. д-р Рашо Рашков - по ревматология, и проф. Васил Хаджидеков - по образна диагностика, уточняват от касата. Промените са приети от БЛС, залегнали са в Националния рамков договор за т.г. и влизат в сила от 17 януари.

Едно от изискванията за лечение по КП 244 в новия вариант е да е изминал не повече от месец от изписването на пациента от лечебно заведение за болнична помощ, другият абсурден критерий е пациентът да бъде в напреднал - трети и четвърти стадий на заболяването си.

По рано през седмицата ръководството на Специализираните болници за рехабилитация - Национален комплекс и Организацията на пациентите с ревматични заболявания в България се обявиха против промените и заявиха несъгласие с новите индикации за хоспитализация. Според тях текстът е в разрез със Закона за здравето и нарушава равнопоставеността при ползването на здравни грижи и възпрепятства осигуряването на достъпна и качествена здравна помощ на всички граждани. От писмо до медиите става ясно, че "подходът, приет за индикациите за хоспитализация, е дискриминационен спрямо пациентите с хронични заболявания, тъй като целта на здравеопазването и медицината е да се задържи патологичният процес на определен по-ранен стадий за максимално дълъг период от време, а не да се изчака крайният стадий с необратими промени, които не могат да бъдат овладени от никоя наука". От пациентската организация в писмо до министъра на здравеопазването пишат, че "не може да не бъде отбелязан фактът, че промените, касаещи рехабилитацията и физиотерапията при хора с ревматични заболявания, са нехуманни и не отчитат медицинските доказателства за ефективността от рехабилитационно лечение при тези заболявания в начален етап".

ДО МЕСЕЦ СЕ ОЧАКВА ГРИПНА ВЪЛНА

В края на януари и началото на февруари очакваме грипна вълна у нас с грипен вирус от щама "Тексас", съобщи акад. Ангел Гълъбов, вирусолог от Института по микробиология при БАН и председател на Българското микробиологично дружество. Щамът "Тексас" засяга предимно малки деца, възрастните над 60 г. и хронично болните, тъй като човешкият организъм няма антитела срещу него. "Такъв вирус през последните 2-3 години не беше особено активен. Голяма част от населението на България няма антитела срещу него", коментира акад. Гълъбов. Другите два очаквани щама през зимния сезон са "Калифорния" и "Масачузетс". По думите на вирусолога ваксинирането е най-доброто средство за избягване на заболяването. И сега не е късно да си поставим противогрипна ваксина, защото разгръщането на пълния имунитет е 20 дни. Ваксината, която беше препоръчана през миналата пролет за този зимен сезон, включваше антигени срещу "Калифорния" и "Тексас". Другият грипен щам, който се очаква да циркулира, е познатият ни досега свински грип. Витамин С, витамин Е са добри антиоксиданти в борбата срещу грипа, както и имуномодулатори за усилване на имунната система. Антибиотиците не са първата стъпка за лечение.

Още по темата на стр. 16

Над 20 уникални папагала от цял свят в обстановка, пресъздаваща местата, които обитават, гостуват на варненци в изложбата "Джунгла в мола"

И ГРАЖДАНИТЕ ЩЕ МОГАТ ДА СЕ ВКЛЮЧАТ В ДИСКУСИЯТА ЗА ПЕНСИОННАТА РЕФОРМА

С коментари и предложения за пенсионната реформа ще могат да се включат и гражданите. На електронния сайта на МТСП ще има обособено специално място за представяне на водещите мнения и коментари по темата. Информация ще има и в профила на МТСП във фейсбук, а желаещите да могат да пишат на имейл адрес: preforma@mlsp.government.bg. Това съобщиха от МТСП след срещата на Ивайло Калфин с представители на всички парламентарни групи, за да ги запознае с последните идеи за пенсионна реформа.

Калфин призна, че социалните партньори имат различия по всеки въпрос. Ясно ми е, че пенсионна реформа и консенсус е трудно упражнение, коментира социалният министър. Според него основната цел, която трябва да се постави от всички, е връщане на доверието в системата и предвидимостта какви пари ще получат хората, когато се пенсионират. Социалният министър призова депутатите от всички групи да гарантират на хората, че няма всяко следващо управление да променя пенсионната система.

Срещите, които ще се провеждат във вторниците, ще бъдат закрити, но след всяка щяла да бъде представяна информация на медиите.

По-рано през седмицата от ГЕРБ съобщиха, че планират да предложат промени в Кодекса за социално осигуряване, които на практика ревизират приетите в края на м.г. нови правила за парите за втора пенсия. Една от тях бе административната такса, която пенсионните фондове събират от осигурените, да бъде намалена от 5% на 1 до 3%.

Калфин е скептичен, че ТЕЛК могат да бъдат закрити

Вицепремиерът и социален министър Ивайло Калфин отхвърли идеята на здравния министър Петър Москов трудово-експертните лекарски комисии да бъдат заменени от лицензирани лекари, които само да определят степента инвалидност, а социални работници да преценяват на тази база кой от какви социални придобивки има нужда. В четвъртък по време на заседание на парламентарната комисия по здравеопазване Москов представи идеята си, която цели да сложи край на опашките и дългото чакане за освидетелстване. В петък в парламента Калфин заяви, че между МЗ и МТСП се водят разговори по темата с медицинската експертиза, но "категорично не може да се говори за закриването на ТЕЛК и за пре-хвърляне на подобна отговорност към социалните работници". Според социалния министър социалните работници нямат капацитета да преценят от каква помощ има нужда човек на базата на медицинската експертиза. "Едва ли ТЕЛК-овете ще спрат да работят, докато не се намери приемливо за всички решение. Това, което трябва да осигурим, е един справедлив път за оценка на хората с намалена трудоспособност или нужда от допълнително подпомагане", каза социалният министър.

ПО 450 ЛЕВА ЩЕ ПОЛУЧАТ 20 ДОМАКИНСТВА, ПОСТРАДАЛИ ОТ НАВОДНЕНИЯТА В КИЛИФАРЕВО

По 450 лева допълнителна помощ ще получат 20 домакинства, пострадали от наводненията през юни в град Килифарево, съобщи кметът на града Димитър Събев. Средствата ще бъдат раздадени на 21 януари в кметството. Пострадалите, които ще получат помощ, трябва да отговарят на един от четирите показатели, определени от община Велико Търново на база на централното ръководство на Български червен кръст. "Някои от критериите са да има човек с инвалидност в домакинството, то да е съставено от младо семейство с деца до 3 години или да има поне един член, който е над 65 години, обясни Събев. Финансовата помощ е осигурена отново със съдействието на БЧК. Хората, които ще получат средствата, вече са уведомени.

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че на 16.01.2015 г. ПОЧИНА скъпата ни съпруга и сродница

Доц. СНЕЖАНА ДИМИТРОВА ПЕЙЧЕВА

на 79 г.

Напусна ни един безкрайно добър човек с любящо сърце. Ние всички те обичаме, ще ни липсваш много! ПОЧИВАЙ В МИР!

Поклонението ще се извърши на 18.01.2015г. от 11,30 часа в Ритуалната зала на Софийските централни гробища.

От опечалените: съпруг Венелин Георгиев и родственици

ИВАЙЛО МОСКОВСКИ:

Няма да спираме още влакове

Вече спрените 38 няма да бъдат възстановени в пълен обем, съобщи транспортният министър

Ще отменим решението за спиране на нови влакове и ще ревизираме спрените досега 38, може би не в пълен обем. Това обеща вчера в парламента транспортният министър Ивайло Московски. По-късно вчера и от БДЖ потвърдиха, че от 1 февруари няма да бъдат спирани пътнически влакове.

Както стана известно преди дни, по време на парламентарната комисия по транспорт, плановете на ръководството на БДЖ предвиждаха спиране на още 81 влака. Това бе огласено пред депутатите от изпълнителния директор на "Холдинг БДЖ" Владимир Владимиров.

За да не бъдат спирани повече влакове обаче е необходимо 40 млн. лв. от капиталовия трансфер да бъдат прехвърлени към тазгодишната субсидия за "БДЖ Пътнически превози", която е в размер на 140 млн. лв. Така тя ще стане 180 млн. лв. За да се случи това, трябва да има разрешение от Брюксел.

Московски съобщи вчера, че е разговарял с финансовия министър Владислав Горанов. Все още от Брюксел няма нотификация за одобряване на по-голяма държавна помощ за компанията и блокираните 40 млн. лв. не могат да бъдат прехвърлени към общата сума на субсидията. Затова намерихме за по-разумно парите да бъдат прехвърлени към общата сума на субсидията, което ще стане с едно постановление на Министерския съвет, каза Московски. По този начин ще отменим решението за спиране на нови влакове и ще ревизираме спрените досега, каза министърът.

Същевременно от КНСБ съобщиха, че до това решение се е стигнало след проведени вчера преговори на ръководството на КНСБ и лично на президента Пламен Димитров с министър Ивайло Московски и министъра на финансите Горанов. От синдиката обаче съобщиха, че след приемането на постановлението на МС не само няма да има спиране на нови влакове, но и вече спрените ще бъдат възстановени напълно. С последното обаче министърът не се ангажира напълно в парламента.

До средата на февруари ръководството на БДЖ ще изработи решение за финансовото стабилизиране, оздравяване и развитие на железниците. То щяло да съдържа и инвестиционна програма поне с хоризонт до 7 години. Това е и изискване на ЕК, за да одобри държавната помощ за железниците. От Брюксел имат право, защото е безсмислено всяка година да ходим и да искаме да одобряват финансова държавна помощ, без да има гаранция, че дружеството ще бъде оздравено и стабилизирано, отбеляза Ивайло Московски. След това в рамките на 4 месеца документът ще влезе в парламента, ще получи институционализиране и след това, без значение кой е на власт, да спазва тази инвестиционна и оздравителна програма, обясни транспортният министър.

Московски съобщи още, че най-вероятно ще има и мерки, с които синдикатите трябва да се съобразят, някъде - оптимизация, на други места допълнително ще се наложи да се назначават хора. Това ще стане в оперативен порядък следващите месеци. По думите на Ивайло Московски, трябва да се гарантира за следващите години една сравнително добре развита на средно ниво европейска железница.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Протестът в Мездра завърши с шествие по централния перон на гарата. На преден план - депутатът от БСП Мая Манолова

БСП ПОДКРЕПИ ПРОТЕСТИТЕ В МЕЗДРА

Народните представители от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Мая Манолова и Георги Свиленски подкрепиха вчера протестите против спирането на влакове в град Мездра. Депутатите, заедно с младежи от Кюстендил, пропътуваха разстоянието между София и Мездра с влакова композиция от 70-те години. По време на пътуването към тях се присъединиха и студенти. Протестиращите железничари и граждани на жп гарата в Мездра, които бяха организирани от КНСБ, носеха лозунги "Искаме си влаковете" и "Не затваряйте вратата на Северозапада". Протестиращите бяха подкрепени от структурите на БСП в целия регион.
По-късно вчера представители на младежкото БСП протестираха срещу спрените влакове пред сградата на транспортното министерство.

Разделят страната на 9 туристически района до края на януари

До края на януари ще бъде факт туристическото райониране на страната, съобщи вчера във Варна министърът на туризма Николина Ангелкова, цитирана от БТА. Туристическото райониране беше разписано в стратегията за туризма до 2030 г., изготвена и приета от правителството на Орешарски. Неин основен автор е бившият и настоящ заместник-министър Бранимир Ботев, който Ангелкова подкани да се оттегли от поста.

По думите на Ангелкова темата за туристическото райониране ще бъде дискутирана подробно следващата седмица на заседание на Националния съвет по туризъм, а след това ще бъдат утвърдени окончателно деветте туристически района - Северно Черноморие, Южно Черноморие, Долината на розите, Дунав, Родопи, Рила, Пирин, Стара планина, София.

Ангелкова съобщи, че в началото на на февруари министерството ще бъде готово с предложение за обособяване правния статут на курортите, което ще бъде представено за обществено обсъждане. Тя уточни, че в момента се правят проучвания дали комплексите ще могат да бъдат бенефициенти по някои от оперативните програми.

Министърът каза още, че започва създаване на туристически научни обсерватории в страната. По думите й проектът ще се реализира в партньорство с Румъния и с подкрепата на Европейската комисия и Световната организация по туризъм. Задачата на обсерваториите ще бъде събирането на статистически данни и изработване на иновативни туристически продукти. Според нея дейността им ще бъде подпомагана от университетите и местните власти.

Държавата ще подпомогне развитието на круизния туризъм. По думите на Ангелкова това ще стане чрез намаляване на пристанищната такса за този тип плавателни съдове. Според Ангелкова снижението е планирано да бъде 14 на сто.

„ЛУКОЙЛ":
ЦЕНАТА НА ПЕТРОЛА МОЖЕ ДА ПАДНЕ ДО 25 ДОЛАРА ЗА БАРЕЛ

Цената на петрола може да спадне до 25 долара за барел, прогнозира изпълнителният директор на руския петролен концерн "Лукойл" Вагит Алекперов, цитиран от ТАСС. Той отбелязва, че като се има предвид последното извличане от Саудитска Арабия, не изключва спад на цената до 25 долара за барел. Според ръководителя на "Лукойл", втората по големина петролна компания в Русия, в близката година може да се очаква значително колебание на цените. "В близката година - със сигурност", казва той, като добавя, че само преди ден цената се е променяла в границите на 10 процента. "Това не се е случвало никога досега", заключава Алекперов.

Лукойл няма да намали плановете си за добив на петрол от своя проект Западна Курна-2 в Ирак, добавя Алекперов. През следващия месец компанията очаква да подпише споразумението за разработването на гигантското газово поле Kandym в Узбекистан, добавя той.

Същевременно стойността на мартенските фючърси на петрола сорт Брент се повиши с 3,6 процента до 50,07 долара за барел във вчерашната обедна търговия в Лондон, съобщи ТАСС.

Земеделските субсидии у нас - близо 90% от средните за ЕС

Средният размер на директното плащане за България е много близо до 90% от средното плащане в ЕС. Девет държави са с по-ниски плащания, а Малта и Холандия - с по-високи, заради обема разполагаема земя, заяви вчера вицепремиерът Томислав Дончев в отговор на парламентарен въпрос за размера на земеделските субсидии в ЕС и у нас.

За новия програмен период България ще получи за директни плащания 7 млрд. евро, което е с почти 2 млрд. евро повече от предишния програмен период. По-високи субсидии ще получават животновъди, овощари, производители на зеленчуци. Сега финансирането ще достигне 13 процента, за разлика от предишния програмен период, когато то е било 3,5 на сто от общото финансиране, отбеляза Дончев.

Размерът на общото финансиране нараства всяка година, като започва от 25 процента от размера на общите плащания през първата година, достига до 70 процента през седмата година на прилагане и през 2016 г. за България ще достигне 100 процента.

Схемите за директни плащания се характеризират с висок темп на усвояване на средствата - над 99 процента през 2013 г., каза още Дончев. Площта, заявявана по тази схема, се увеличава всяка година, като започва от 3,3 млн. хектара и достига до 3,7 млн. хектара през 2013 г.

Хвалим се в Европа с луканки и филета

Храни по традиционни месни рецепти като Панагюрска луканка, филе "Елена" и роле "Трапезица" са сред продуктите, с които ще търсим нови пазари в Европа. Това са част от стоките, с които България участва на международното изложение за земеделие, храни и градинарство "Зелена седмица" в Берлин.

Министърът на земеделието Десислава Танева откри вчера българския щанд на изложението. "Българските биопродукти също са акцент в представянето на страната ни на международното изложение", обясни земеделският министър.

България участва за 26-и път със свой собствен щанд с над 100 кв.м, където 13 фирми ще изложат свои продукти. Асортиментите включват био телешко месо, био вино и вина, млечни продукти - сирене, млека и кашкавал, храни по традиционни месни рецепти като Панагюрска луканка, филе "Елена", роле "Трапезица", плодови напитки, сладка, компоти и др.

Изложението отваря врати за 80-и път, където над 1600 изложители от 70 държави ще представят своите характерни продукти в областта на земеделието, градинарството и хранително-вкусовата промишленост. То ще продължи до 25 януари.

Вашето ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Решаващ приоритет на ЕС е възраждането на надеждите на европейските граждани, обезверени след дългия период на лишения, висока безработица, растящи неравенства и бедност

Социалистите - силата, носеща острието на промяната!

Европа е на път да изостави политиката на сляпо налагане на бюджетни лишения

Георги ПИРИНСКИ, член на Европейския парламент

Тази седмица Групата на социалистите и демократите в Европейския парламент постигна изключително важна победа. Именно под натиска на социалистите от самото начало на мандата на ЕП Европейската комисия бе принудена да обяви решение вносните на държавите членки във фонда по плана на Юнкер да не се броят за превишения на бюджетните дефицити, които да се санкционират от комисията съгласно нормите на Пакта за стабилност и растеж (ПСР).

По същество това представлява първия пробив в политиката на бюджетни лишения, наложена от десницата след кризата от 2008 година, която Европейската народна партия и доминираната от нея комисия провеждаха без оглед на катастрофалните последици за страните от Южна Европа и на безпрецедентната за последните десетилетия безработица и спад на реалните доходи на огромното мнозинство от хората в целия Европейски съюз.

Несъмнено през последните месеци разбирането, че нормите на Пакта се прилагат крайно тесногръдо, набираше нарастваща подкрепа, което намери отражение и в обявените намерения на новоизбраната комисия. Но истината е, че категоричната позиция на групата на социалистите в Европарламента за необходимостта от еднозначен отказ от политиката на бюджетни лишения стана решаващият фактор, накарал комисията ясно да заяви, че изоставя досегашната практика за безогледно прилагане на санкции, ако дадена страна надхвърли трипроцентния праг на бюджетния дефицит.

Актът, обявен от комисаря-социалист Пиер Московиси, представлява "Съобщение от комисията" до европейските институции, съдържащо тълкувателно решение, което обявява фактически отказ от досегашната практика държавите да се санкционират за "прекомерни дефицити" без оглед на икономическите и социалните сътресения, които изпитват, и без да се отчита, че за излизане от кризата са нужни приоритетни публични инвестиции. Както се изтъква в Съобщението, принципът за еднаквото третиране на всички държави членки не може и не следва да означава, че "един размер става за всички", т.е. че едно и също изискване или норма може да се прилага по един и същи начин към всеки отделен конкретен случай. Напротив - този принцип "следва да се съчетава с преценка на икономическото състояние, която се изисква при всяка ситуация".

Важно е да се подчертае, че тълкувателното решение на ЕК обхваща не една, а три категории бюджетни разходи, по отношение на които правилата за строги бюджетни ограничения се прилагат "гъвкаво":

- **не само за инвестиции, в частност за създаването на нов Европейски фонд за стратегически инвестиции като част от Инвестиционния план за Европа, но и**
- **за структурни реформи, както и**
- **във връзка с условията на икономическия цикъл.**

От тези формулировки следва да се заключи, че решението на комисията по същество открива възможности за бюджетно финансиране и на структуроопределящи икономически реформи, а и на краткосрочни антикризисни бюджетни разходи, водещи до дефицити, надхвърлящи критериите на Пакта - разбира се, като се съблюдават изискванията за разумна бюджетна практика.

Затова са напълно основателни и оценките на председателя на групата на социалистите Джани Пителa, а именно, че този резултат е "първи успех на нашето политическо семейство"; че Европа е на път да изостави политиката на сляпо налагане на бюджетни лишения; че държавите членки сега са длъжни да използват създадените възможности, за да увеличат инвестициите. В групата на социалистите някои се опитаха да представят постигнатия пробив като показателен резултат на линията за едва ли не безалтернативно взаимодействие с десницата, като пример, потвърждаващ необходимостта ако не от "голяма коалиция", то от "законодателно сътрудничество".

Всъщност истината е точно обратната - резултатът е плод на нарастващата решимост на групата твърдо да развива първоначално заявената си позиция, че ще отстоява не на думи, а на практика, в т.ч. и с гласовете си, политиката на промяна, скъсваща с досегашната неолиберална парадигма на лишения, налагана от ЕНП - факт е, че макар и втора по големина, без гласовете на групата на социалистите десницата не може да прокара нито едно съществено решение. Което, разбира се, не означава затваряне в някакво "великолепно самоизолиране", а напротив - настойчиво търсене на приемливи решения по всеки конкретен случай, проявявайки максимална добра воля, но при неотклонно придържане към сърцевината на социалната алтернатива, която групата е призвана да защитава.

Красноречиво потвърждение, че социалистите в Европарламента не са част от някаква "голяма коалиция", а политическа група с ясно откроено собствено лице, стана дискусията около и гласуването по Програмата на комисията за своята работа за петгодишния си мандат до 2019 г., също представена през изминалата седмица. Още при първоначалното запознаване с проекта се откроиха почти пълното загърбване на редица приоритетни области и политики - не само социалните, но и тези на екологията, на политиката на икономическо, социално и териториално сближаване.

Първоначалното намерение на комисията и на десницата бе програмата само да се обсъди, но не и по нея парламентът да приеме специална резолюция. Отново по настояване на социалистите бе съгласувано решение резолюция да има.

Независимо от очевидните остри дефицити и недостатъци на проектопрограмата, групата на ЕНП внесе кратък текст на проекторезолюция, в който просто се заявява подкрепа и се дава мандат на комисията да я реализира така, както я е предложила. Нещо повече - в отговор на сериозните предложения на социалистите за изработване на взаимно приемлив проект, позицията на ЕНП бе повече от показателна - "всичко или нищо", т.е. или приемате нашия проект, или няма съгласуван текст!

Ето защо в четвъртък социалистите представиха в пленарната зала своя разгърнат проект за резолюция, в който ясно заявихме преди всичко оценката си за това, че след продължителен период на наложени лишения, висока и нарастваща безработица, растящи неравенства и бедност и спад на социалните стандарти Европейският съюз е изправен пред заплахата от дългосрочен упадък и загуба на доверие и увереност от страна на гражданите. Поради което решаващ приоритет на ЕС следва да стане възраждането на надеждите на европейските граждани, като осигури устойчиво развитие и качествена заетост и положи основите на следкризисен устойчив модел, при който икономическият, социалният и екологичният прогрес са еднакво гарантирани и взаимосвързани.

Самото гласуване също се оказа не по-малко показателно. При него отделни положения по отношение на борбата срещу данъчните измами, актуалността на директивата за майчинството, както и по редица въпроси на екологията бяха приети в резултат на сходни или съвпадащи си текстове между нашия проект и този на още няколко групи от центъра и лявото пространство. Съответно ЕНП се оказаха в малцинство - обстоятелство, което според някои е в техен интерес, защото комисията остава без парламентарна рамка, определяща параметрите на дейността ѝ.

Това разбиране по само себе си издава нежеланието на десницата да даде на Европейския парламент истински правомощия да фиксира определящите ориентири на дейността на комисията в съответствие с изискванията за действително демократично управление на европейско ниво. Да, но това допълнително усилва отговорността и възможността на социалистите в парламента категорично да отстояват приоритетите на Социална Европа - при търсенето на приемливи компромиси с десницата, но и като активно формират прогресивни мнозинства по актуалните въпроси на европейския дневен ред.

Приоритетна конкретна област в това отношение несъмнено е начинът, по който предстои да се реализира планът "Юнкер". Както стана ясно, той по замисъл ще фаворизира инвестиции, печеливши за бизнеса, които обаче едва ли ще допринасят за преодоляване на основния проблем на Евросъюза - разрастващите се неравенства както между отделните страни, така и вътре в тях. Това е и приоритетният проблем, по който социалистите сме длъжни да съсредоточим усилията си.

Същата повеля стои и пред БСП - в парламента и в обществото, насочващо се към местните избори през тази есен. Острите въпроси на гражданите, на домакинствата, на общините се нуждаят от максимално конкретни отговори въз основа на отговорното съчетание на критериите за социална справедливост с тези за икономическа ефективност. Необходима е изключителна активност и пределна яснота на позициите, за да дадем нова перспектива за развитие на страната, за днешния и утрешния ден в живота на хората (а и да "успокоим" всички онези, които са се "загрижили" за силата и бъдещето на Българската социалистическа партия).

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

Европа подгони джихадисти

Белгийските сили за сигурност предотвратиха предстояща ислямистка атака, последваха ги Берлин и Париж

"Предотвратен е втори Париж. Оставали са само няколко часа до това, атаката да бъде извършена в нашата страна". Това заяви източник от Министерството на правосъдието на Белгия. Терористите са планирали терористични актове, които е трябвало да станат "втори Париж", заяви за белгийски вестник източник от Министерството на правосъдието на страната.

Представителят на белгийската прокуратура Ерик ван дер Зипт заяви, че операцията е проведена срещу завърнали се в страната от Сирия терористи, "планирали мащабни атаки". "По време на обиск на жилище в град Вервие няколко заподозрени са открили огън с автоматично оръжие по полицаите. В резултат на престрелката двама от терористите са ликвидирани, а трети, тежко ранен в престрелката, е задържан. За щастие пострадали сред полицаите и мирните граждани няма", посочи Ван дер Зипт. Белгийската полиция съобщи, че по време на антитерористична акция са били арестувани 13 души, заподозрени в подготовка за извършване на терористични атаки с цел избиването на полицаи. При извършените обиски са били откри автомати "Калашников", картечници, експлозиви, муниции и съобщителна техника, както и полицейски униформи. Според местните медии обаче е била разбита само терористична клетка, но не и нейната поддържаща мрежа.

По същото време движението на метрото в Брюксел по две от четирите линии в града бе спряно за кратко, след като мъж е размахал огнестрелно оръжие с викове "Аллах е велик", съобщиха местни медии.

Вчера френската полиция затвори и евакуира железопътната гара "Дьо Лест" в Париж заради потенциална бомбена заплаха. Гарата е затворена като "предпазна мярка", обяви полицейски източник, но не даде повече подробности, включително и за вида на заплахата. Гарата е една от най-важните за френската столица, тя обслужва предградия и градове източно от Париж, както и изобщо от част на Франция. Малко по-късно френските власти съобщиха, че са арестували 10 души в хода на антитерористична акция в столицата и околностите, целта на която е издирването на лица, свързани с тримата терористи от нападенията миналата седмица. На този етап няма пряка връзка между атентатите в Париж и антитерористичните операции в Белгия, заяви френският премиер Манюел Валс. "Изглежда връзката е желанието на терористите да атакуват нашите ценности, нашите съграждани", добави той.

Междувременно бе съобщено, че само няколко часа след антитерористичната операция в Брюксел германската полиция е щурмувала предполагаеми скривалища на ислямисти в Берлин и е арестувала двама турски граждани, заподозрени за участие в група, възнамеряваща да извърши атентати в Сирия. Един от тях, идентифициран като Исмет Д., на 41 г., е заподозрян, че ръководи ислямистка групировка, съставена от турски и руски граждани (от Чечня и Дагестан). Другият, идентифициран като Емин Ф., на 43 г., е заподозрян в организацията на финансирането. Те са били част от петчленна група, разследвана от няколко месеца.

По-късно вчера белгийското правителство представи 12 мерки, които предприема незабавно в борбата с терористите. Една от тези мерки е привличането на армията в помощ на полицията при осигуряване на обществения ред, когато нивото на заплаха се повиши до предпоследна или последна, най-висока степен. От миналата вечер Белгия повиши до предпоследна степен готовността за действия при заплаха от тероризъм. Друга мярка е отнемането на паспортите и личните карти на заподозрените в тероризъм. На онези, които имат двойно гражданство, ще бъде отнемано белгийското гражданство и така те ще могат да бъдат прогонвани по-бързо от страната. Осъдените за терористични действия ще бъдат разпределени основно в два затвора - един в северната и един в южната част на кралството. Ще бъде приет нов член на наказателния кодекс, който ще определи като престъпление пътуването в чужбина с терористични цели. Ще бъде разширен списъкът на действията, заради които може да бъде предприето проследяване и подслушване. Сред мерките е реформа в разузнавателните служби и допълнително подсилване на възможностите на контраразузнаването.

Снимки БГНЕС

ЕК засилва охраната си

Европейската комисия засилва мерките за защита на централата си в Брюксел, съобщи говорителят на евроинституцията Мина Андреева. По думите ѝ в момента няма информация за конкретни заплахи срещу европейски институции. "Но поради факт, че нивото на терористична заплаха в Белгия е повишено, ние също решихме да увеличим нашата бдителност, като въведем допълнителни мерки за контрол на входа на сградата на ЕК в Брюксел", обясни Андреева.

ОСВОБОДИХА ДВЕ ИТАЛИАНСКИ ЗАЛОЖНИЧКИ В СИРИЯ

Две италиански хуманитарни работнички, които са били взети като заложнички в Сирия преди повече от пет месеца, са били освободени, съобщи Би Би Си. 20-годишната Грета Рамели и 21-годишната Ванеса Марзуло били посрещнати от италианския външен министър на летището в Рим вчера сутринта. Няма подробности около обстоятелствата, довели до освобождаването им.

Двете жени са работили по хуманитарни проекти, когато са били похитени през юли 2014 г. в северната провинция Алепо.

Във видео, разпространено преди две седмици, заложничките са показани и техните похитители казват, че жените са били отвлечени от "Фронт ал Нусра".

По информация на Би Би Си има непотвърдени слухове, че за освобождаването на двете жени е платен откуп от $15 милиона.

МЪЖ ВЗЕ ЗАЛОЖНИЦИ КРАЙ ПАРИЖ

Мъж, въоръжен с "Калашников" и гранати, взе заложници в пощенски клон в предградие на Париж. Похитителят, който най-вероятно е психично нестабилен, по-късно се предаде на полицията, предаде телевизия BFMTV. Други източници определят нападателя като терорист.

СИРИЗА поведе с 7%

Малко повече от седмица преди предсрочните парламентарни избори в южната ни съседка Гърция лявата партия СИРИЗА изпреварва основния си политически опонент "Нова Демокрация" с близо 7 на сто. Това сочат резултатите от последното социологическо проучване. Ако изборите бяха днес, СИРИЗА получава 28,7 на сто от гласовете, "Нова демокрация" - 21,8 на сто, Потами - 6,8 на сто, "Златна зора" - 6,1 на сто, Комунистическата партия - 4,4 на сто и ПАСОК 3 на сто от гласовете.

В същото време стана ясно, че две гръцки търговски банки са поискали спешна финансова подкрепа от програмата на Централната банка на Гърция за "Извънредна ликвидна подкрепа" (ELA), съобщи агенция Ройтерс, цитирайки неназован гръцки централен банкер. Това е знак за влошаване на ликвидните условия в гръцката банкова система преди насрочените за 25 януари парламентарни избори.

Засилващото се изтичане на депозитни средства, което е факт след новината за провеждане на предсрочни избори, доведе до влошаване на ликвидните условия в гръцката банкова система.

кратки

400 US военни обучават сирийската опозиция

САЩ ще изпратят напролет 400 военнослужещи, които да обучават силите на умерената сирийска опозиция, предаде Асошиейтед прес, цитирайки говорителя на Пентагона Джеймс Бриндъл. АП припомня, че миналия месец президентът Барак Обама подписа закон, предвиждащ значителни разходи за отбрана, включително и за борба с джихадистите от "Ислямска държава".

КНДР иска от Путин да организира среща между двете Кореи

Посланикът на Северна Корея по време на своето посещение в Москва през ноември 2014 г. е поискал от руския президент Владимир Путин да съдейства за организирането на среща на високо равнище между двете Кореи. Путин се съгласил само ако Пхенян не провежда нови ядрени опити. Като част от тържествата, посветени на 70-годишнината от Победата във Великата отечествена война и на които са поканени лидерите на Северна и на Южна Корея, може да се състои такава среща, пише "Российская газета", позовавайки се на южнокорейски медии.

САЩ смекчиха отчасти ембаргото срещу Куба

САЩ започна смекчаването на ембаргото срещу Куба. От вчера отпаднаха някои ограничения в търговията и пътуването на хора, съобщи Държавният департамент. Ще бъдат разрешени трансферите на пари на кубински емигранти и ще бъдат облекчени пътуванията на американски граждани до Острова на свободата. Туристите вече ще могат да изнасят от Куба стоки за 400 долара. Американски финансови институции ще могат да откриват сметки в кубински банки.

В Либия обсъждат правителство

Либийските воюващи фракции се съгласиха да изработят "дневен ред" за формиране на правителство на националното единство след кръг от преговори под егидата на ООН. Северноафриканската страна е раздирана от граждански конфликти между правителствени сили и военни групи, борещи се за власт след свалянето на Муамар Кадафи от власт през 2011 г.

Протестите срещу изчезването на 43 студенти в Мексико не стихват. Преди дни роднини на изчезналите откриха 8 тела в масов гроб, но те все още не са идентифицирани

Киев иска още пари

Западът не помага на Украйна, а храни киевските олигарси, твърди полска медия

Киев настоява за финансова подкрепа от своите международни партньори. Това обяви финансовият министър на Украйна Наталия Яреско, цитирана от "Интерфакс". "Не става въпрос за подаръци, а за кредити", подчертала тя.

През 2015 г. Киев трябва да погаси дългове за 11 милиарда долара, уточнява Лента.ру. В същото време златновалутните резерви на Украйна не надвишават 8 милиарда долара. На 30 април м.г. МВФ одобри стабилизационна програма stand by. В рамките на тази програма Киев трябва да получи 17 млрд. долара за две години. Първият транш от 3,16 милиарда Украйна получи в началото на май 2014 година. Вторият транш (1,39 млрд.) беше получен през септември. На 3 декември ЕС отдели за Украйна 500 млн. евро в рамките на втора програма за макрофинансова помощ (MFA2). Този кредит беше втори и последен транш в рамките на макрофинансовата подкрепа за Киев през 2014-а. На 20 май Украйна получи 100 млн. евро, на 17 юни - 500 милиона, на 12 ноември - 260 милиона. Следващият транш се очаква през пролетта тази година. Евросъюзът планира да даде на Украйна още 250 милиона евро. Общият обем на подкрепата е 1,61 милиарда евро.

И дума не може да става за каквато и да било допълнителна финансова помощ на украинската власт, докато Киев не проведе необходимите реформи. Това пише полското издание "Obserwator polityczny", цитирано от РИА "Новости".

"Не трябва да бъдем толкова наивни, тъй като всички средства, дадени на тази държава за нейните постреволюционни власти в Киев, сега най-вероятно ще бъдат похарчени напразно", пише полската медия, според която най-опасното в случая не е това, че парите ще отидат в джоба на киевските олигарси, а това, че те ще бъдат похарчени за оръжие, тоест за война "срещу собствения народ в Донбас".

Изданието пише, че ЕС трябва да заделя средства единствено и само за нуждите на обществото, тъй като страната се намира в икономическите условия на криза, когато хората се страхуват от "съкращаването на държавните разходи и ръст на налозите, които могат да засегнат всяка сфера, освен състоянията на олигарсите".

"Obserwator polityczny" предлага алтернатива на пряката финансова помощ. Според изданието много по-продуктивно би било, ако се предлага помощ във вид на социално подпомагане на бедни граждани, бременни, както и за обучение на младежи в цялата територия на Украйна, включително и в източните райони.

Помощ на Украйна безусловно е необходима, но тя не бива да бъде предоставяна на правителството, защото киевските власти не представляват интересите на гражданите, и техните действия неведнъж са доказали, че те не смятат да воюват за мира и социално-икономическото преобразуване на страната, а напротив - създали са в Украйна "кървави" възможности за олигарсите, пише още полското издание. В статията се отбелязва, че би било целесъобразно разглеждането на възможността от промяна на статута на някои региони в страната. В такъв случай местните жители биха се чувствали политически защитени и "не би било необходимо да се води война срещу собствения народ".

За да получи поредния транш финансова помощ от Европа, на Украйна й е необходима "политическа воля", за да обясни на европейската общност защо вместо да печели пари, като ги инвестира в Русия, или за лечение на онкоболни, трябва да ги дава на правителството в Киев, без да получава гаранции за връщането им, пише още "Obserwator polityczny".

Междувременно ситуацията в Източна Украйна отново се усложни. Проруските опълченци от самопровъзгласилата се Донецка народна република обявиха, че са установили контрол над международното летище в Донецк и района около него. Киев побърза да опровергае информацията.

ПОРОШЕНКО ПРАЩА НОВИ ВОЙСКИ НА ИЗТОК

Киев прегрупира войските си в Източна Украйна и изпраща нови подразделения, съобщи президентът Петро Порошенко пред лидерите на парламентарните фракции. "В момента се прегрупират войските и се изпращат допълнителни подразделения с цел възстановяване на боеспособността в най-опасните точки", каза Порошенко, цитиран от президентската пресслужба.

Според държавния глава през последните четири месеца украинската армия е била съществено подсилена. Тази мярка ще съдейства за подсилване на частите, действащи в Източна Украйна, ще осигури и възможност за ротация на военнослужещите, за да заминат "в домашен отпуск, да възстановят своята боеспособност", посочи Порошенко.

Москва реагира веднага, като руският външен министър Сергей Лавров заяви, че военните приготовления в Украйна противоречат на договореностите от Минск. "Да се надяваме, че тези приготовления няма да тласнат нещата към въоръжен конфликт", добави той. Москва се надява здравият разум да вземе надмощие в Киев и президентът Порошенко да не отстъпи пред опитите на "партията на войната" да провали мирния процес, изтъкна Лавров пред ТАСС.

Меркел не се отказва от санкциите

Германският канцлер Ангела Меркел отхвърли възможността за отмяна на санкциите срещу Русия. "Санкциите по линия на ЕС са в сила за една година. През пролетта ще разгледаме въпроса какво да се прави по-нататък с тези ограничителни мерки, които приехме след присъединяването на Крим. Съдейки по-сегашното положение, те ще останат в сила", заяви тя в интервю във в. "Франкфуртер алгемайне цайтунг".

Припомняме, че в четвъртък Европейският парламент прие незаконодателна резолюция, с която окуражи Европейския съвет да мисли за нови санкции срещу Русия. В същото време седем страни от ЕС подкрепят вдигането на санкциите срещу Русия, съобщи ТАСС, позовавайки се на дипломатически източник от Брюксел. "В подкрепа на отмяна на санкциите са Австрия, Унгария, Италия, Кипър, Словакия, Франция и Чешката република", каза той.

Няма шанс руският президент Владимир Путин да бъде поканен на следващата среща на лидерите на Г-7, каза още Меркел, която ще домакинства следващата среща. "Г-7 и бившото Г-8 винаги са се разглеждали като общност на ценностите", поясни тя. "Анексирането на Крим, което е крещящо нарушение на принципите на международното право, и събитията в Източна Украйна са сериозно нарушение на тези ценности", добави Меркел.

Епидемията от ебола се забавя

Снимки БГНЕС

Разпространението на смъртоносния вирус ебола, отнел живота на повече от 8400 души в Западна Африка, изглежда се забавя, въпреки че битката за сдържане на болестта още не е приключила, каза специалният пратеник на ООН за борба с ебола, цитиран от Ройтерс.

"Промяната в поведението, за което се надявахме, за което работихме, което очаквахме, сега се случва навсякъде", каза д-р Дейвид Набаро в интервю за агенцията. "Центрове за лечение вече има навсякъде. Погребалните екипи предоставят безопасни услуги и резултатът е, че виждаме начални признаци на забавяне на разпространението", добави той.

Набаро заяви, че има още най-малко 50 горещи точки в западноафриканските страни, но броят на новите случаи на заразени в трите най-засегнати държави намалява. Световната здравна организация посочи, че през седмицата от 5 до 11 януари Гвинея е регистрирала най-малкия брой нови случаи на ебола от средата на август, а Либерия - най-малкия брой от началото на юни. Новите случаи на заразени в Сиера Леоне намаляват за втора поредна седмица до най-ниското равнище от края на август.

САЩ купуват от Русия ракетни двигатели за $1 млрд.

Русия ще продаде на САЩ ракетни двигатели на стойност един милиард долара. Сделката между руската ракетно-космическа корпорация "Енергия" и частната американска компания "Orbital Sciences" предвижда доставката на 60 двигателя "РД-181", като първите два ще бъдат получени още през юни тази година. Договорът предвижда техническо обслужване, огневи изпитания и монтаж на двигателите, предназначени за ракетите "Антарес".

Този тип носители са за еднократен старт и могат да извеждат товари до 7 тона в ниска околоземна орбита. Ракетата е двустепенна, с възможност за добавяне на трета степен. Двигателят "РД-181" е разработен специално за ракетите "Антарес", като неговото използване ще позволи да се доставят значително по-големи по обем товари до Международната космическа станция. През миналата година този тип двигатели бяха успешно използвани при два старта на руските ракети тип "Ангара".

„Гардиън": ЖИВОТЪТ НА ЗЕМЯТА Е В ОПАСНОСТ

Хората унищожават системите за поддържане на живота на Земята в мащаб, какъвто не е виждан през изминалите 10 хиляди години, като разрушават земните и сладководните системи, емитират парникови газове и разпръскват големи количества селскостопански химикали в природата, пише "Гардиън".

Четири от процесите, които вредят на живота на Земята, са надвишили "безопасните" нива. Това са климатичните промени, загубата на целостта на биосферата, промените в земните системи и нива на фосфор и азот, изхвърляни в океаните.

Нивата на въглероден диоксид от 395.5 части на милион са рекордно високи, а изчезването на биологични видове, с темп над 100 пъти по-висок от нивото преди 60 години, води до нарушаване на целостта на биосферата.

Кой се страхува от силата на образите?

Днешните екстремисти се опитват чрез насилие да възстановят авторитета на божиите забрани, убивайки хора заради изображения на Мохамед

Deutsche Welle

Крайните ислямисти презират живописта, фотографията и филмовото изкуство. Те обаче не могат да се позоват на Корана или на пророка Мохамед, защото Коранът не съдържа ясна забрана на изображенията.

В свещената за мюсюлманите книга се казва, че единствено Бог има способността да вдъхне живот на хората и останалите живи същества. Затова изображенията, направени от хора, не са израз на божията промисъл.

Германският ориенталист от Тюбинген Руди Парет, автор на един от общопризнатите преводи на Корана на немски език, твърди, че забраната на божествените изображения се открива едва в късните версии на свещената книга Хадит - която е втората най-важна книга в исляма след Корана. Хадит е сбор от многобройни наставления и коментари (хадиси), приписвани на пророка Мохамед, които представляват ръководство за мюсюлманите при интерпретацията на Корана. В тях се срещат и някои пасажи с критични, почти враждебни забележки към изображенията. Предполага се, че има около 100 000 хадиси.

Какво точно забранява Коранът?

В ислямското право (Fiqh) също е воден дебат относно забраната на изображенията. Така например сборникът с хадиси, съставен от имама Ал-Бухари (810-870 г.), който е считан за най-достоверен, съдържа следното указание на Мохамед: "Ангелите не влизат в къща или стая, в която има куче или картинно изображение". Може би пророкът се е

Коранът не съдържа ясна забрана за изображение

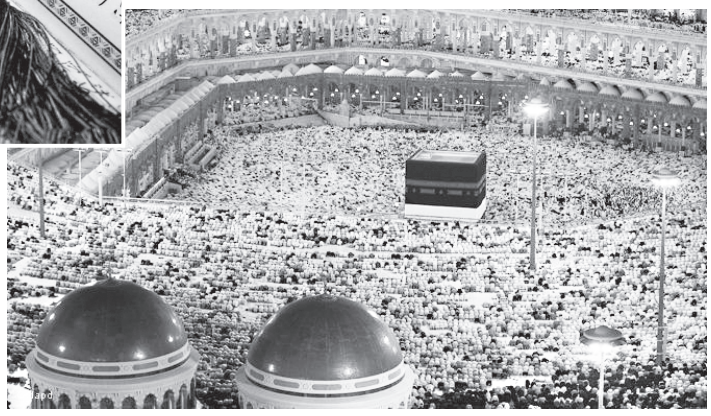
страхувал, че рисувайки други живи същества, човекът ще започне да подражава на Господ? Според исляма кучето е нечисто животно. А също и изображения, приравнявани със скулптурите на божества. Това означава, че местата, на които има картинни изображения, не са подходящи за молитва.

Ислямът не забранява изображенията

От свещените хадиси обаче не може да се изведе еднозначна забрана на изображенията. Текстовете, които са записани 200 до 300 години след смъртта на Мохамед, безспорно имат историческа стойност, но в езиково отношение те са - подобно на Корана - разнородни: по-късно появили се глави (сури) отменят, допълват или коригират някои от предишните. Учените ислямисти и до днес спорят за достоверността и теологичното значение на тези текстове.

"Не си прави кумир и никакво изображение на онова, що е горе на небето, долу на земята и във водата под земята" - зад тази божия заповед стои загриженост от преклонение пред изкуствени идоли. Да не се молим на изображения, вместо на самия Господ, е основното послание. Именно поради тази причина след победоносното си влизане в Мека през 630 г. от новата ера Мохамед заповядва да бъдат свалени всички изображения на божества от свещения храм Кааба. Така той се превръща в основна светиня за мюсюлманите. От този момент нататък в древния храм вече не е имало място за никакви чужди божества. "Култът към божествата, типичен за арабите от предислямската епоха, е бил заменен с монотеизма", пише по този повод и швейцарската ориенталистка Силвия Неф.

Дали премахването на изображенията от Мека не издава страх от силата на образите? В сунитското направление на исляма забраната да се използват изображения е успяла да се наложи, макар че невинаги всички са я спазвали. Как иначе да си обясним възникването на ислямска живопис? Илюстрации в книги и миниатюри показват пророка Мохамед и неговата майка Амина, която е изобразявана различ-

Поклонници на хадж край светинята Кааба в Мека

но - с или без покрито лице. Изобразявани са също и пророкът Ибрахим, както и други централни фигури в Корана.

Персийската книжовна живопис, пресъздаваща религиозни и светски мотиви, достига изключителен разцвет. Същото важи и за илюстрациите и миниатюрите от времето на Великите могули в Индия. Появата на фотографията през XIX век и на телевизията през XX век засили ислямския дебат за изобразяването на живи същества.

Но изобразяването на живи същества е било оспорвано и в християнската религия. Старият завет забранява изрично изобразяването на Господ, припомня ориенталистката Силвия Неф. На тази основа възниква спорът във Византия през осми и девети век за това, дали Исус и Дева Мария да бъдат рисувани или не. Източното православие отговаря на този въпрос утвърдително, така възниква и богатата традиция на иконописта. През XII/XIII век изографисването се възприема и от римокатолическата църква, но църковната реформа през XVI век отново възпламенява спора "за" или "против" изобразяването на божества: реформаторите Калвин и Цвингли изхвърлят картините от религиозните храмове, а Мартин Лутер предупреждава, че те водят до "богохулство и загуба на вяра".

Страх пред Божия гняв

Представителите и на трите Аврамови религии - юдеи, християни и мюсюлмани - са изпитвали страх от божия гняв при неспазване на божиите заповеди. Това обаче не означава, че те винаги са били спазвани. Днешните екстремисти се опитват чрез насилие да възстановят авторитета на въпросните забрани, убивайки хора заради изображения на Мохамед. "Убиването на хора заради рисунки, както стана в Париж, е политическата стратегия на определени ислямистки групировки, които не желаят да правят разлика между Бог и неговите рисувани образи", написа тези дни в "Зюддойче цайтунг" германският специалист по история на изкуствата Хорст Бреденкамп.

Препоръка да не се споменават прасета в книгите за деца възмути Албиона

Препоръката на университетското издателство в Оксфорд да не се споменават прасета и кренвирши в книгите за деца, за да не се засяга еврейската или мюсюлманската общност, възмути мнозина британски депутати, предаде АФП.

За тази препоръка обществото научи от дискусия за свободата на словото по радио Би Би Си 4 след нападението в редакцията на френския сатиричен седмичник "Шарли ебдо" миналата седмица в Париж.

Водещият Джим Ноти, чиято съпруга подготвя серия от образователни пособия за "Оксфорд юнивърсити прес", каза, че "сред нещата, забранени за споменаване в текста, поръчан от ОЮП, са прасетата, кренвиршите и всичко, което може да бъде свързано със свинете".

Потърсено от АФП, издателството увери, че "не забранява изцяло прасетата или свинете в книгите си" и че не е променяло наскоро своите препоръки. Негова говорителка обаче добави, че продукцията му "се продава в близо 200 страни, с оглед на което насърчаваме някои наши автори на педагогически пособия да отчитат културните различия и деликатни моменти".

Инициативата предизвика прекомерно силни реакции във Великобритания, родина на прочутия детски анимационен сериал "Прасето Пепа" (Peppa Pig).

"Големи глупости са това. Щом отидеш твърде далеч, това буди недоверие към целия дебат", заяви пред в. "Дейли мейл" депутатът Халид Махмуд, лейбърист и мюсюлманин. "Трябва да спрем тая абсурдна политическа коректност", каза консерваторът Филип Дейвис.

Юдаизмът забранява да се консумира свинско, "но не и да бъде споменавано, или да се изобразява животното", отбеляза говорител на Представителния съвет на еврейските организации във Великобритания.

ТУРЦИЯ СЪДИ ВЕСТНИК ЗАРАДИ ПУБЛИКУВАНИТЕ КАРИКАТУРИ ОТ „ШАРЛИ ЕБДО"

Прокуратурата в Истанбул е започнала разследване срещу турския вестник "Джумхуриет" заради това, че е публикувал части от последния брой на френското сатирично издание "Шарли ебдо", предадоха световните агенции.

Разследването срещу "Джумхуриет", което според официална информация е заради "разпалване на обществена вражда", е започнало на следващия ден след публикацията, съобщи агенция "Франс прес".

Вестникът, който е известен с верността си към светските принципи на основателя на съвременната турска държава Кемал Ататюрк, първоначално имаше намерение да отпечата новия брой на "Шарли ебдо" в пълния му вид, но впоследствие беше взето решение да се отпечатат само част от карикатурите и текстовете.

В пакистанския град Карачи избухнаха ожесточени сблъсъци между полиция и демонстранти в района на френското консулство. Има ранени. Пакистан засили мерките за сигурност заради протести из цялата страна срещу публикуването на карикатури, изобразяващи пророка Мохамед, във френското сатирично издание "Шарли ебдо"

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 ЯНУАРИ 2015

Бог като изкупителна жертва. Войната срещу Православието. Проектите на САЩ - ислямисти и неонацисти. Стария лисугер и Ястреба.

ЗАВЛАДЯВАНЕТО НА СВЕТА - наръчник

Велислава ДЪРЕВА

След екзекуцията в Париж едни светкавично декларираха "Аз съм Шарли", други - "Аз не съм Шарли", а френски ученици от арабски произход се закичиха с образите на терористите; половината Париж страдаше, половината ликуваше и изстрелваше фойерверки; мюсюлманските лидери в Европа осъдиха екзекуцията и се оплакаха "колко е трудно да бъдеш мюсюлманин в Европа"; ислямистките лидери тържествуваха и съобщиха на Европа как точно ще я завладеят, ислямизират и ще я върнат 14 века назад.

Лицемерието е всеобщо и тотално. Европейците, попаднали в ислямска държава, спазват правилата, наложени от исляма. Кой от уважение, кой - за да си нямат неприятности. Мнозина мюсюлмани, попаднали в Европа, отхвърлят правилата на държавата гостоприемник, твърдят, че тези правила нарушават техните права, накърняват техните религиозни чувства и започват да воюват срещу тези правила и да налагат своите. По всякакъв начин.

Една италианска гражданка заведе дело в Страсбург срещу Италия, понеже разпятията в класните стаи накърнявали религиозните чувства на нейните деца. Миналата година един бежанец беше безкрайно възмутен, когато българските власти отказаха да впишат в неговите документи трите му жени.

"Мюсюлманският парламент" във Великобритания (това е НПО) напомня на "своите" имигранти, че не са длъжни да спазват британските закони. "За мюсюлманите спазването на законите на страната-домакин е въпрос на избор. Мюсюлманите трябва да се подчиняват на шериата и само на шериата". Възможно ли е в една държава да има два парламента? Не. Абсурд. Но е факт.

Не е препоръчително да минавате, само ли да замръкнете в мюсюлманските гета в Лондон и Париж. Те са по-опасни от Харлем. Там властват безграмотност, безработица, престъпност и радикален ислям. Преди време едни жълти листчета, разлепени по автобусните спирки, предупреждаваха лондончани: "Вие влизате в зона, управлявана по законите на шериата - тук са в сила ислямските правила".

Ислямското население доминира цели райони във Франция. Това е цената на колониалната политика. Преди да пристигнат първите гастарбайтери, в Германия нямаше нито една джамия, днес те са 3000. Това е цената, заплатена преди 40 години гнусливите германци искаха някой друг да им върши мръсната работа и да си ходи. Не си отиде този някой. Остана.

Белгийците масово изоставиха своите домове в центъра на Брюксел и се изнесоха в предградията (някои - добре охранявани), а на крачка от Гран плас и Полегналия рицар обитават арабски преселници, арабки с дрогирани и напикани бебета просят и ако понечиш да ги снимаш, те замерват с чехли и крясъци. А в магазинчето на величествената катедрала "Св. Михаил и св. Гудула" продават православни икони и като кажеш, че си православен българин, продавачката ще се прекръсти и ще рече: "Слава Богу! Европа!"...

Ако поискаш разрешение от някое европейско кметство да построиш джамия, ще почакаш месец-два, но ако искаш да вдигнеш православен храм на брега на Сена (или на Темза), ще те разматосват години, за да ти кажат накрая, че православните куполи не се вписват в пейзажа и стоят някак неестествено на фона на Айфеловата кула (или на Биг Бен). За разлика от минарето.

Преди време един холандски епископ предложи християнските духовници да заменят в своите проповеди думата "Бог" с "Аллах". Как пък не се е сетил за Буда! А БиБиСи обяви, че всяко споменаване на пророка Мохамед ще бъде последвано от каноничната за исляма фраза "Бог да го благослови и с мир да го дари".

Когато преди десетина години прочетох, че не друг, а Роуан Уилямс, тогавашният архиепископ на Кентърбъри, глава на англиканската църква, е предложил в Англия да бъде въведен шериата наравно със светското право, реших, че това е някаква тъпня. През 2008-а осем съдебни района в Англия вече прилагаха шериата (сред тях Лондон, Бирмингам, Брадфорд, Единбург и Глазгоу), след година станаха 16, колко са днес - не знам.

Възможно ли е в една държава да има две съдебни системи - една за мюсюлманите, друга за немюсюлманите? Не. Абсурд. Но абсурдът е факт. Утре Англия може да се сдобие с отделни съдилища за индуистите, будистите, юдаистите, сикхите, католиците, протестантите, англиканите, лютераните, православните. Всеки със своята си съдебна система.

Тези насипни факти са микроскопична илюстрация на драматичната деградация и безпомощност на Европа - Европа дехристиянизирана, Европа разевропеизирана, Европа деморализирана, Европа, която не просто се отрече от християнските ценности, които са общочовешки, но ги подмени - с фалшива политкоректност, брюкселска бюрокрация, бездуховност и поквара. И това няма нищо общо с принципите на светската държава и светското общество. Защото светска държава не означава бездуховна държава. Светското общество не е някаква сган бездуховна.

Който иска да съсипе и завладее Европа, трябва да извърши три неща. Първо - да я дехристианизира. Това вече е факт. Европа абдикира от своята християнска идентичност и същност. Защото преди християнството Европа е само географско понятие, само древногръцки мит. Второ - да я подчини икономически, военно и геостратегически, като я откъсне от Русия. Този сценарий е факт, нарича се Трансатлантическо споразумение. Трето - да я залее с бежанци и да я дестабилизира. Бежанците бягат в Европа, не в САЩ. Целта е Европа да бъде потопена като лодка с либийски бежанци в Средиземно море на път за остров Лампедуза. Защото нито една европейска социална система не може да удържи на това преселение.

Ако някъде християнските ценности са живи, това е православният свят. Колкото и да се самокритикуваме и самобичуваме. Затова е войната срещу Светото Православие и срещу неговата духовна крепост - Русия. Затова Бжежински нарече Православието "единственият наш враг на Изток". Затова Карл Билд нарече Православието "главната заплаха за западната цивилизация, заплаха, по-страшна от исляма", а православните ценности осъди като враждебни на "световните ценности". Затова целокупният "цивилизован" Запад изплака океан от сълзи и защитаваше с обнажена гръд непорочните девици от "Пуси райът", които демократично и цивилизовано, а най-вече - богоугодно и смиренопослушно, изпяха своя химн "Сране Господне" в храма "Христос Спасител" в Москва.

А който иска да завладее света, трябва да направи само едно - да го хвърли в религиозни войни. В ядрения XXI век. В своята алчност САЩ и глобалният капитал опитаха всичко, остана религията. Единственото сигурно оръжие. Първата жертва в религиозните войни е самата религия. Самата вяра. Самият Бог. Бог като изкупителна жертва на глобалната десница. Ислямска държава (ИДИЛ) е само инструмент. Кървав. Както бяха инструмент талибаните и муджахидините в Афганистан (срещу руснаците) и в Босна и Косово (срещу сърбите). Както са инструмент неонацистите в Украйна. Както са инструмент "халифите" в Сирия.

Колкото Христос има нещо общо с Инквизицията, толкова Мохамед има нещо общо с ислямисткия терор. Терорът няма Бог. Фанатиците нямат чувство за хумор. За ислямистите всеки мъж с брада и чалма е Мохамед. Страшно харесвам три карикатури на "Шарли ебдо". Едната - на Мохамед му е писнало от фундаменталисти и казва: "Трудно е да си обичан от глупаци". Другата има заглавие "Ако Мохамед се завърне" и изобразява как ислямистът реже главата на Пророка, който казва: "Аз съм месията, тъпако!", а главорезът вика: "Мълчай, неверник!" И третата, най-новата - Мохамед държи табелка с надпис "Аз съм Шарли"! Тези три карикатури казват повече от всички анализи за ИДИЛ. Шапо, Шарли!

Но да не се отвличам от главната задача - завладяването на света.

Теорията на Хънтингтън не е теория, нито научен труд, нито прогноза. А сценарий. Схема. Наръчник. Халифите казват, че си отмъщават на кръстоносците, но забравят, че ислямската инвазия в Европа започва през 645 г., а кръстоносните походи - през 1095 г., точно 450 години по-късно. Самите кръстоносци уж тръгват да освобождават Светите земи, но целта е да ги завладеят и оплячкосат, а пътьом - да разгромят Константинопол, България и Света гора Атон. Щото им станало тясно в Европа, та се разширявали.

И тук стигаме до най-блестящото отсъствие в Париж. СЩД ги нямаше в първата редичка на световните велзевули. Нямаше го Обама, нямаше ги Бушовците - баща и син, нямаше го стария лисугер Бжежински, нямаше го ястреба Маккейн. Последните двама са особено важни за подреждането на пъзъла ИДИЛ.

Нали все питаме - откъде се взе ИДИЛ?

Ето откъде:

Годината е 1998-а. Збигнев Бжежински дава интервю за Le Nouvel Observateur.

"**Въпрос:** Бившият директор на ЦРУ Роберт Гейтс твърди в своите мемоари, че американските спецслужби са започнали да помагат на афганските муджахидини 6 месеца преди влизането на съветските войски. По това време Вие бяхте съветник на президента Картър, Вие имахте ключова роля. Потвърждавате ли това?

Бжежински: Да. Съгласно официалната версия помощта на ЦРУ за муджахидините започна през 1980-а, т.е. след влизането на Съветската армия в Афганистан на 24 декември 1979 г. Но истината е друга: президентът Картър подписа първата директива за тайна помощ на противниците на просъветския режим в Кабул на 3 юли 1979 г. В този ден аз написах докладна записка за президента, в която му обясних, че по мое мнение тази помощ ще повлече след себе си съветско военно вмешателство.

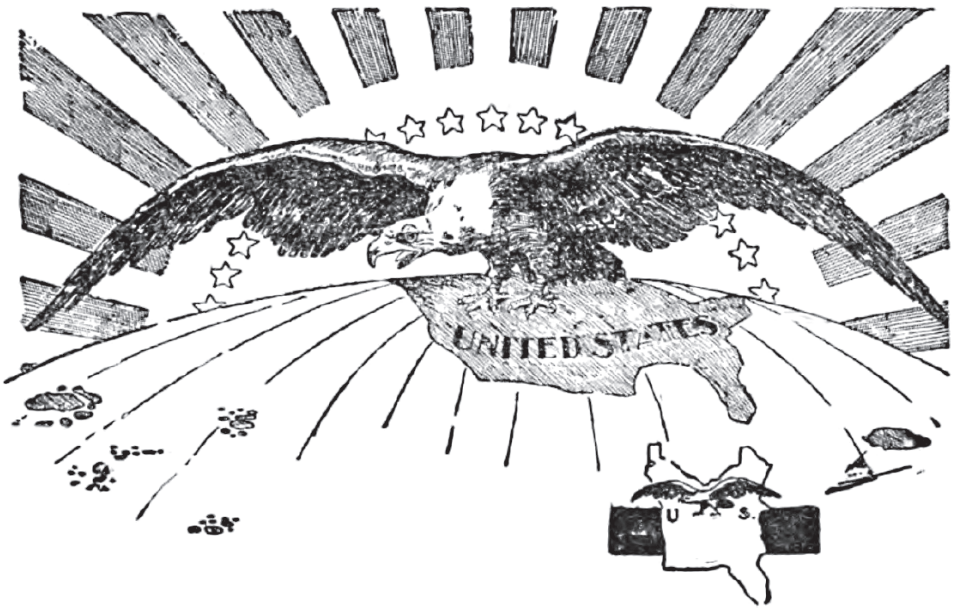
Въпрос: Когато Съветите оправдаваха своето влизане в Афганистан с намерението да се борят с тайното вмешателство на САЩ там, никой не им повярва. А това е истината. Вие не съжалявате за това сега?

Бжежински: За какво да съжалявам? Тази секретна операция беше отлична идея. Нейната цел беше да примами руснаците в афганския капан, а вие искате аз да съжалявам за това? В този ден, когато Съветите официално минаха границата, аз написах на президента Картър: "Сега имаме възможност да дадем на СССР една виетнамска война".

Въпрос: Не съжалявате ли за това, че съдействахте на ислямския фундаментализъм, че снабдявахте с оръжие и консултирахте бъдещи терористи?

Бжежински: Какво е по-важно за историята на света? Някакви талибани или падането на Съветската империя? Няколко разбунени ислямисти или освобождението на Централна Европа и краят на студената война?

На стр. 29

ЕВА КОСТОВА

Виртуални мечти

31 март 2015 г. е новата сакрална дата, в която са вперени погледите. Тогава трябва да осъмнем с постигнато широко обществено съгласие по основните параметри на пенсионната реформа. Амбицията е да спрат ремонтите на парче, или иначе казано, най-сетне да се направи нещо по-мащабно, което да дава яснота на хората какво ги очаква в следващите поне 15 години.

Вчера на закрита за медиите среща вицепремиерът и социален министър Ивайло Калфин запозна в парламента депутатите докъде е стигнал диалогът по темата с бизнеса и синдикатите. Покрай изненадващите обрати от декември 2014 г., когато парламентът подхвана темата с частните фондове, малко се позабравиха други нетърпящи отлагане проблеми - възраст за пенсиониране, размер на осигурителните вноски, категории труд и т.н.

Вицепремиерът Калфин заяви, че крайната цел на подготвяната реформа е, когато човек се пенсионира, да получава 70% от заплатата, която е вземал, докато е работил. Сега е средно около 57%. Похвално намерение, остава да бъде реализирано. Още когато се чертаеше реформата от 2000 г., амбициите бяха около 50% от пенсията да идва от НОИ, т.е. от солидарния първи стълб, около 20% - от допълнителното задължително осигуряване (втори стълб) и десетина - от изцяло доброволния трети стълб. Дано от трите стола хората след време да не се окажат на земята. Това няма да се случи само ако основните играчи в цялата система играят по правилата с мисълта, че най-важен е осигуреният.

В един стар виц учител по математика толкова дълго обяснявал на питомците си една задача, че най-накрая и той я разбрал. Дано най-сетне и властимащите схванат елементарната аритметика и спрат да замазват очите на електората с красиви популистки решения. Както обича да казва един от бащите на пенсионната реформа - Иван Нейков, когато режеш бавно опашката на котката, нея не я боли по-малко. Истината е, че сегашната осигурителна система гарантира мизерни пенсии. В кърпа вързани за поколения напред. Това е така, защото близо 53% от разходите за парите за старини идват от държавния бюджет, а не от осигурителни вноски. Т.е., когато пенсионерът си купува хляб и мляко, с ДДС-то плаща част от пенсията си. Това е. Шансове картината да стане кой знае колко по-розова занапред няма - работещите ще стават все по-малко, а пенсионерите - повече. Населението застарява, младите про-дължават да гледат към Терминал 2, безработицата не се топи с магическа пръчка.

Казано е, че пътят към ада е постлан с добри намерения. Дано поне веднъж добрите намерения на властта заведат бъдещите пенсионери някъде другаде, далеч от мизерията. Например - на околосветско пътешествие или на круиз. Заедно с немските им връстници. Засега това са само виртуални мечти...

Бай Ганьо в еврозоната

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Нямат край експериментите със злощастната ни държава. След като съсипаха целенасочено селското стопанство и индустрията, след като сложиха кръст на енергетиката и яко разклатиха банковата ни система, дойде ред да погребват и българския лев. Идеята за влизането ни еврозоната не е нова. С времето обаче тя съвсем девалвира, а днес, когато съдбата на самата еврозона не е ясна в средносрочен и дългосрочен план, да се натискаме за членство там е като да си купиш фабрика на 9-и септември. Странно, че докато други държави като Гърция вече гледат с едно око навън, а Великобритания, Швеция и Дания дори не искат да влизат, пък Полша и Унгария така и не щат евро, ние се пишем по-католици от папата. Кой ли обаче ти гледа логиката?

Напъването на финансовия министър Владислав Горанов е разбираемо. Подобно на предшественика си Дянков от кабинета Борисов-1 и той се вживява в ролята на корифей от исторически ранг. Според него смяната на левчето с еврото щяло да има "положителен икономически ефект" и било напълно възможно до 2018 г. да станем част поне от механизма ERM-2, известен като "чакалнята" за еврозоната.

Опитът обаче показва съвсем друго. Първо, няма държава, въвела еврото, където цените да не са скочили двойно, което пък е довело до драстично обедняване на хората. За България, която и сега е най-бедната страна в ЕС, това е равнозначно на финансова и социална катастрофа. Защото, както знаем, няма безплатен обяд. Когато една държава преминава към по-скъпа валута, то нещата съвсем не са розови за народа й. Цените на всичко у нас ще се изравнят с тези на останалите участници в еврозоната. Не така обаче ще стане със заплатите и пенсиите, а тъкмо обратното. И тук утопиите за това как щели да дойдат нови инвестиции и да се увеличат възможностите за намиране на работа са повече от цинични. Да не говорим за въвеждането на "предпазни механизми" и "контрол" над цените, чийто ефект обикновено е обратен.

Второ, от финансово-икономическа гледна точка България вече не отговаря на критериите за членство. Покриваме зорлем изискването за ниската инфлация заради бедността и свиващото се потребление. Дефицитът след година-две може да го приведем под 3% с цената на нови лишения и затягане на коланите, но с милиардните заеми, които изтеглиха ГЕРБ напоследък, дългът на държавата ще продължава да тежи още дълго.

Впрочем не бива да се учудваме, ако Европа и този път си затвори очите и ни "възнагради" с прием в ERM-2, докато ГЕРБ е на власт. Навремето влязохме в ЕС неподготвени, колко му е да ни вкарат и в "чакалнята" през задния вход. В политически план стъпката означава по-нататъшен отказ от суверенитет. Като си знаем състоянието на корупцията обаче, може да си останем там до второ пришествие. Ако беше жив Алеко, със сигурност щеше да напише нов шедьовър - Бай Ганьо в еврозоната. Защото през тези две години минимум престой в ERM-2 трябва да покажем вече без валутен борд, че държавата ни може да функционира нормално. Тук е мястото да припомним, че едни нови 15 млрд. лева от валутния резерв в БНБ ще бъдат освободени, т.е. ще има още пари за папкане. А може би това е тънкият замисъл на днешната власт. Да видим дали и еврозоната няма да се окаже втори Шенген.

Датата 17

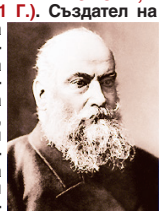
1605 - ИЗЛИЗА ПЪРВИЯТ ТОМ НА „ДОН КИХОТ ДЕ ЛА МАНЧА" ОТ МИГЕЛ ДЕ СЕРВАНТЕС. Вторият е публикуван през 1615 г. Приключенията на испанския идалго и неговия оръженосец Санчо Панса звучат актуално и през XXI в. На испански език "кихот" се използва като епитет за "непрактичен идеалист". Много популярен на различни езици е изразът от произведението на Сервантес "да се бориш с вятърни мелници". (На снимката - оригинална корица на първото издание на книгата)

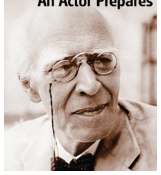
1706 - РАЖДА СЕ БЕНДЖАМИН ФРАНКЛИН, АМЕРИКАНСКИ ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1790 Г.). Учен, изобретател и дипломат. Играе важна роля в създаването на Декларацията за независимостта на САЩ. Сред изобретенията му са затворената фурна, медицинският катетър, гръмоотводът, плавниците и др.

1847 - РАЖДА СЕ НИКОЛАЙ ЖУКОВСКИ, РУСКИ УЧЕН (УМИРА 1921 Г.). Създател на науката аеродинамика, "баща на руската авиация". Изследва всестранно динамиката на птичия полет. През 1904 г. открива закона за подемната сила на самолетното крило, определя основните профили на крилата и перките на витлата на самолетите, разработва вихровата теория за витлото и др. Като професор в Московското висше техническо училище създава лаборатория по аеродинамика и възпитава плеяда знаменити конструктори на самолети и двигатели, теоретици на авиацията.

1863 - РАЖДА СЕ КОНСТАНТИН СТАНИСЛАВСКИ, РУСКИ РЕЖИСЬОР И ПЕДАГОГ (УМИРА 1938 Г.). Съвременният театър е изграден върху неговата теория. Основател на Московския художествен театър, чието истинско начало е свързано с поставянето от Станиславски на пиесата "Чайка" от Антон Чехов. Ръководител е на Оперната студия към Болшой театър, по-късно Оперен театър "Константин Станиславски".

1933 - РАЖДА СЕ ДАЛИДА, ИТАЛИАНСКА ПЕВИЦА (УМИРА 1987 Г.). Рожденото й име е Йоланда Джилиоти. Известна е предимно като изпълнител на френскоезични песни. Пее в дуети с Шарл Азнавур, Ален Делон и др., изнася концерти в най-големите зали във Франция, Египет, Италия, САЩ, Виетнам и др. Има участия в киното. Въпреки големите си успехи на сцената, в личния си живот Далида преживява много трагични моменти, довели до фаталния й край.

1942 - РАЖДА СЕ МОХАМЕД АЛИ, АМЕРИКАНСКИ БОКСЬОР. Рожденото му име е Касиус Клей. Олимпийски шампион от Рим 1960 г. Изхвърля златния си медал в р. Охайо като протест заради отказано обслужване в ресторант, защото е чернокож. За откриването на Олимпийските игри в Атланта през 1996 г., когато трябва да запали олимпийския огън, получава друг златен медал. Многократен световен шампион по бокс за професионалисти.

1978 - УМИРА АТАНАС ДАЛЧЕВ, ПОЕТ И ПРЕВОДАЧ (Р. 1904 Г.). Редактор (1953-1956) и главен редактор (1957-1965) на сп. "Пламъче". Автор е на сборниците с поезия "Прозорец" (1926), "Стихотворения" (1928), "Париж" (1930), "Ангелът на Шартър" (1943), "Балкон" (1972) и др., както и на книгите "Фрагменти" (1967), "Страници" (1980) и др. Прави преводи на поезия и белетристика от френски, испански, немски и руски език.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
17 ЯНУАРИ 2015
ДУМА

МАРКО ПОЛО

ОТ „ГЪРЛОТО НА ДЯВОЛА” ЗАПОЧВА СВЕТОВНИЯТ ПОТОП

ВОДОПАДИТЕ ИГУАСУ, ЕДНА ОТ НАЙ-ГРАНДИОЗНИТЕ ПРИРОДНИ АТРАКЦИИ В СВЕТА, ПРЕДИЗВИКВАТ ПЪРВАТА АМЕРИКАНСКА ЛЕЙДИ ЕЛЕОНОР РУЗВЕЛТ ДА ВЪЗКЛИКНЕ СМАЯНА: „ГОРКАТА НИАГАРА!”

Снимки АВТОРА

Планини от разпенена вода се изливат от небето на земята

**Стойко ИВАНОВ,
Игуасу-Рио де Жанейро-София**

Застанал пред водопадите Игуасу, имаш чувството, че започва световният потоп, че планини от разпенена вода се изливат от Небето на Земята, че скоро тук ще има не суша, а безкраен воден свят!

И наистина, Игуасу е една от най-грандиозните, една от най-невероятните природни атракции на света. Намира се на границата между Бразилия, Аржентина и Парагвай, като по-голямата част от водопадите са на аржентинска територия, но пък най-фантастичните гледки се падат на бразилците.

Първото, което виждат очите, когато самолетът започва да се снижава над град Фош до Игуасу в Бразилия, е безкрайна зелена гора, недокосната от човека, и някъде там, сякаш посред Нищото - океан от вода и огромни облаци от мъгла.

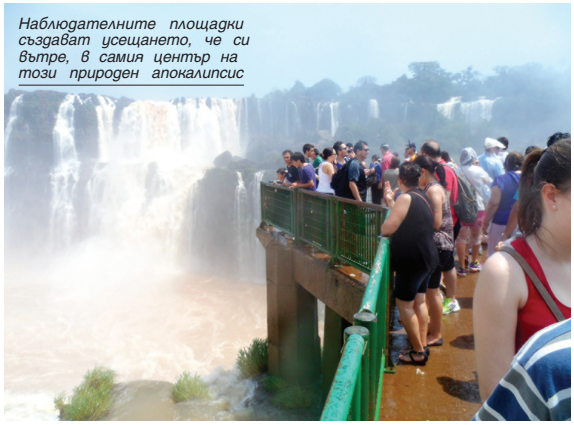
Игуасу или “Голямата вода” на местния език гуарани, не са просто група водопади, а 275 (!) водни пада, разположени един до друг из джунглата в радиус от няколко километра под различни причудливи форми. Всеки с височина от 60 до 90 метра и всички общо с дебит от близо 2000 куб.м в секунда!

На 5000 км дължина се вие като змей гигантската река Парана, която дава живот и чудовищна енергия на този феномен - втората по дължина в Южна Америка след Амазонка. В средата на пролетта в тази част на света термометърът показва 36 градуса, а през лятото минава стопяващите 50 и местните хора казват, че докато слънцето не се скрие, градът е безлюден. Не стига жегата, но и влажността е много тежка, особено през дъждовните сезони.

Опашката пред входа към водопадите по моя скромна преценка надхвърля 200-300 души, обаче върви равномерно. И няма как да бъде по друг начин - организацията тук е перфектна. Срещу входна такса от 48 бразилски реала (около 30 лева) влизате в “Национален парк Игуасу”, където ви очакват двуетажни автобуси - всеки събира по 72 човека. Задвижвани с електричество, те ще ви отведат надолу, в Царството на водата. Единствената човешка намеса в този ре-

Моя милост - зашеметен от преживяното, мокър до кости, но щастлив

Наблюдателните площадки създават усещането, че си вътре, в самия център на този природен апокалипсис

зерват е асфалтовият път, по който се движим, заобиколени от гигантски дървета, от смайващи цветя и храсти.

Скоро рейсът спира и ни оставя в началото на екопътеката, а около нас щъкат гущери с размера на големи кучета, чуруликат безброй птички. Пеперуди ни кацат по ръцете, по главите, по ушите и, доволни... позират за снимка.

Тръгваме, не - тичаме, към първата тераса за наблюдение и ето го пред нас, най-накрая, след хиляди километри път, Игуасу!

Често прекаленото очакване на нещо невиждано завършва с разочарование, но в този случай се оказва обратното - окото има нужда от време, величието на гледката не може да се възприеме изведнъж. Навсякъде - талази мътна, дори тъмна вода с глинен цвят, която извира буквално от всяка скала, клокочи, бунтува се, кипи, пени се и завлича всичко, спуска се с адски трясък надолу, пак става тиха и продължава пътя си към Атлантическия океан.

Не зная кой е преброил па-

довете, но имам усещането, че са не стотици, а хиляди. По цялото протежение на широката няколко метра пътека се разкриват нови “големи води” - било във форма на подкова, на полумесец, на нещо неопределено, невиждано, но величествено.

Постепенно слизането става все по-рязко, все по-стръмно, а шумът се засилва.

Стискам картата на водопадите в ръка като зная, че съм вече близо, поне така сочат картинките вътре. 90-градусов завой и... пред мен изниква Дяволското гърло - кулминацията на цялото пътешествие! Две гигантски водни стени се сблъскват с нечовешки грохот, пяна и пръски се издигат на повече от 150 метра, а наблюдателните площадки влизат в самия водопад. Те са единствено по рода си съоръжение - построено само тук, във водопадите Игуасу - едно от новите седем природни чудеса на света!

Създава се усещане, че си вътре, в самия център на този апокалипсис. Страшният тътен прави невъзможно да чуеш гласа си, ако не крещиш с всичка сила. За желаещите да се запазят сухи от предстоящата баня се предлагат дъждобрани и калъфки за телефони и камери срещу няколко реала. Предпочитам да се наслаждя на усещането без специална защита, още повече, че при температурата от 35 градуса, даже отгоре, докато стигнеш до автобуса за връщане, и си изсъхнал.

Стотици хора, пръснати по достъпни и недостъпни ъгълчета, щъкат насам-натам. Всички те обаче изглеждат толкова малки и беззащитни на фона на смазващото могъщество, невероятната красота и чудото на природата. Може би точно затова, докато ни брули вятърът на втория етаж на електрическия автобус по обратния път, се сещам за думите на първата американска лейди Елеонор Рузвелт. Когато вижда за пръв път Игуасу, тя възкликва потресена: “Горката Ниагара!”

Водопадите Игуасу са обявени за едно от новите седем чудеса на света

Обща снимка на братята Балан: акад. Александър Балан и ген. Георги Тодоров (седнали); проф. д-р Атанас Теодоров, Мартин Тодоров, инж. Михаил Балански

БАЛАНОВИЯТ БЕСАРАБСКИ БЪЛГАРСКИ РОД

Генерал, академик, юрист, съдебен медик, инженер по топлофикация и химичка живеят достойно и оставят светъл пример с преклонението си пред България и с делата си

"Внимавайте вие, читатели и слушатели, роде български, които обичате и имате присърце своя род и желаете да разбирате и знаете известното за своя български род... За вас е потребно и полезно да знаете... и да се гордеете със своя род и език... От целия славянски род най-славни са били българите... Така те от целия славянски род били най-силни и най-почитани и първите славянски светци от български род били."

Тези напомняния, наставления, натъквания са на хиландарския монах Паисий: роде български, българско род, род, род...

Все на рода се позовава, все за рода се хваща и пак на рода се осланя. Докато днешните ни "ценители" и "радетели" платено го подминават. И предизвикват повседневни и повсеместни спорове - ще я има ли и колко още България! Защото младите заминават един след друг в чужбина, някои се заричат да се върнат, но внуците така и не проговорват българския...

Свои барони и баронеси, графове и графини, сърове, фонове, донове... България си няма. Дори Фердинанд по онова време се кахъри как без тях България ще управлява. Е, избута я до две национални катастрофи! С помощта на подкупни, подплашени, пиедажни преторианци. Но страната ни оцелява, успява и пребъдва. На раменете на българските родове. Много са, неизброими са дори. От рода Дуло, през Асеневци, Шишмановци... до родовете на Ботевци, Вазовци, Караveловци, Фичевци, Славейковци, Заимовци, Обретеновци, Симеон-Радевци, Димитър и Никола-Петковци... Няма по-топла, по-звучна, по-съдържателна, по-историческа, по-песенна, по-приказна, по-бисерна и по-българска дума!

Рус човек със светли очи - от Болград

Странното, интересното и любопитното е, че докато мнозина знаят имената, делата и заслугите на генерал Георги Тодоров, командир на 7-а пехотна Рилска дивизия, влязла в Солун в края на октомври 1912 г. по време на Балканската война, а генералът стигнал до главнокомандващ на действащата армия в края на Първата световна война, и на академик Александър Теодоров-Балан, известен като поборник за чиста и правилна българска реч, със сигурност са мнозина тези, които не подозират, че двамата са братя. Че генералът е "батко" на академика, по-малък само с година. А има в семейството още трима братя и една сестра. Наистина, едно типично българско, многолюдно, многозаслужило, многоуважавано семейство.

Основоположник на Балановия род е Панайот Греков, роден в Станимака (дн. Асеновград) някъде в началото на XIX век. Това е началото, коренът на рода. Търговецът, влиятелният Панайот Мумджиоглу, е баща на Димитър Греков, дядо на Александър Теодоров-Балан и Георги Тодоров, радетел за народна просвета на българите в Бесарабия. По-късно той се премества в Ямбол, откъдето по време на Руско-турската война от 1828-1829 г. се изселва в Бесарабия. В Болград Панайот Греков е пълномощник на българските колонии, един от инициаторите за създаване на Болградската гимназия. А негови гости и активисти в обществената работа са Раковски, Левски и други дейци на националноосвободителното движение. Така започва Балканиада в Болград.

И до днес в Болград има цяла махала от Балановия род. Всъщност Балан е пришито, пояснително име със значение на рус човек със светли очи. Дори на черно-бяла снимка това личи, особено при генерала. Петима братя със засукани мустаци, някъде и брадати, достолепно са се подредили за фотография: най-възрастният, генерал Георги Тодоров, следван от академик Александър Теодоров-Балан. Третият от братята - Мартин Тодоров, е кмет на София между 1904-1908 г. Това е време на усилено разрастване на столицата. И много фирми търсят кадърни юристи, какъвто е и кметът. По това време започва строежът на Централните хали, на Софийската баня. Четвъртият брат - Атанас Теодоров, е създател на съдебната медицина. Става известен и като експерт по делото на поета Пейо Яворов, аутопсирал е Лора, както е описано от Михаил Кремен. От Балановия род е и инженер Михаил Балански, най-малкият от братята. Той е един от основоположниците на топлофикацията в София, като прокарва парно отопление на Съдебната палата и на Народната банка. Убит е по време на бомбардировката на София на 10.I.1944 г.

Такова е силното семе, избуяло в Бесарабия.

Петима братя и една сестра

Не бива да се пренебрегват и жените в рода. Дъщерята на Панайот Греков - Мария, е прабаба на генерала, на академика и на другите трима братя от рода Балан. Катерина - сестрата на петимата братя, следва химия в Париж. Омъжва се рано, но по време на бременността заболява и почива.

Съпруга на генерал Георги Тодоров е Мариета, с която се запознава в Лом. Сетне им се раждат две дъщерички - Роза и Олга, и син Драгомир. Любопитно е, че семейството осиновява още две деца. И е трагично, че съпругата на генерал Тодоров загива при атентата в черквата "Св. Неделя" през 1925 г., когато е само на 53 години.

Академикът пък се жени за французойката Юлия, учителка по френски в Пловдив. Раждат им се и синове, и дъщери. Не е точно известно предложението на сръбския генерал Лешанин крепостта да се предаде, както и отговорът на капитан Узунов: "Аз съм се учил да защитавам и да превземам крепости, не да ги предавам!" Преди това обаче е стореното от капитан Георги Тодоров, за да спечели време.

Сред дупнишки първенци на 10 км от Солун, октомври 1912 г.

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Слабо при Солун, божествено при Булаир

Междувременно в годините на затишие след Сръбско-българската война като командир на Първи пехотен полк в София Георги Тодоров се забърква в детронирането на Александър Батенберг, заради което е уволнен от армията. Това трае обаче само два месеца. После е възстановен на служба и през 1887 г. става майор. В звание полковник е произведен в края на века като командир на полк. А новата 1910 г. му носи генералско звание и поемане командването на Седма пехотна Рилска дивизия в Дупница. Това са вече върховете. А до започването на Балканската война остават по-малко от две години. Върховете на длъжностите се преплитат с върховете на духа, на ентусиазма и патриотизма, предизвикани от приближаването и взривени от началото на най-жадуваната война. Със сигурност не е случайно това назначение на генерал Тодоров. На високата длъжност той замества не кого да е, а генерал Ст. Тошев. Специална е и задачата на Седма дивизия. Тя трябва да действа сама по направлението на Македония. Докато основният удар, за съжаление, е насочен към Източна Тракия. А овладяването на Солун, което се иска от дивизията, е почти предрешено, защото дивизията е придадена към Втора сръбска армия на генерал Степанович. Която също иска да овладее Солун. В края на краищата турците почти без съпротива и срещу заплащане предоставят Солун на гърците. История, уроци, грешки, грешки...

Сетне Фердинанд си изсипва всичката жлъч върз генерал Тодоров. Това той го може.

С вик: "Напред слеч мен, български юнаци!" генералът начело на атаката при Айватовските възвишения преди Солун

Русия е арбитър в споровете между балканските страни. Уви, всичко е твърде плитко като политика. Докато царството затъва съвсем. Дори и след като е оповестен Парижкият мирен договор с Турция, според който България получава новоосвободените земи на запад от линията Мидия-Енос.

Почти главнокомандващ на Действащата армия

За да участва в цели пет войни един военачалник, държавата му трябва да ги води. И България, воглаве със своя цар и под неговото толкова мъдро управление, го прави. На 16 юни 1913 г. започва известната като Междусъюзническа война. В нея от 4-ти до 16-и юли Седма дивизия с командира си е на най-горещото място и успешно отблъсква бесните сръбски атаки при Калиманци. След войната генерал Тодоров е началник на Втора (Пловдивска) военноинспекционна област. През август 1915 г. става генерал-лейтенант. Очаква го и избухналата през 1914 г. Европейска война. През лятото на 1915 г. българското правителство и царят избират да се включат в нея на страната на Германия. Тя обещава повече. Обявена е обща мобилизация, а генерал Георги Тодоров поема Втора армия. Направлението пак е Македония.

Задачата на армията му е да прекъсне връзките между Солун и Ниш. И се понасят войските ни към лелеяните земи на Куманово, Скопие, Велес, Прилеп. Като на криле летят нашите и освобождават скъпите и близки до сърцата на всички земи и градове. Сънуват ли войниците или е истина?

Никому и през ум не минава, че може да има нещо като Ньой 1919 година! След още две години, през 1917-а, генерал Тодоров поема командването на Трета армия в Добруджа. Да напомняме ли, че тук българи и турци се бият срещу руснаци. Така България отстоява независимостта си. Според в какъвто съюз се включи и под чиято опека попадне.

Във водовъртежа от бойни действия, победи, поражения, Георги Тодоров стига и до своите бойни върхове. Удостоен е със званието "генерал от пехотата" и е назначен за помощник-главнокомандващ на действащата армия. Но титулярът генерал Никола Жеков все боледува и все е по лечение. От 8 септември 1918 г. до края на Солунското примирие главнокомандващ фактически е генерал Тодоров. Точно в този период стават и най-драматичните и най-трагичните за нашата армия събития.

На 14 септември съглашенската артилерия започва артилерийска подготовка на фронта от Дойранското до Охридското езеро. Идва и пробивът при Добро поле. И на 29 септември България капитулира. Подписването става в същия злополучен Солун, където държавата му трябва да ги води. И България, воглаве със своя цар и под неговото толкова мъдро управление, го прави. На 16 юни 1913 г. започва известната като Междусъюзническа война. В нея от 4-ти до 16-и юли Седма дивизия с командира си е на най-горещото място и успешно отблъсква бесните сръбски атаки при Калиманци. След войната генерал Тодоров е началник на Втора (Пловдивска) военноинспекционна област. През август 1915 г. става генерал-лейтенант. Очаква го и избухналата през 1914 г. Европейска война. През лятото на 1915 г. българското правителство и царят избират да се включат в нея на страната на Германия. Тя обещава повече. Обявена е обща мобилизация, а генерал Георги Тодоров поема Втора армия. Направлението пак е Македония.

Задачата на армията му е да прекъсне връзките между Солун и Ниш. И се понасят войските ни към лелеяните земи на Куманово, Скопие, Велес, Прилеп. Като на криле летят нашите и освобождават скъпите и близки до сърцата на всички земи и градове. Сънуват ли войниците или е истина?

Никому и през ум не минава, че може да има нещо като Ньой 1919 година! След още две години, през 1917-а, генерал Тодоров поема командването на Трета армия в Добруджа. Да напомняме ли, че тук българи и турци се бият срещу руснаци. Така България отстоява независимостта си. Според в какъвто съюз се включи и под чиято опека попадне.

Във водовъртежа от бойни действия, победи, поражения, Георги Тодоров стига и до своите бойни върхове. Удостоен е със званието "генерал от пехотата" и е назначен за помощник-главнокомандващ на действащата армия. Но титулярът генерал Никола Жеков все боледува и все е по лечение. От 8 септември 1918 г. до края на Солунското примирие главнокомандващ фактически е генерал Тодоров. Точно в този период стават и най-драматичните и най-трагичните за нашата армия събития.

На 14 септември съглашенската артилерия започва артилерийска подготовка на фронта от Дойранското до Охридското езеро. Идва и пробивът при Добро поле. И на 29 септември България капитулира. Подписването става в същия злополучен Солун, където

Генерал Георги Тодоров

братята Балан. А петият става Михаил Балански.

Възможен е и известен паралел в приноса на всеки от рода към Родината. Името и стореното от втория брат - Александър Теодоров-Балан, обаче са изключително популярни. Още учениците го знаят като поборник за чиста и правилна българска реч. Само дето сетне, като отрастват и стават, да речем, държавници и депутати, съвсем го забравят. А живо тът, старанието, упоритостта на пуриста Балан си струват яко!

Петимата братя са трето поколение от рода, появило се на бял свят в Бесарабия. Следва да се знае още, че майка им е сестра на Димитър Греков, известен строител на България, дипломат, министър. След завършване на Болградската българска гимназия Александър Балан получава солидно образование по славянска филология в Лайпциг и Прага. През 1884 г. става доктор на Пражкия университет. Завръща се в България и се отдава на научна работа. Той е първият ректор на Софийския университет, който през 1888 г. все още е само Висше училище. По-късно видният славист е избиран още два пъти за ректор. А приносът му в областта на езикознанието е безспорен.

Над 700 нови думи налага в нашия език академик Балан. И никой днес дори не се замисля за произхода им. Ето само някои: заплаха, усет, летовище, проява, възглед, излет, гледище... Цели 80 години от почти стогодишния си жизнен път братът на генерал Георги Тодоров посвещава на устройството на българския език, на неговия правопис, култура, граматика...

...С душесмут окосъзрях...

Достолепният строител на българския език има около 900 заглавия: книги, речници, монографии, езикови бележки... Първата му печатна научна проява е в сп. "Наука" през 1881 г. Само след две години става член на Българското книжовно дружество (днес БАН). Последната му публикация

през 1912 г. влиза със своята Седма дивизия!

На мирни, градивни вълни

Пристигналият като опълченец с Руската армия в България 19-годишен Георги Тодоров като действащ офицер помага на цялото семейство да се върне в Родината. Веднага прави впечатление несъответствието между фамилните имена на петимата братя. Обяснението е в патриотизма на генерала. За да подчертае българския си корен, той изоставя името Балан, а Теодоров променя на Тодоров. Последван, вероятно от същите подбуди, и от юриста и кмет на София Мартин Тодоров, третият от петък е от декември 1958 г., само месец преди да си отиде от белия свят почти на сто години (роден е на 27.X.1859 г., а умира през февруари 1959 г.). Емблематични за страстите Баланови са заглавията "Чуждици и свойци", "Ние спрямо езика си", "Нова българска граматика за всякого", "Възвратни глаголи и усебни".

Балан се изявява и на общественото поприще. През 1907 г., когато Фердинанд временно затваря университета, професорът заминава за Цариград. И е назначен за главен секретар на Българската екзархия. Година по-късно той се възползва от реформите на младотурците и на пъпа на Османската империя основава Български конституционен клуб. Ето го следовникът на Петко Р. Славейков, на Симеон Радев... Важното е да знаеш кога и какво, да можеш и да се възползваш. Все в интерес на България.

Почти неизвестен е и фактът, че академик Балан дълго време е сред лидерите на българското масонство. В "свободното зидарство" той е посветен през 1906 г. Кръстник и препоръчител в Международния орден на добрите храмовници му е световноизвестният психиатър проф. Август Форел. А от 1924-а до 1927 г. е на върха на масонската йерархия в България. Затова пък, дори само които са чували името на Александър Балан, знаят за всеизвестното му писмо до министъра на просвещението. Когато през 1916 г., поради навършване на 65-годишна възраст, ръководи и го уволнят от Софийския университет, големият ни учен, обиден, написва писмо до министър Иван Вазов:

"Г-н министре,

С душесмут окосъзрях известитище във вестодвидите всекидневни, че е сторена изпъдица на себеличността ми от Висшенаучното просветилище народно, поради негодие старешко. Това вля злочинно горчило в душелюбия ми и ме подтикна към устопсувни матерни мръсословия. Защото ако ме окосъзрете, ще умозаключите, че съм душесвеж и сърцемлад, и в прекрасно якотелесие..."

И още все в този тон!

Балади ала Балан или...

Писмото е твърде пространно. И в различни варианти. Проф. д-р Стефан Брезинска, върл последовател, страстен почитател и продължител на мъките Балановци за чист български език, с основание споделя, че то повече се приписва на неговия учител. Прилича като да е показателно за настоятелност, за педантичност. И за известна ироничност. Съществува и твърдение обаче, че писмото е пародия в стил "Балан", съчинена от студенти...

"Сладкодумството на този поткова критика. Съобразно с това и аз отбраних своето изделие. И думата "срьдня", рекох, може да прилича на друга някоя наша, а все пак си е добра българска."

Първоградители на българския дух и език

Колко е нужен на България родът Балан днес! Е, генералът сигурно щеше да е уволнен набързо от армията. Заради реформите. И щеше да си живее в хижа "Мариета" край шосето за Семинарията, близо до "Под липите". Затова пък за академика, пазител на чистата българска реч, работа щеше да има, с лопата да я риеше. Само депутатите и журналистите да научи, че трябва да се казва не "дебат", а "дебати", пак щеше голям зор да види. А можеше и да импровизира: "И думата "дебати" току-виж оприличили на друга една нашенска. И все пак "дебати" е правилната и правоговорената..."

Историята, примерът на предците ни се превръща във все по-слаб аргумент за поколенията. Особено за българите. Докога и докъде! Може да се прозре. Затуй приказката за рода Балан е повече от приказна. Горда, красива, трудна, поучителна, томителна... Изумително е да се види как една родова история се припокрива с националната. И как националната и дори световната история се преповтаря.

Отбелязваме годишнини от войни и победи и подминаваме пораженията. Е, времето е друго, някой ще рече. И пак ще отбелязваме Ньой, и ще тъпчим нови диктати. Днес територии не се отнемат. Но на духа се посяга на поразия. Все от същите т.нар. "велики сили". "А ние мълчим, позорно мълчим", простенва поетът.

Работният кабинет на езиковеда

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 ЯНУАРИ 2015

МАРИЯ ГРОЗДЕВА:

Върнах си увереността и имам още сили за медали

Правя походи, карам колело и тренирам във фитнеса, казва единствената българка двукратна олимпийска шампионка

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

На турнира "Гран при" в Белград с 390 т. поставихте нов национален рекорд на 10 м пистолет и бяхте само на 3 т. от изравняване на световния рекорд. Очаквахте ли подобно представяне, при положение, че едва ли не ви отписваха като състезател заради възрастта и контузията в дясното коляно от миналия януари?

- Такива постижения много не се очакват. Смених оръжието, съвсем малко тренирах с новия пистолет "Щаер". Отидох на този турнир да го изпробвам в състезателна обстановка как ще ми понесе, дето се казва. Със спокойствие и лекота постигнах резултата. В момента тренирам, явно пистолетът си отдава значението. "Щаер" е известен като "Мерцедес"-а на пистолетите, започнах състезателната си кариера точно с тази марка, но преди 13 г. я смених с "Пардини".

Относно възрастта - винаги казвам, че най-малко, ако усетя, че не мога и не е по силите ми, ще се откажа. А аз усещам, че мога и резултатът от Белград го доказа. Нашият спорт го позволява, при нас стрелят до 50 и повече години. Ако ме смятат за възрастна, стара и изнемощяла, трябва да си променят мнението, защото стрелбата е спорт на психическа основа, физиката не е от огромно значение. Не съм чула, че ме отписват, но този резултат ми дойде добре, защото повдигна самочувствието ми и придобих увереността, която бях позагубила в последните години.

Отличният резултат в сръбската столица дойде седмица, след като ръководеният от вас Български стрелкови съюз бе приет за член на Международната федерация по стрелба. Можем ли да кажем, че ви падна камък от сърцето?

- Разбира се, всичко има значение. Както казах, нашият спорт е на психологическа основа. Достатъчно е малко да сме затормозени, притеснени дали нещо ще се случи или не... Имаше малък вариант да отпишат България от спортната стрелба за няколко години - да не ни приемат нито нас от новата федерация, нито старата, Българската федерация по спортна стрелба, докато не се разберем помежду си. И да се загубят няколко години - отива ти и олимпиада, и всичко. Остави ме мен - 6 олимпиади имам зад гърба си, ама какво правим с другите млади състезатели, които са във вихъра си? Щеше да е грях спрямо тях да закрием този спорт в България. Ние загубихме 2013 г., но сега вече имаме спокойствие и увереност.

Създава ли ви още проблеми оперираният крак?

- Контузията и операцията доста ме дръпнаха назад. Два месеца и половина въобще не можех да тренирам, навлизах във форма постепенно. Дори все още има отзвук, сякаш щадя оперирания крак повече и изнасям тежестта на другия. Но това ще го изчистя.

Каква е равносметката ви за 2014 г.?

- Много добра година за спорта ни. Ненадейно постигнахме повече успехи, отколкото очаквахме. Визирам Антоанета Бонева, която завоюва 2 медала от световни купи, златото на Лидия Ненчева на Младежката олимпиада, отличните представяния на световни първенства и при девойките, първата квота на български атлет за Рио, спечелена от Самуил Донков. Добра година! Стартирахме от нищото, с почти нулев бюджет. Започнахме с празна кошница, но успяхме да я напълним и сме щастливи, защото работата с хартиени мишени, липсата на средства за подготовка, както и пропуснатата 2013 г. не ни се отразиха сериозно. Направихме всичко, което бе по възможностите ни.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

МАРИЯ ГРОЗДЕВА-ГРИГОРОВА е състезателка по спортна стрелба, двукратна олимпийска шампионка. Родена е на 23 юни 1972 г. в София. Със стрелба започва да се занимава на 11-годишна възраст под ръководството на Валентин Андреев. Едва на 14 г. покрива норматива за "Майстор на спорта". Завършва НСА със специалност спортна стрелба. На Олимпиадата в Барселона през 1992 г. става трета на пневматичен пистолет. Четири години по-късно защитава бронза в Атланта. На олимпиадите в Сидни през 2000 г. и в Атина през 2004 г. взима златото на малокалибрен пистолет, в гръцката столица отново е 3-а на пневматичен. Деветкратна европейска шампионка. Спортист № 1 на България и на Балканите за 2004 г., още 5 пъти попада в десетката на най-добрите ни атлети (1997, 1998, 1999, 2000, 2003 г.). През 2010 г. става носител на Орден "Стара планина" I степен за изключително големите й заслуги към РБългария в областта на физическото възпитание и спорта. От 2013 г. е председател на Българския стрелкови съюз, който основава като алтернатива на останалата без лиценз Българска федерация по спортна стрелба. На турнир под егидата на Международната федерация миналия месец завърши с 390 т. на въздушен пистолет, с което постави нов национален рекорд и бе само на 3 т. от изравняване на световния рекорд в дисциплината. Омъжена е за Валери Григоров, който е и настоящ неин личен треньор. Имат три деца - Христо, Валери и Маги.

> **Ако ме смятат за възрастна, стара и изнемощяла, трябва да си променят мнението**

Какво си пожелавате за настоящата година?

- В личен план - да взема квота за Рио. Имаме 3 европейски първенства - през февруари е шампионатът на пневматика в Харлем, Холандия, през юли е на малокалибрен пистолет в Марибор, Словения, през юни ще се състоят дебютните Европейски игри в Баку. Имаме и 4 световни купи - в Южна Корея, САЩ, Германия и Азербайджан, първата е през април. На всяко от тези състезания мога да спечеля квота. Има още едно европейско и догодина преди Олимпиадата, ала не искам да чакам дотогава.

Иначе шампионатите на Стария континент са ми основна цел. Ако завърша в топ 6, си осигурявам финансиране от министерството за следващата година. Може да съм на 4 световни купи общо 8 пъти първа, но няма да получа нито лев, което е парадокс. А в нашия спорт световните купи са много силни, особено провежданите в Европа. Да спечелиш такова състезание е все едно да станеш световен шампион. Вече съм казвала - разликата в стрелбата между световна купа и световно първенство е, че на първия турнир няма отборно класиране. А шансът на стрелбата да направи класиране на световно първенство е 4 пъти по-малък от повечето останали спортове, тъй като форумът се провежда на интервал, подобен на този във футбола. Затова от министерството на спорта трябва да отчитат спецификата на отделните спортове.

Кои други състезатели имат шанс за квота в Рио, освен Самуил Донков?

- На първо място слагам Антоанета Бонева, която се размина на косъм от квотата. Завърши 7-а на Световното първенство в Гранада м.г., а квоти даваха първите 6 позиции. После Антон Ризов, нашият единствен мъж на пушка, тая надежди в женската пушка и за Петя Луканова.

Искахте да военизирате към ЦСКА Самуил Донков, който продължава да работи като дърводелец в мебелна фирма, а това му намалява времето за тренировки и крие риск от нараняване на ръцете. Решихте ли проблема?

- Много трудно се получават нещата и скоро ще искаме среща с министъра, за да го подпомогнат. Както повечето добри състезатели от "Левски" сме към Министерството на вътрешните работи. Защото Самуил е ценен кадър и не бива заради подобно нещо да се затрива.

Как виждате шансовете си за шести олимпийски медал от Рио?

- Е, това е Божа работа. Ще направя всичко възможно да се подготвя добре, да вляза във финала, пък каквото стане.

Знаем, че сте запалена и по колоезденето. Какви други интереси има Мария Грозева?

- Много обичам да ходя в планината. През ден-два правя походи от Драгалевци до местността Бай Кръстьо, например, или до Голи връх или Черни връх, когато съм във форма. И на фитнес обичам да ходя... В общи линии - не спирам да се движа. По принцип за стрелбата не е много подходящо да се ходи всеки ден на фитнес и да има такива физически натоварвания, но аз го правя. В период на състезание спирам, за да не ми е напрегната толкова мускулатурата.

С вашия съпруг и личен треньор Валери имате 3 деца, занимават ли се със спорт?

- Най-голямото не е дете, вече е голям мъж, на 27 г. Христо е в Сидни от 4 години, идва си само за 3 месеца в годината. Валери е вратар към футболен клуб "Левски"- Раковски, много запален спортист и харесва поста, на който играе. А и в клуба го харесват, явно показва данни. Маги, нашата малка кукла, малко е мързелива, ходи на лека атлетика, макар че в момента малко сме позанемарили спорта, защото наблягаме на ученето. Но в общи линии - гледам да спортуват за здраве.

35 6 37 8 9

ДУМА Неделник
СЪБОТА 17 ЯНУАРИ 2015

ГРИП

Още преди да развие симптомите, заразеният може да заразява околните

В момента у нас няма грипна епидемия, заяви директорът на Националния център за заразни и паразитни болести проф. Тодор Кантарджиев. Той уточни, че три са начините да се докаже има ли епидемия или увеличена заболеваемост. Ако в градския транспорт хората не кашлят и кихат и ако няма опашки в аптеките, значи няма грипна епидемия. Вторият начин е наблюдение на всички пациенти, които се обръщат за лекарска помощ със симптоми на грип. Всички РЗИ-та в страната съобщават всекидневно в Националния център за заразни и паразитни болести, където се прави анализ за съответната седмица колко души са отишли на лекар със симптоми на грип. Третото нещо е всички тежко болни, които са със съмнения и симптоми за грип, да се изследват в Националната референт-на лаборатория и по този начин се доказва дали има щамове, уточнява пред агенция "Фокус" проф. Кантарджиев.

Във Великобритания и Холандия има повишена заболеваемост от щама на грипния вирус, от който м.г. заболяха 80% от случаите в Турция.

Симптомите

на грипа са различни от тези на настинката. Грипът, за разлика от другите вирусни инфекции на горните дихателни пътища, има кратък инкубационен период - от заразяването до проявата на заболяването са само от 1 до 3 дни. Обикновено човек, преди да е развил симптомите, може вече да заразява останалите хора. Това го различава от другите заболявания. Грипът започва с тежка симптоматика - болка по ставите, мускулите, в орбитата на очите, светлината е дразнеща. След това в рамките на часове се появяват гърлобол, кашлица и висока температура.

Ако започне учестено дишане и недостиг на въздух, трябва веднага да се търси медицинска помощ. За да има ефект от лечението, пациентът, щом усети характерните за грипа симптоми - болка в очите, отпадналост, силно главоболие, висока температура и пр., трябва своевременно - най-късно до 48 часа, да потърси медицинска помощ.

Ако човек е ваксиниран, не значи, че няма да се разболее 100%. Може да се разболее, но полесно ще изкара заболяването.

Не пипайте с немити ръце носа

очите и устата си, съветват медиците.

Ако човек, който усети симптомите на грип, не вземе първите 48 часа лекарство срещу него, след това вече е с много малък ефект действието на съответното лекарство. Лекарствата се предписват от лекар.

За предпазването от грипа едно от първите неща е да нямаш контакт с болни хора. Ако обслужваш болен човек вкъщи, трябва да се носи маска, да се ползват антимикробни кърпички.

При кихане

вирусът на грипа лети със скорост 167 км/ч на разстояние до 5 м.

Всяка година до 30% от населението на планетата се заразява от грип, 95% от заразените се разболяват, а 47% от заболелите развиват усложнения.

В Пловдив преглеждат за разширени вени

Безплатни прегледи за разширени вени ще извършва от 20 до 24 януари в Медицински център-1 в Пловдив известният швейцарски лекар д-р Петър Илиев. Пациентите, които искат и имат нужда да се консултират с него, трябва да си запишат час предварително на тел. 032/644-222.
Не е необходимо направление от личния лекар.
Ако имат предишни изследвания, снимки, ехографии и епикризи, добре е пациентите да ги носят, за да може специалистът да проследи проблема по-детайлно. Прегледът продължава около 15-20 минути, през които правя пълна диагностика, включително и с ехограф, пояснява флебологът д-р Илиев.

Д-р Петър Илиев

От разширени вени страда всеки трети българин. Обикновено се смята, че това е заболяване на жените над 30 г. От него обаче не са пощадени и мъжете. Освен обездвижването и до голяма степен наднорменте килограми, венозните заболявания са предопределени още и наследствено. Лечението на разширените вени не бива да бъде отлагано, тъй като те могат да прераснат във флебит, който на свой ред да доведе до тромбоза.

В началото може да се използват различни препарати венотоници. Те се предписват от флеболог и се приемат като таблетки. При по-напреднало заболяване най-доброто лечение е оперативното. Микрохирургична интервенция с продължителност от половин до един час решава проблема с разширените вени. Прави се с локална упойка, както при стоматолога. Операцията е безболезнена за пациента, увери д-р Илиев.

Д-р Илиев, който живее и работи в Швейцария от 1970 г., вече е въвел този вид хирургия и у нас. Той е специалист по лазерно лечение на съдовете и член на Швейцарския съюз на лекарите специалисти по венозни заболявания. Заедно с други свои колеги той усъвършенства метода на д-р Мюлер за микрохирургично опериране на вените, който води до сензационни резултати в сравнение с класическата хирургия. След интервенцията се поставя специална превръзка и пациентът веднага се връща към всекидневните си задължения.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНИТЕ ПРАЗНИЦИ МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКАТ СТРЕС

Коледните и новогодишните празници са не само радостно общуване с роднини и приятели, пищни трапези и много подаръци, но и стрес, твърдят от Американската асоциация на психолозите.

Американските специалисти са анкетирали 417 жени и 369 мъже и са установили, че около 41% от представителките на слабия пол и 31% от мъжете страдат от стрес, предизвикан именно от празниците, като основните причини за него са недостигът на време, пари, а също така необходимостта да се купят много подаръци за кратко време.

Жените се уморяват повече и изпитват по-голям дискомфорт. За кратко време те трябва да купят на всички подаръци, да измислят развлечение за цялото семейство и приятелите, да приготвят празничните трапези, а всичко това оказва силно влияние върху психиката на жените, пише Psychology Today.

Всеки търси самостоятелен начин за изход от стреса. Най-разпространеният, но вреден за здравето начин е преяждането и употребата на голямо количество алкохол, а също постоянното излежаване върху дивана пред телевизора. Този вариант за излизане от стреса се практикува от 50% от анкетираните - хората искат да се завият под топлото одеяло, да гледат телевизия, да четат, поглъщайки готова храна в огромни количества.

225 от анкетираните търсят утеха у своите приятели, 6% (само жени) посещават салоните за красота, 5% се разхождат и само 3% отиват на работа.

Големите опашки в супермаркетите и задръстванията по улиците само влошават състоянието. Гостоприемството предполага обилна вечеря (а тя се приготвя минимум за 1 ден) и купища мръсни чинии след изпращането на гостите.

Особено тежко се чувстват самотните хора, които нямат с кого да прекарат празника и ударите на часовника в полунощ им навяват тъжни мисли за неуспелия живот.

Любопитно

ВИТАМИН Д СРЕЩУ ЗИМНАТА ТЪГА

През студените месеци трябва да се увеличи приемът на витамин Д. Заради мрачното време през зимата организмът приема значително помалко от него, което може да доведе до здравословни проблеми. Храни, богати на витамин Д, са сьомгата, яйцата, гъбите. Лекарите съветват и да се намалят кофеинът и захарта.

За подобряване на психическото и здравословно състояние помага и физическото движение. Излизането навън и разходките са важни, независимо от ниските температури.

ТОПЛИЯТ НОС ПРЕДПАЗВА ОТ ХРЕМА

Ключът към предпазването от настинка е... носът. Първото условие е да се носи топъл шал, когато човек е навън в студа. Д-р Рон Екълс от Университета в Кардиф е категоричен, че посещението на оживени места е предпоставка за разпространение на зарази, но студеният нос е стъпка към настинките.

При ниските температури организмът по-трудно се преборва с бактериите, които причиняват половината от настинките при възрастните хора и почти всички настинки при децата. Много учени смятат, че кашлицата и кихането не са вследствие на ниските температури. Според тях вирусът се разпространява по-лесно при 33 градуса - температурата, която обикновено се измерва вътре в носа, отколкото при 37 градуса в по-топлите части на тялото.

ЕДИН НА 10 ПАЦИЕНТИ ВЗИМА АСПИРИН НЕПРАВИЛНО

Мнозина взимат аспирин без нужда и по-скоро си вредят, отколкото си помагат. Това са установили американски учени от Колежа по медицина "Бейлър". Проучването установило, че 11% от хората, приемащи лекарството, го приемат неправилно. Учените казват, че приемането на аспирин без нужда може да причини кръвоизлив или инсулт. Аспиринът може да намали риска от редица заболявания, включително и рак, но не бива да се приема профилактично. Според учените всекидневна доза от 75 мг или четвърт таблетка се препоръчва при определени заболявания.

От 68 808 пациенти, лекувани от кардиолози, 7972 приемат аспирин въпреки ниския риск от инфаркт или инсулт. И това не оправдава употребата му поради страничните ефекти. Средната възраст на участниците в проучването била 49 г., като повечето са били жени. 16% от жените взимат аспирин излишно, срещу само 5% от мъжете, установява проучването.

„МЪЖКИ ГРИП" ВСЕ ПАК СЪЩЕСТВУВА

Мъжете прекарват повече време в болнични от жените заради настинки, които смятат, че са грип, писа неотдавна британският вестник "Дейли Мирър". "Мъжкият грип" или психичното състояние, в което много често изпада силната половина на човечеството. Мъжете мрънкат, тежко охкат и пъшкат и дават повече пари за лекарства от жените. Над 82% от болните си остават в леглото, докато не се почувстват наистина добре. В проучване, ръководено от проф. Рон Екълс, са участвали 2000 души. Над 64% от мъжете са помислили, че са болни от грип, и са си взели един ден почивка. При дамите този процент е бил 45. Според специалистите именно жените се разболяват повече. Проф. Екълс смята, че те контактуват много повече с децата, които са обикновено добър източник на инфекции. Проучването е установило също така, че ноември е най-лошият месец за "мъжкия грип", като почти всеки шести мъж се оплаква от болестта.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Парсон

Мирослав БОЖКОВ

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ЗИМАТА

+ 10 градуса - В Хелзинки пускат парното, лапландците садят цветя.
+ 5 градуса - лапландците отиват на плаж.
0 градуса - италианските коли не запалват.
- 1 градус водата става на лед.
- 10 градуса, котката иска при теб под одеялото.
- 12 градуса лапландците отиват да поплуват
- 20 градуса - американските коли не запалват.
- 23 градуса - немските и френските коли не палят.
- 25 градуса - палят само руските лади.
- 27 градуса - политиците започват да съжаляват бездомниците.
- 30 градуса - котката иска да се пъхне в пижамата ти.
- 31 градуса - целувката е невъзможна: устните залепват една за друга.
- 39 градуса - лапландците закопчават горното копче на ризата.
- 50 градуса - финландците затварят горното прозорче.
- 70 градуса - същото правят и лапландците.
- 270 градуса - адът замръзва.
- 273 градуса, абсолютната нула. Лапландците признават, че позастудя и си поръчват още една водка на клечка.

ЯНУАРСКИ ГЛАВОБОЛ

ФЕЙСБУК

Божидар ТОМОВ

Онзи ден напъхах прането в пералнята и я пуснах. Реших да звънна на една позната, да я поканя на кафе и на всичкото, каквото се прави с кафето или след него. Преди това обаче, помислих си, ще мина с прахосмукачката килимите, ще обърша прах, ще отскоча и до магазина да взема някакъв лекичък сладкиш... Уморих се от мислене и веднах да си почина, питие си налях, понеже бутилката беше на една ръка разстояние. И както си седях и си отпивах, рекох си: бе я да отворя за мъничко фейсбука, да погледна какво става... Отворих го.

Вчера сутринта станах късничко, мислех да си направя кафе, ама май нямаше, така си мислех, не ходих да проверя, защото бях сигурен, че няма. Трябваше да извадя прането от пералнята и да го просна, но ми се стори, че някакво облаче плува по небето – току-виж ливнал някой дъжд... Е, оставаше да отскоча до магазина, да купя кафе и някакъв лекичък сладкиш и да поканя моята позната на кафе и на всичкото, каквото се прави след кафето. Преди да изляза обаче, непременно трябваше и да мина килимите с прахосмукачката... Уморих се от мислене. Аз винаги се уморявам, когато правя разни планове, затова си налях едно питие, понеже бутилката беше на една ръка разстояние и ми беше останало вчера от снощи или от сутринта, не помня откога. И както си седях и си отпивах, рекох си: бе я да отворя за мъничко фейсбука, да погледна какво става...

Тази сутрин пак станах късничко, чак по обед, макар да звучи абсурдно – хем сутрин, хем по обед, но така някак си се получи. Трябваше да извадя прането от пералнята, понеже не бях го извадил вчера. Да мина килимите с прахосмукачката. Да отскоча до магазина да купя кафе и някакъв лекичък сладкиш. И да звънна на онази моя позната, която бях решил да поканя на кафе и на всичкото, каквото се прави след кафето. Реших да седна и да си запиша на едно листче всичкото, което имам да правя за деня. Веднах. Налях си едно питие. Онази бутилка от вчера и онзиден се оказа изпита, но до нея имаше друга бутилка, пак като предишната – на една ръка разстояние. Приготвих си листче и химикалка. Но преди това пък, рекох си, я да отворя фейсбука съвсем за мъъъъничко и да видя какво става там...

Утре мисля да стана рано. Да си запиша на листче какво имам да правя през деня. Да извадя прането от пералнята и да го просна. Да мина килимите с прахосмукачката. Да отскоча до магазина и да купя кафе и някакъв лекичък сладкиш. Да се обадя на моята позната, за която вече стана дума, и да я поканя на кафе и на всичкото, което следва след кафето...

Това обаче утре. И никакво отлагане.

ПРОМЯНА

Кънчо КАВАКОВ

След диктатурата на пролетариата, имаме си вече и... диктатура на тариката!

В ЖИТЕЙСКАТА КУШИЯ

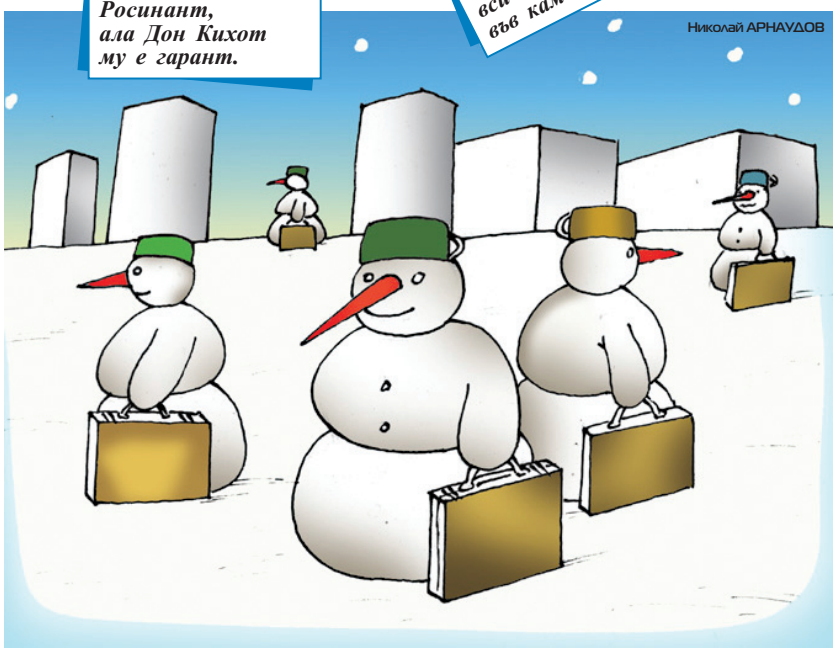
Тодор КЛИМЕНТОВ

Може да е кранта Росинант, ала Дон Кихот му е гарант.

ЦЕНА

Йонко БОНОВ

Българийо, за да бъдеш ти за някои изгодна далавера, наложи се да върнат всички нас във каменната ера.

Николай АРНАУДОВ

СТРЕС

Благовест МИТКОВ

Значи напоследък нещо ми е кофти, нещо непрестанно ми е терсене. Отидох на доктор.

- Какво работите? – пита доктора.

Е, сега как да му кажем кво работим?

– Квото каже шефа, това работим…

- И ви е... Как го казахте?

- Кофти и терсене!

- Ясно! – вика доктора. – Вие сте изпаднали в състояние на стрес!

- Докторе, ти нещо ме плакнеш, май! – викам. – Мене нищо не мое да ме стресне! Ей сега тука граната да гръмне, па нема да се стреснем!

- Не – вика доктора – стряскането е едно, стресът е друго! Стресът е състояние на силно нервно напрежение, предизвикано от отрицателно емоционално въздействие...

- Чекай, чекай – викам – чекай, че ми се замая главата! Карай побавно и по-просто!

И доктора почва да ме разпитва.

Пак ме пита кво работим.

- Абе, сеааа – викам – кво работим... Работим нещо. У една фирма работим...

Пита ме имам ли сменен режим на работа.

- Имам! – викам. – Понекога работим късно вечер, понекога работим рано сутрин...

Пита ме има ли нови изисквания в работата.

- Има! – викам, ама не му казвам какви. Как да му кажем, че порано само уши режех, а сега се налага и коли да палим, и пратки за чужбина да охранявам?! Нема как да му обяснявам тия подробности!

Пита ме имам ли проблем с шефовете.

- Немам – викам. – Щото съм изпълнителен! Кво каже шефа – това правим! Инак шефа че ми отвинти главата!

- Значи изпитвате страх от шефа си? – пита доктора.

А аз се смеем:

- Е, как нема да изпитвам страх?! Ти да си, нема ли да изпитваш страх?! Шефа само малко нещо да се ядоса, веднага че ми осиротеят маратонките!

Доктора клати глава.

- Да, типично състояние на стрес!...

- И сеа кво праиме? – викам.

- Ще ви изпиша лекарства – вика доктора. – Но ви съветвам и да си смените месторабота. Явно тук атмосферата в колектива ви влияе зле.

Платих му, зех рецептата за лекарствата и си тръгнах. И си мислим: „Ега ти и доктора! Да си сменим месторабота?! Бе в нашия бизнес, нали ако си смениш месторабота, най-късно до два месеца си сменяш и адреса! Сега си на улица „Хризантема“, утре се преселваш у Орландовци! И целия си покрит с хризантеми! Ше требва да се търси друг доктор, по-печен! Или па ше си карам така. Стрес – много важно! Па и да не съм само аз? Като гледам, целия народ е болен от тая болест!

Виц Вариете

Плевнелиев:
- Атаката в Париж е извършена с автомат "Калашников", следователно подозираме диктатора Путин и дългата ръка на Кремъл.

☺

Американски евреин на посещение в Германия вижда на една берлинска витрина надпис "На евреи не сервираме!". Възмутен, той потърсва управителя:
-Не ви ли е срам отново да започвате с вашия антисемитизъм? Ще пиша във вестниците! Вашето име?
-Ицхак Рабинович, господине.
-Значи сте евреин?
-Да, господине, чист евреин!
-И забранявате на евреи да се хранят във вашия ресторант?
-А вие, господине, опитвали ли сте нашите отвратителни буламачи?

☺

Проповедник на претъпкан с вярващи площад вдига ръце към небето:
- Господи, направи чудо, за да повярват и неверниците! Господи, направи чудо!
Тълпата вдига ръце и запява:
- Алилуя! Господи, направи чудо!
Внезапно една мутра се развиква:
- Аз ходя, хора, аз ходя! Божичко - аз ходя!
Проповедникът пита в настъпилата тишина:
- А преди това, синко, бяхте парализиран?
- Не, но току-що ми откраднаха колата!

☺

Американец пристигнал в Йерусалим, за да види Стената на плача, но не знаел как точно се нарича. Качил се на едно такси и казал на шофьора:
- Закарайте ме до мястото, където вие, евреите, плачете, крещите и се държите за главата пред една стена.
Шофьорът го закарал до сградата на данъчната полиция.

☺

Кухненски смешки:
Лъжица и вилица си говорят:
- Харесва ли ти новият ни нож?
- Сладък е, но иначе е забележително тъп...

☺

Обява за работа:
Метеорологичният център търси служители със ставни заболявания.

☺

Знаете ли, че:
Нова година е като грипа - една седмица и минава.

☺

Двама ловци попаднали на пресни следи от мечка.
- Иди да видиш на къде отива - казал единият.
- Ами ти?
- Аз ще отида да видя откъде е дошла.

☺

Свещеник пристигнал в малко село и попитал едно момче как да стигне до църквата, в която ще изнесе вечерна проповед. След като момчето му показало пътя, свещеникът казал:
- Ела довечера и доведи всичките си приятели!
- Защо? - попитало момчето.
- Аз ще ви покажа как да стигнете до небето! - казал свещеникът.
- Шегувате ли се! - засмяло се момчето. - Та вие дори не знаете как да стигнете до църквата!

☺

Порнозвезда влезнала в църква:
- Отче, съгреших.
- Знам, вече гледах.

☺

Забавна геополитика:
90% от българите живеят в постоянен стрес.
Останалите живеят в САЩ, Англия, Германия, Испания, Италия...

☺

Вчера през нощта ме спря катаджия. Отворих прозореца и като се наведе към мен, изкрясках в лицето му:
- Бау, бау!
Той скочи назад стреснат, а аз му показах колана си и му казах:
- Не бой се, бе! Вързан съм...

☺

В Пирогов влязъл мъж със забит в главата пирон. Докторът:
- Ще го вадим ли?
- Да.
- Петстотин лева.
- Докторе, ама аз съм здравно осигурен!
- По здравна каса можем само да ти го закривим, да не ти закача...

☺

Наемател от четвъртия етаж звъни на съседа, който живее под него, и се извинява:
- Вчера имаше малко празненство. Събрахме се със стари приятели. Надявам се, че не сме ви притеснили много?
- Не, не сте! Искам само едно нещо да попитам: как успяхте да вкарате коне в апартамента?

☺

- Знаеш ли, че във Финландия глобата за превишена скорост е десет на сто от приходите на нарушителя. Дори олигарсите не я превишават.
- Татко! А Дядо Коледа може ли да си вземе обратно подаръците?
- Ами този от гората не може, а този от Министерския съвет може!

☺

Атлетичен, добре изглеждащ млад мъж влиза късно през нощта в денонощна аптека.
- Седем презерватива!-поръчва той.
Младата аптекарка с двегодишен стаж в Макдоналдс:
- За тук или за вкъщи?

☺

Малки хитрини:
Как да се съхрани семейната идилия?
- отвърнете се от телевизора;
- чуйте я какво говори;
- повторете последното изречение;
- кажете, че има нещо вярно в това;
- обърнете се отново към телевизора...

☺

Двама си говорят:
- Моята жена цялата е в синини.
- Защо?
- Щото всяка вечер се маже с няк'ви кремове, гелове, лосиони!
- А защо е в синини?
- Непрекъснато се изпързулва от леглото!

☺

На селянин му откраднали кравата. Отива с двамата си сина да види как е станало това. Стената била разбита и бащата заключил:
- Дупката е малка, някой дребен ще е!
- Щом е дребен, значи е педал! - казал първият син.
- Щом е педал, значи не е от наше село. Това ще е само Пешо Педала от съседното село - заключил другия син.
Отишли в съседното село и пребили Пешо почти до смърт.
Стигнало се до съд. Съдията пита:
- Защо пребихте човека?
Бащата и синовете обяснили каква е "логиката" според тях.
Тогава съдията изкарал една кутия и им казал.
- Я сега, като сте толкова интуитивни, ми кажете, какво има вътре?
- Щом кутията е квадратна, значи вътре има нещо кръгло - казал бащата.
- Щом е нещо кръгло, значи е оранжево - казал единият син.
- Щом е оранжево, значи е портокал - казал другият син.
Съдията се изправил, погледнал подсъдимия и рекъл:
- Ей, педал, да върнеш на хората кравата!

☺

Знаете ли, че:
Телефоните стават все по-тънки и умни, а хората все по-дебели и глупави.

☺

- Можеш ли да си представиш какво нахалство? Цели пет месеца й пращам всеки ден любовни писма....
- И какво стана после?
- И тя да вземе после да се омъжи за пощальона...

☺

Наемен убиец излиза сутринта на работа, казва на жена си:
- Дай да те целуна по бузката, по устата и последен контролен по челото!

☺

Един се връща от Лондон и разказва на приятел:
- Сега вече знам защо англичаните са такива любители на чая.
- Е, защо?
- Ами само им опитай кафето...

☺

Погребение на електротехник. Разговор между двама опечалени:
- О, колко млад! На колко си отиде?
- На 380...

☺

Срещат се двама наркомани:
- Чу ли, че Пешо е влязъл в Медицинския институт?
- И какво изучава там?
- Не... него го изучават...

☺

Младоженец отишъл при равина:
- И колко ви дължа за церемонията?
Равинът:
- Лично на мен нищо... Но ако искате, пожертвайте толкова пари, на колкото оценявате красотата на вашата жена.
Младоженецът помислил и извадил от джоба си един шекел. Равинът внимателно погледнал под воала, въздъхнал и върнал ресто...

☺

- Мръсник! Отново по време на секс ме нарече Кети!
- Ами тъмно е...

☺

- Скъпа, тази нощ беше великолепна!!!
- Наистина?
- Наистина!
- Е, тогава и тази нощ да преспя у мама?

☺

- Мамо, ако срежа един червей, двете половинки ще бъдат ли приятели?
- С теб - не!

☺

В чудния свят на семейните:
Моята жена работи като асистентка на един фокусник от доста години вече. Мисля, че и тя се учи на разни фокуси. Прибирам се вчера по-рано от работа и тя е в спалнята. Като ме видя, само извика:
-Абракадабра!
И хоп - моят приятел, Парашкев, изведнъж изскочи от гардероба чисто гол. Горкият, нямаше си и идея какво става. Вика ми:
-Нищо не разбирам! Седех си вкъщи пред телевизора, и сега изведнъж тук! И то гол!?

☺

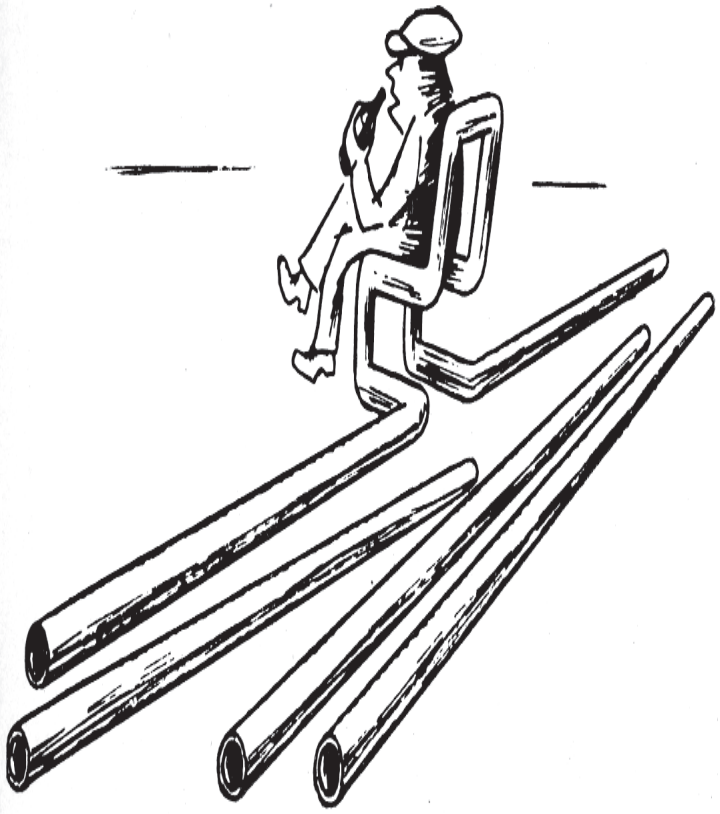
На лов. Ловец към друг:
- Ходи и виж що за звяр застрелях.
След малко се връща:
- Не знам що за звяр е, но по паспорт фамилията му е Иванов...

☺

В тъмна уличка една жена е спряна от крадец:
- Съблечай се!
Жената си сваля палтото и горната дреха и ги дава.
- Съблечай се чисто гола!
- Срамувам се!
- Няма от какво да се срамуваш! Бивш доктор съм!

Еврокласици

УРС -ГЕРМАНИЯ

Виц Вариете

ПЕГАС®

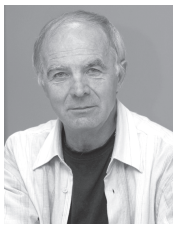
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 17 ЯНУАРИ 2015, БРОЙ 12

От редактора

Дисниленд Борисов

Борис ДАНКОВ

"По идея на премиера реставрират двореца на първите Асеневци на Трапезица", "Архитект показва своя проект в интернет", "Дворецът на Асеневци ще засенчи Царевец" - това са само част от заглавията, с които родните медии "разлаяха кучетата" през изминалата седмица. Към тези бомбастични заглавия се прибавиха колоритни картинки на бъдещия обект и блицинтервюта с шефа на Националния исторически музей Божидар Димитров, в които той убеждава бедната ни културна общественост колко гениална е идеята на премиера, как след някоя и друга година към Трапезица едва ли не ще потекат туристически потоци от хиляди фенове на милото ни отечество от чужбина, които ще напълнят държавната хазна с милиони евро.

Блажени са верующите, тяхно е царството небесно. А иначе за какво по-точно става дума? Ами за поредната недомислица, плод на разпаленото въображение на станалия известен вече голям специалист по "вампирология". И още - за болезненото честолюбие и грандоманската амбиция на "човека от Банкя", който очевидно е решил да се съизмерва като владетел с "човека от Правец". Пък и друго си е да вдигнеш такъв внушителен конак и след години признателните поколения да казват: "Този дворец е бил построен по времето на премиера Бойко Борисов", а не да кажем "на премиера Иван Костов" или на някой друг премиер...

А всъщност? Всъщност за нула време ще бъдат потрошени милиони левове народна пара, за да бъде сътворен един Дисниленд от типа на този, който вдигнаха македонистите от Скопие с кичозните и бутафорни скулптури на свои и... откраднати исторически величия. По-точно - един ерзац и долнопробен фалшификат, защото никой досега не е видял (и няма да види!) как е изглеждал митичният дворец на Асеневци. Милиони левове ще бъдат загробени в една мегаломанска измислица, докато в същото време десетки възрожденски сгради и паметници на културата в старата ни столица тънат в разруха и немара, без някой да си мръдне и пръста за тяхното реставриране и опазване. И тъй вече си имаме Лувър-Вежди, защо пък да си нямаме и Дисниленд-Борисов. Колко му е и защо да не си го построим.

ЮБИЛЕЙ

180 години първо българско светско училище

Априловската гимназия отбеляза 180-годишнината от създаването на първото светско училище в България по инициатива на големия български просветител Васил Априлов. По този повод при паметника на родолюбеца пред гимназията се състоя празнично тържество с участието на ученици, учители и бивши възпитаници на учебното заведение. Отслужен бе тържествен водосвет и възстановен звънът на школската камбана.

През 1835 г. Васил Априлов с участието на Николай Ст. Палаузов, братята Константин и Димитър Мустакови и други дарители откриват в Габрово първото българско взаимно светско училище, сегашната Априловска гимназия, която е създадена през 1872 г., като продължение на родолюбивото дело на просветителя. Десет години преди това през 1815 в. в Свищов учителят Емануил Васкидович открива първото елино-българско училище, което е под силно гръкоманско влияние.

Априловската гимназия е продължение на идеята на Васил Априлов за българско светско образование, освободено от опеката на елинизма. Нейни възпитаници са такива изтъкнати творци и общественици като Алеко Константинов, Григор Пърличев, Димитър Благоев, Ран Босилек, Тодор Бурмов и др.

Предвижда се 180-годишнината на Априловото училище да бъде чествана през цялата 2015 г. с различни прояви. През май предстои провеждането на традиционните Априлови дни на културата в които се предвижда историческа конференция, литературни четения, театрални постановки по художествени произведения и др.

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

Йордан Хаджиев издаде автобиографична проза

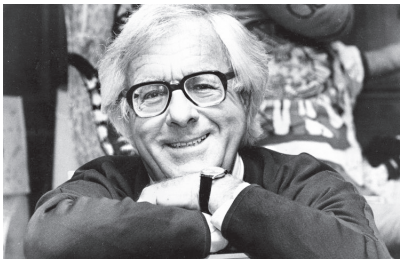
Известният габровски писател и автор на емблематични сборници с разкази, романи и повести "Апартамент "Мона Лиза" (1975), "Наивна любов"(1985), "Семен портрет" (1989), "Почивка на море", "Нататък" (2008), "Из моя век" (2008) и "Попътно" (2008) - издаде автобиографичната си книга "То беше, що беше".

В нея писателят разказва увлекателно и интересно за своето детство в Бяла черква, за "смяната на властта" след 9.IX.1944 г., ученето си в Априловската гимназия и перипетиите около него, покъсно в Софийския държавен университет; за първите си "литературни университети" и... интимни трепети; за сблъсъка си с изпечени апаратчици и бюрократи от времето на ранния и на покъсния... реален социализъм. Писателят не крие своите пристрастия, бунта си срещу ограничеността и невежеството, политическата хамелеонщина и лицемерието на управниците (разказа "Алтънай"). Авторовият талант и дарба на разказвач, като че ли най-точно характеризира писателят Никола Радев, който пише: "Мъдър сладкодумец, Йордан Хаджиев с тънък адвокатски нюх защитава човека, всеопрощава греховете му, въздава кураж и чувство за душевен порядък и пощада. Смятам го за класик в нашата съвременна литература".

Книгата излиза с марката на издателство "Абагар", Велико Търново.

ЧЕЛЕН ОПИТ

В САЩ съборихa дома на Рей Бредбъри

В американския град Лос Анджелис са съборили дома на класика на научната фантастика Рей Бредбъри, в който той е живял повече от 50 години - съобщава агенция ТАСС, като се позовава на информация, излязла в "Los Angeles Times".

След смъртта на известния американски писател през 2012 г. неговият четиристаен дом в Лос Анджелис е бил продаден за 1,76 млн. долара. Новият собственик на сградата на 30 декември 2014 г. получил разрешение, след което набързо я съборил, като материалите, съхранявани в жилището - книгите и ръкописите на Бредбъри били предадени на Центъра за изучаване на неговото творчество в щата Индиана.

По сведения от американската преса домът на корифея на световната фантастика е бил закупен от Том Майн, за когото се предполага, че е професор в Калифорнийския университет. Много от бившите съседи на писателя споделят своята изненада и разочарование от случилото се. Но до момента не са известни причините, подтикнали новия собственик на емблематичното жилище, да събори една "национална забележителност".

В този дом Рей Бредбъри е написал своите последни произведения като: "Дървото на вси светии" (1972), "Гробище за лунатици" (1990), "Нека всички убием Констанс" (2003) и др. Негова е максимата: "Правете, каквото обичате и обичайте това, което правите".

НА ОПАШКАТА

Нашият данък върху книгите е най-висок в Европа

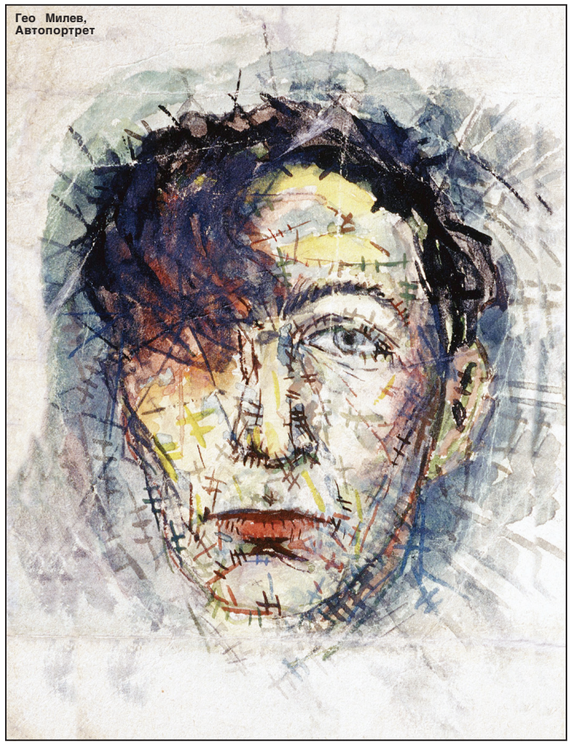

"Българският данък добавена стойност върху книгите е най-висок в Европа" - съобщава електронният сайт Фрог. Нюз. България е единствената страна, която не се е възползвала от възможността да намали данъка върху книгите и учебниците - смятат български издатели, участвали в дискусия за издателската политика на българската държава.

Годишно в България се издават около 8 млн. книги, а се купуват около 7 млн. на цена 10-12 лв. Директорът на издателство "Сиела" Константин Йорданов смята, че страната ни в момента трябва да направи избор накъде да тръгне глобално. Да продължим да бъдем "общите работници на Европейския съюз" или чрез инвестиции в образованието и науката България да стане генератор на специалисти за Европейския съюз. И тук е мястото на книгата, която е неделима част от образованието на една нация. Държавата не дава поредна година и стотинка за книги, докато за кино се дават 10 млн. лв. - отбелязва К. Йорданов.

От своя страна икономистът проф. Гарабед Манасян смята, че ако се намали цената на ДДС, ще се намали и цената на книгите, с което ще се увеличи търсенето на пазара.

В Чехия от началото на 2015 г. ДДС върху книгите от 15 на сто е намален на 10%, докато у нас остава 20 процента- отбелязват издателите.

Гео Милев,
Автопортрет

Поет на трагичната Българска национална съдба

120 години от рождението на Гео Милев

Иван ГРАНИТСКИ

Колкото повече времето ни отдалечава от Гео Милев, от онази "далечна, трагична безконечност", която е всъщност неговият кратък - едва трийсетгодишен - живот, виждаме до каква степен е единна и цялостна тази личност. Дълго време критиката се опитваше да осмисли различните периоди в творчеството на Гео Милев. Субективистичната критика предпочиташе т.нар. експресионистичен период, догматичната противопоставяше т.нар. революционно-реалистичен период. Фатално заблуждение, разбира се. По този начин се делеше и цепеше сътвореното от Яворов, Пенчо Славейков, дори от Вазов. И се навлизаше в един омагьосан кръг, който пречеше да се разбере както логиката на индивидуалното поетическо движение на споменатите творци, така и фактът, че тъкмо в тази противоречива, парадоксална понякога логика се оглеждат социалните и нравствените импулси на българската душа.

Социокултурният контекст

Трудно ще разберем Гео Милев извън контекста на социокултурната ситуация на 20-те години от началото на XX век. Колосалните обществени трусове, войните; революциите в Русия, Германия и Унгария рушат основите на стария свят. Рухват уж непоклатими идоли, преоценяват се традиционни ценности, тревожният вятър на промяната помита скрижалите на стара, патриархална Европа. Мощни новаторски енергии нахлуват в изкуството. Хармонията е атакувана от дисхармонията. Фрагментът става главно изразително средство. Човекът е с разкъсано, насечено, раздробено съзнание. Общественото и индивидуалното съзнание се превръщат в калейдоскоп на борещи се и взаимно отричащи се ценности, принципи, формули, търсещи адекватна на хаоса естетическа и философска форма. Човечеството открива нови пътища за социалната си организация. Мирогледният радикализъм на творците води и до трескаво търсене на радикални изразни средства. Ето защо годините след Първата световна война и Октомврийската революция в Русия носят такъв взрив от новаторски естетически и философски идеи, заредени с огромно евристично проникновение и мащабност.

Социалната революция предпоставя естетическата

Взривяването на старите канони и шаблони в изобразителното изкуство от Кандински, Малевич, Врубел, Шагал, конструктивизмът на Лисицки, Татлин, Родченко, геният на Майерхолд и Айзенщайн, Стравински, Прокофиев и Рахманинов; колажът, фрагментарността, кинематографичният подход концептуализират новите художествени експерименти. Руската религиозна философска мисъл в лицето на Владимир Соловьов, Николай Фьодоров, Николай Бердяев, Лев Шестов, Сергей Булгаков, Василий Розанов, Семьон Франк, Павел Флоренски, Дмитрий Мережковски и др. оплодява болната за нови идеи мисъл на стара Европа.

Към общоевропейските социални потресения за България се прибавят Балканската и Междусъюзническата война, Войнишкото и Септемврийското въстание, огромни жертви и колосални страдания на стотици хиляди хора, пълна катастрофа на идеалите и мечтите за национално обединение. Катастрофа, която отеква не само в творчеството на българските творци, но и в личния им живот. Яворов е прекършен от краха на идеята за освобождение на Македония и отвратен от парвенюшко-интригантското битие на столичния елит, от демагогията на т.нар. висше общество. Нежната душа на Дебеляновв пълне безутешна нощ над бойните полета, изпълненият Лилиев се затваря омерзен в кулата си от слонова кост.

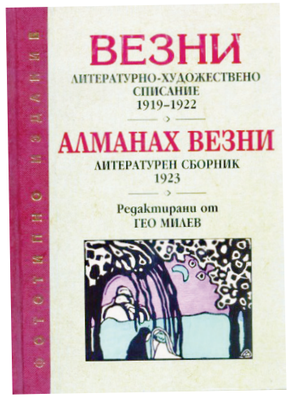
Кървав фенер с... разтрошени стъкла

Главата на Гео Милев е взривена на фронта и в буквалния смисъл. Провидението запазва живота му, но решава да го натовари не само с огромното вътрешно страдание по изгубените национални идеали, но и с ужасяваща физическа болка като изкупление на лични и колективни вини. Между неколкократните мъчителни операции Гео Милев преосмисля трагичния жребий на Европа, на Отечеството, своя собствен вътрешен ад:

ГЛАВАТА МИ -
кървав фенер с разтрошени стъкла,
загубен през вятър и дъжд, и мъгла
в полунощни поля.
Аз умирам под кота 506
и възкръсвам в Берлин и Париж.
Няма век, няма час - има Днес!
Над последната пролет ти жадно и
страшно пищиш,
о шпага! разкъсала мрежа от кървави
капки
сред мрака -
и в мрака
бог сляп ги
събира и мълком повежда към прежния
призрак...

Дълго време литературната критика отделяше, а понякога и противопоставяше творби като "Жестокият пръстен", "Панихида за поета П. К. Яворов" или "Експресионистично календарче" (т.нар. период "Везни") на поемите "Септември", "Ад" и "Ден на гнева" и късната публицистика (т.нар. период "Пламък"). Разбира се, това е повърхностен и едностранчив подход. Съзирането в ранните творби на Гео Милев само на субективистични и модернистични търсения е белег на плоско, двуизмерно мислене. И в по-ранните, и в по-късните творби подобни търсения за Гео Милев имат двояко значение. От една страна, българската поезия се опложда от новаторските европейски тенденции през двайсетте години на XX век. От друга, се извършва тяхното социално преосмисляне, своеобразното прехвърляне на естетическата революционност върху социалната трактовка и обратно.

Ако "Жестокият пръстен" е ерупция на модернистичната образност (самият Гео Милев, говорейки за влиянието на модерната немска поезия върху своето творчество, посочва, че с "Жестокият пръстен" се доближава до крайните модернисти в съвременната литература - етернистите, пароксистите, кубистите, чийто философски тон и пароксизъм говорят за "несъмнено родство с Р. Демел и френския поет Верхарн"), то заедно с това е и прелюдия към мощната социална критичност в поемите "Ад", "Ден на гнева" и "Септември". Парадоксално е, но крайната субективистичност, пределната експресионистичност на ранните Гео-Милеви поетически търсения подготвят жестоката реалистичност на поетическото изображение в "Септември", в което се оглежда трагичната народна съдба.

Корица на алманах "Везни"

Тъждество между национално и лично

У Гео Милев пулсират изгарящата Ботева любов и омраза, драматичното Пенчо-Славейково философско съзерцание, огнената социална болка на Яворов, кротката печал на Дебелянов, естетизмът на Н. Лилиев и езотеризмът на Н. Райнов. Всичко това, съчетано с яростната вътрешна експресия на собствения му дух, ражда ясното съзнание за тъждеството между национална и индивидуална поетическа съдба. От "Жестокият пръстен" през "Панихида за поета П. К. Яворов" и "Иконите спят", през лиричната проза на "Експресионистично календарче" и "Грозни прози" до поемите "Ад", "Ден на гнева" и "Септември" върви невидима свързваща нишка. Големият поет е изкупителна жертва на вътрешните агонии на нацията, той е носещият съд на народната участ. Гео Милев и в поезията си, и в личния си живот повтаря трагичната съдба на Ботев, Яворов, Пенчо Славейков. Именно затова той също е еманация на националния гений на българина. Чрез тези поети, както и чрез Гео Милев говори народната душа, могъщите извори на народната песен се сливат с инвенциите на модерното мислене. Сюжетно-разказвателната фактура на народното творчество психологически се преосмисля в търсещия нови естетически хоризонти български художествен дух. Традиционното става модернистично, покоят става страст, световната абстракта на хармония става конкретна национална идея. Естетическата революция се превръща в социална революция.

Единство на социално и естетично

Движението на Гео Милев към поемите "Септември", "Ад" и "Ден на гнева" е многопосочно мотивирано. От една страна, имаме натрупване на трагични социални разломи, колизии и батали: три войни - Балканска, Междусъюзническа и Първа световна, две национални катастрофи, в които не по-малко страшно от разрушението на държавата и стотиците хиляди жертви е крушението на българския дух, пречупен в неговия порив към постигане на националния идеал; Войнишкото въстание от 1918 г., брутално удавено в кръв, Деветоюнският преврат от 1923 г. и убийството на Стамболийски, легитимния министър-председател на България, Септемврийското въстание от 1923 г. и още по-кървавото му потушаване. Това са десет години на ужас, насилие, погроми, страдания - истински апокалипсис за българското общество. Невъзможно е свръхчувствителната душа на поет като Гео Милев да не откликне на тези събития. От друга страна, за авангардното мислене на Гео Милев, когото иначе съдбата е предопределила да бъде пионер на новаторски световни тенденции, споменатите събития са тържество на посредствеността над таланта, злокобен шабаш на парвенюшко-дебелашкото над ангелски извисеното.

Така че освен социалните мотиви Гео Милев има и мощни естетико-художествени подтици не само за отрицание, но и за погнуса и омерзение от събитията в България. Най-сетне трябва да посочим и чисто духовните мотиви. Споменахме, че големите български поети са и духовни водачи на нацията. Те са учители по нравственост, по целеустременост и воля за развитието на вътрешната енергия на нацията. Ето защо Гео Милев като един от духовните пастири на своя народ не може да има друга реакция освен крайното отрицание, осъждане, противопоставяне.

Поемите "Септември" и "Ад" са най-мощната, най-ярката илюстрация за единство и последователност на Гео-вите социално-нравствени и естетико-художествени терзания и търсения. Няма противоречие между експресионистичните експерименти и социално ангажираната тенденция. Формата е съдържателна, твърди Хегел. У Гео Милев трагедията на народната съдба приема тъкмо такава форма - експресивна, динамична, синкопно насечена, задъхана, на естетико-художествено претворение. Екстазният естетически експресионизъм отразява жестокия естетически реализъм.

Не само неаргументирано и контрапродуктивно, но и направо нелепо е твърдението, че Гео се движи от безцелен формализъм към осмислен реализъм. Можем да направим великолепен паралел между гениалната поема на Александър Блок "Дванадесетте" и "Септември" на Гео Милев. И в двете откриваме предлена експресивност на стиха, своеобразна естетизация на насеченото слово, графически контрастно изграждане на строфата, кресчендо на визуализираните батали, скулптуране на лирическия сюжет, експресивна звукова оркестрация, алитерационен и асонансен рисунък, използване на т.нар. ядрени думи, натоварване на метафорите и сравненията с трагически, почти Микеланджелов блясък, кондензиране на епическата поетична фраза, взривност, екстатичност, вътрешни поетични параболи, елипси и прескоци.

Есента
полетя
дива разкъсана
в писъци, вихър и нощ.
Буря изви се
над тъмни балкани
- мрак и блясък
и гракащи гарвани ято -

Кървава пот
изби по гърба на земята.
В ужас и трепет сниши се
всяка хижа и дом.
Погром!
Трясък
продъни небесния свод.
("Септември")

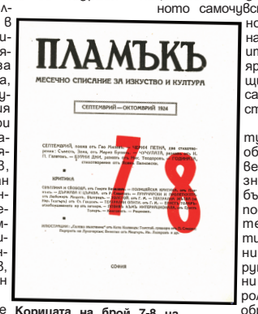
Интегралната фигура на поета

Мястото и ролята на Гео Милев в българската поезия са особени. Двайсетте години на миналия век са своеобразен национален, социален и духовен Рубикон за българското общество. Гео Милев е една от най-ярките личности, в чиято собствена съдба и творчество намира отражение изключително драматичното и преломно време. Отива си една епоха, която носи огъня на възрожденския български дух, отиват си и духовните водачи на нацията, които са и носители на този възрожденски морал - Иван Вазов, Пенчо Славейков, Пейо Яворов, Димчо Дебелянов, Гео Милев. Съкрушени са и последните надежди за постигането на националния идеал за обединена България, идеал, който осмисля живота и творчеството не само на споменатите автори, но и на две поколения българи след Освобождението от османско робство. Заветите на националреволюционерите са напълно забравени и изоставени, хоръвите на националната чест са стъпкани и опозорени. В живота на българското общество нахлува нещо страшно и зловещо - започва епохата на вътрешнонационалния разлом, на противопоставянето на брат против брата, на политическата конфронтация и партизанщина. Трагичните събития от 1923-1925 година бележат върха на безумието - една част от народа се противопоставя на друга част. Българското общество вече е непоправимо разделено. Това разделение и противопоставяне продължава, както виждаме, до края на века и няма никакви изгледи да намалее и в началото на XXI век.

Тъкмо тази особеност на времето от 20-те години на XX в., тъкмо специфичните социални (естествено, и художествено-естетически, и интелектуални) негови отражения улавя гениалният дух на Гео Милев. В такъв план невъзможно бе било да си представим българската литература през 20-те години без гигантската интегрална културна фигура на поета, както е невъзможно да разберем редица от постнешните развойни тенденции в българската литература, критика (музикална, литературна и театрална) без автора на "Железният пръстен" и "Иконите спят", на "Септември" и "Ад".

Домогванията на неолиберална критика

Важно е обаче да си зададем въпроса: защо точно сега, в началото на XXI век, се полагат толкова усилия да се ерозират проверени художествени и естетически ценности, да се подкопае постепенно и в перспектива да се обяви за архаизирано и безнадеждно остаряло литературното наследство на големите български писатели? При това атаката върви по няколко линии. От една страна, системно се подрива присъствието на българската класика в учебно-образователните програми - намаляват се часовете за българска литература, за да се редуцират изучаваните произведения на автори като Добри Чинтулов, Георги Раковски, Захарий Стоянов, Христо Ботев, Пенчо Славейков, Иван Вазов, Алеко Константинов, Любен Каравелов, Пейо Яворов, Димчо Дебелянов, Гео Милев, Христо Смирненски, Никола Вапцаров, Йордан Йовков, Елин Пелин...

Корицата на брой 7-8 на сп. "Пламък", в който е отпечатана поемата на Гео Милев "Септември"

От друга страна, се правят опити да се внуши, че приобщаването на България към европейския дом изисква друга, различна ценностна ориентация. Лекаполека дори думи като Отечество, патриотично, национално, национализъм, родолюбие, майчин език, бащино огнище стават едва ли не осъдителни или натоварени с някакъв архаичен смисъл и значение. В някои вестници и списания или поръчкови издания систематично чевръсти литературни ибрички изпровбват перата си върху големите имена на класическите български писатели.

Пъклено отродително дело

В крайна сметка, ако се опитаме да обобщим главната цел на тези атаки, ще видим, че това е покушение срещу националната идентичност и националното самочувствие, срещу самобитността на българския национален характер, чиито въплътители и най-ярки художествени защитници и изразители са споменатите отечествени писатели.

Но не само литературното наследство е обект на яростна словесна канонада. И най-значимите съвременни български писатели са под прицела на отродителите. Най-емблематичният пример. Вестник "Литературен форум" повече от 10 години се бе специализирал в ролята на флагман при обругаването на значителни съвременни български писатели. Покойният акад. Петър Динеше предроил до лятото на 1993 г. 163 литературни покушения на страниците на в. "Литературен форум". Става дума за статии, рецензии, бележки, филипики, антрефилета, писма или просто доноси срещу Христо Ботев, Иван Вазов, Христо Смирненски, Гео Милев, Никола Вапцаров, Георги Джагаров, Любомир Левчев, Андрей Гуляшки, Павел Матев, Дамян Дамянов, Младен Исаев, Камен Калчев и т.н. В поново време отродителите нападат главно Антон Дончев. "Литературен вестник" посвещава цели свои броеве в опити да бъде обруган...

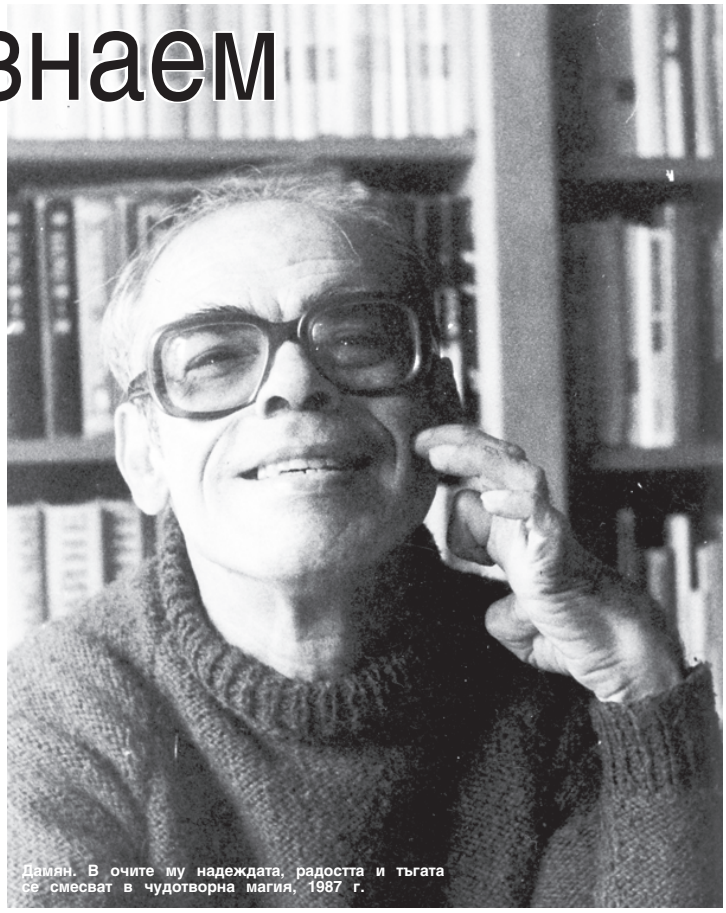
Естествено, систематичните опити за подраване на българската национална идентичност, маскирани неумело и често дори злоупотребено като разграждане на тоталитарната система в областта на културата (както плоско определение!), предизвикваха задоволство и възторг сред колониалните наместници на Джордж Сорос в България. Чевръстите литературни ибричкии получаваха и получават не само благосклонно потупване по рамото от господаря, но и зашеметяващи за българските мащаби финансови инжекции като награда за пъкленото им отродителско дело. Може би си заслужава да бъде изяснена своеобразна "инвенаризация" на обруганите имена, на фалшифицираните тенденции в разбойния литературен процес, на подменените елементи на ценностната координатна система на българската литература за последните 100 години.

Разбира се, яростният натиск за преоценка на изконни ценности в нашата култура, на които сме свидетели днес, покушенията срещу Ботев, Вазов, З. Стоянов, Гео Милев, Смирненски, Вапцаров, които имат колкото политически, толкова и нихилистичен подтекст, опитите да се разгради храмът на българската душевност са безнадеждно обречени.

Спартак Дерменджиев, Портрет на Гео Милев, теракота ангоби, 2001 г.

„Господи, не знаем да живеем...”

Дамян. Човекът. Поетът. 80 години от рождението на големия български лирик

Дамян. В очите му надеждата, радостта и тъгата се смесват в чудотворна магия, 1987 г.

Величко ХИНОВ

Ако днес бе 18-и януари, вместо утре, Дамян щеше да го “усуква” с половин глас, че “батка” - имаш ли си работа - върши я. Тоя ден нали знаеш, че не го обичам. От дете го изпълват тревожни чувства. Акушерката бе направила едни движения, да чуе гласа на новороденото, които му костват спънати крайници. Ала в замяна природата му бе дала талант и воля да превръща стиха в усмивка, която да дарява на хората. Цели три-четири поколения се обясняваха в любов с неподражаемия му цикъл “Живей, измислице, любов”. Тия стихове, изпълнени с копнеж и нежност, излъчваха непривична топлота и дълбока чувственост. Бих казал дори, нямат равни на себе си в лиричния ни пейзаж. И не ги сравнявам. Искриците в очите, надеждата, радостта и тъгата се смесват в чудотворна словесна магия. Дамян-Дамянова - не можеш да го сбъркаш. Можеш веднага да го различиш. Любвеобилен. Прям. Истински. Намира сили в слабостта, прави я възвишена, духовна. Ах, тези щастливи софийски момичета, вградени в поетовия гледец! (Младост - радост и тъга!)

...Ала през отворения прозорец на мечтите наднича високо строително скеле, и там горе размахва флаг, окъпан от слънцето, усмихнат, дръзновен, строителят на Нова България, поетът Пеньо Пенев, край него вее бяла риза и перчем друг поет - Усин Керим, хванал ръката на своята “Ата”. След тях идат стотици, хиляди... Те първо разчистват руините на затрупана София от англо-американските бомби, а сетне тръгват да строят Димитровград, химията и металургията, язовирите, жп линиите - да възродят Нова България. Ала Дамян, младият поет, е приближил огледално отворения прозорец до тях и е разтворил сърцето си с любвеобилие, за да им дари онова, без което младият човек не може. Да им дари любов. Да възпееш строителната младост. Да възпееш времето, в което си живял и сам си се изграждал. Защото бе казал Апостола: “Ние сме във времето и времето е в нас!”...

...И ето ...ще натисна копчето на звънеца, преминал булеварда и стъпалата в познатия вход: “Все в партери живях аз, /все на ниско - /до хората и до земята близко...” Рекапитулира Дамян, някъде преди земния си край. И си спомням, от “Скобелев”, куцук-куцук, дойдоха на “Доспат” и “Свиленица” - в партера, разбира се. Там двата бора в двора ги нямаше вече, бе кацнала кооперацийката, приютила Дамяновото семейство. Очите му грейваха неистово, като срещнеше закачливите погледи на дечицата, на Надето и Дора. Ах, тези палавници Андрейчо и Ицето, сподиряни от майчините викове да са послушни и добри. А усмихнатият Дамян искаше да ги приласкае. Неговият Петьо, първороден, не бе проплакал, още не бе извикал ти: “Добре дошъл, нов жител на земята!” Ала вдъхновението роди прекрасните ти стихове - там, на “...тихата уличка, която /станала е част от мен...” Дамян я нарича “Моята улица”: “...Тя е цялата вселена /и с безброй брези звъни...”

Пишеше ярко. Още много, преди да се появи първият му лиричен сборник, първата книга, която да заяви поета Дамян П. Дамянов “Ако нямаше огън”, и читателите го заобичаха от печата и от вдъхновените рецитали на актрисата Снежина Челебиева. А ние сме вървели бавно по уличката до пейката край фонтана под плачещите върби. Градинката за срещи, дето се четяха новите стихове. “През пет минути тук звъни трамвая, /деца се гонят, бял фонтан шуми.” Той много искаше да чуя “Лудият”. Дали ще ме развълнува: “Трагедия... Една война сурова/ на лудия зарина младостта...” А градинката е на улица “Шандор Петьофи”. Помните ли “Лудият” на Петьофи? Ах, как вдъхновено се рецитираше. А у Дамян: “Войната взе и разум, и мечти, /Войната тук излезе много щедра: /с две патерици всичко му плати.” Датирал го е 1956. Познанството ни, приятелството ни начева нейде от тогава. А днес - срещу паметника му, с обелиска, срасnал в мрамора от талантливата ръка на Остоич, са пак комшиите от тихата уличка: баба Рада, синът й, баба Боги, чичо Петър... Боже, колко си справедлив!... Дамян пак ще изпревари времето и ще ни закълне: “Загубил всичко, не загубвай себе си!” А бях простенал веднъж пред него, загубил близките си: “Загубих всичко, остана (само) името Величко!” И той веднага редактира времето: “остава” името. Е, да! Ако достойно си живял!...

...Но да се върнем при входа. При булеварда, който не е Шанз-Елизе (прощавай, Мишо!Белчев - б.а.). Той е просто “Цариградско шосе”, някога “Ленин”. Магистрална ос на София. Столицата ни, която ни даде много приятелства, срещи, любов, разочарования. Ала булевардът не е онази тиха уличка при Медицинската академия... Не напомня и родния ти Сливен. Само дето зад големия прозорец на кабинета ти протяга клони бяла бреза и гали със светлината на слънцето. А сега редът е такъв: Дамян, Надето, Петьо, Райнето, Явор и Ленчето, която от третия месец на Петьо се грижи и помага на домочадието да се изхранва и облича; Мурджо, кучето, намерено от децата прегазено на булеварда, почти бездиханно, страшно на вид, а всъщност изключително мило и добро. Как гледат предадено очите му в Дамян, ами децата?! Те теглят опашката, яхат го, а той им ближе ръцете. След него съм аз - от постоянното присъствие. И виждам - Дамян скърца със зъби, после се усмихва. Вратата отваря Ленчето, тая сирота жена с болно момче, удва всяка сутрин от Искърското дефиле, заредена с обич към Дамян и към децата. Те са свикнали с нея и тя с тях. Знае привичките им. Пази ги. Всеки си има защитник. Докато дойде любовта. Първо при Петьо - Сончето, после тя ще погали и Райнето, докато Явор се бори за здраво тяло и здрав дух. Той още не знае, че един ден ще оглави класация за хармонично тяло.

И после денят тръгва обичайно: цигарите, кафето, пишещата машина е на бюрото. Вдъхновението ще прелети от екрана на светлия прозорец. Раздразнението от телевизора ще е побягнало някъде в ъглите на стаята. Ще се проясни поетовият поглед, или ще се смръщи лицето от лошите новини. Иди, пиши поезия в такова време!

Дълго ще се бори със себе си Дамян, за да се убеди, че словото му, поетичното слово е нужно на хората както къшеят хляб, който някои дирят и в кофите за смет. И че малко вяра никога не е излишна. Не, за да устоиш пак, е нужна много вяра, и борбеност трябва, и мишци, които свиват юмрук. И солидарност в бедите, иначе вървиш към гъното. Помня, поиска Стефан Продев от Дамян такива думи, дето да сложи на първа страница на “Дума”. А аз трябваше да му ги отнеса в редакцията. Пише Дамян и хвърля листовете в кошчето. Най-подир вдигна глава и ми рече: “Ще му кажеш на Продев - Дамян е поет и неговото слово се лее в стих.” И така го написа. А Продев настояваше написаното да е в немерена реч. Дълго се обясняхме със Стефан, спорихме. Звъняха телефони. Дамян остана на своето. На другия ден все пак първата страница на ДУМА греше с поетичното каре на Дамян Дамянов, силно, мобилизиращо, вълнуващо, вдъхновяващо, призивно. Сетне “изключения” имаше и за Валери Петров, докато се появи и литературната страница.

Ако датата е 18 януари, ще звънят приветствени телефони, най-близките ще дойдат с цветя и кабинетът, опушен от цигарения дим, ще заприлича малко на стая-градинка. Ала ние не сме вече същите. Добре, че приятелството е същото, защото се нагледахме и на предателства... Стискам журналистическата карта, която му нося за членство в СБЖ, защото той отдавна е с нас, още от “Народна младеж”. И Дамян много й се зарадва, че гилдията го признава. Че той винаги е бил един от нас. И пред нас!...

За 60-годишнината “сбагрихме” сборниче с 60 стихотворения и понеже времето бе бурно, то мина направо към душите на хората.

Няма го някогашният СБП да издаде за юбилея ако не “Събрано”, поне “Избрано” в красиво томче. Да почете поета, а най-вече читателите му. Но те отдавна са изплели “лавровия венец” от обич и признателност и всякакви титли и звания бледнеят пред даденото му от народа. А то го е приближило най-вече до Дядо-Вазовото “народен поет”.

...И сега пак идва 18 януари. Разгърнете стихосбирките му. Признателни сме на съдбата, че го имаше Дамян...

Редактор Борис Данков

На чаша

На Величко Хинов

Когато тънех в най-гъст черен мрак,
от свой и чужд забравен и нарочен,
и бе потънал в бурен моя праг,
ти пръв дойде и бурена прескочи.

Не се уплаши като всички, ни
се сепна ти от хули и омрази.
Подаде ми ръката си: “Стани!”
Поех я и възкръснах като Лазар.

Не ме окая, нито утеши,
а просто изтърпяната писалка
отново върна в мойта длан: “Пиши!”
Не бяха нужни думи-залъгалки.

Не беше нужно нищо друго. На -
заклевам ти се, без да се преструвам.
И ме опари някаква вина:
забравил бях дори, че съществуваш,

че бяхме много - някога, тогаз -
тълпа безгрижници в години луди,
жени и кръчми... А един от нас
ни каза “лека нощ”, не се събуди...

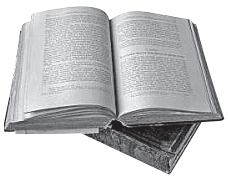
...Ах, тя е дълга нашта... Жив роман -
тъги, неволи, драми и въздишки.
Било какво било... Той си остана там,
в “основите”... И кой ще го опише...

Един след друг от стария ни взвод,
другарю мой, изпадаме, стареем...
Като с откос картечен. Ех, живот!
Какъвто и да е! Ще го живеем!

Но в тази вечер уж добра, пък зла,
ракията аз гледам и се питам:
защо уж я изливаме в гърла,
а, люта, ни излиза през очите?

Обичаше децата с искреността на дете, 1975 г.

Лавица

"КОЛОМБЪР" от Дино Будзати издава "Жанет 45". Към белия кит на капитан Ахав, снарка, ловуван от десеторката на Луис Карол и Наутилус на капитан Немо се присъединява още едно подводно литературно чудо: коломбърът на капитан Стефано Рой, описан от италианския майстор на разказа Дино Будзати (1906-1972). Освен надпреварата с коломбър, в тази книга има необичаен поглед към връзките между кучетата и любовта, костюмите и бедствията, светците и балоните, Айфеловата и Вавилонската кула, архитектурата и Лукавия, манхатънското Парк авеню и вярата. И още: алтернативни версии за началото на света и за края на Студената война, напрегнато нощно преследване из лунапарк, портрет на светец и репортаж от ада...

"ДОМЪТ НА ЧЕРВЕНИЯ УБИЕЦ" от Пол Дохърти, издание на "Еднорог", е втората книга от поредицата "Скръбните мистерии на брат Ателстан". Лондон е скован от лют студ, Темза е замръзнала от бряг до бряг, но лондончани се готвят да посрещнат Коледа. В града, изпълнен с недоволство към регента Джон Гонт и с множество слухове за възможни размирици, пристига убиец. Целта му е да накаже извършителите на ужасно предателство, които живеят спокойно и охолно, убедени, че никой не знае за стореното от тях. Тялото на сър Ралф Уитън, комендант на Тауър, е открито в локва кръв в собствената му спалня - заключена и охранявана от стражи. Доминиканският монах брат Ателстан и коронерът сър Джон Кранстън, любител на виното и доброто хапване, трябва да разрешат тази загадка.

"ПРИЛИВ" на Даниел Суарес издава "Deja Book". Романът е мащабен технотрилър, в който конспиративните теории се оказват реалност - секретна американска агенция е получила мандат да контролира научните открития, дори да отвлича и държи в свръхтехнологичен затвор гениите на човечеството. Целта е да бъдат осуетени социалните катаклизми, но натрупването на изумителни технологии се оказва твърде силно изкушение за ръководителите на агенцията - абсолютната власт не е мираж, когато притежаваш подобни на магия оръжия. Авторът следва стъпките на Майкъл Крайтън - чрез стилови похвати той изплита послания за реални опасности, застрашаващи планетата ни.

"АНГЕЛ ХРАНИТЕЛ" от Джейн Ан Кренц издава "Хермес". Луси прекарва лятната ваканция при леля си Сара в калифорнийското градче Самър ривър. На купон у местния красавец Тристън тя едва не е изнасилена. Спасява я привлекателният Мейсън, който се превръща в неин ангел хранител. На следващия ден Тристън изчезва безследно. Носят се слухове, че е станал жертва на провалена сделка с дрога, но трупът му така и не е намерен. 13 години по-късно Луси се завръща в Самър ривър за погребението на леля си. С течение на времето много неща са се променили, но не и чувствата й към Мейсън. Той има частна агенция за разкриване на тежки престъпления. И също не е безразличен към нея. Двамата случайно откриват останките на Тристън, докато ремонтират каминната на Сара.

„Декамерон" на Бокачо с ново илюстрирано издание

Емблематичната творба на именития италианец и до днес продължава да предизвиква и усмивки, и възмущение

"Декамерон" на Джовани Бокачо е първото заглавие за 2015 г. в колекция "Върхове" - поредицата на ИК "Изток-Запад". Новото българско издание на книгата е илюстрирано от Петър Станимиров и преведено от италиански език от Никола Иванов, преводът на стиховете е дело на Драгомир Петров.

Писаният от Джовани Бокачо през XIV век сборник с новели е едно от знаковите събития на италианската и световната литературна класика, предизвиквало през годините множество усмивки, но и възмущение. Тази книга, която "съдържа сто новели, разказани в течение на десет дни от седем дами и трима млади мъже", буди жив интерес и в наши дни с описателния ироничен език и успешния опит на Бокачо да изкара на показ редица неприемливи социални явления, използвайки литературния похват "разказ в разказа".

Първото издание на "Декамерон" излиза в периода 1348-1353 г. във Флоренция, по това време един от европейските културни центрове с население от 80 000 души, чийто брой драстично намалява след голямата чумна епидемия в края на 40-те години на XIV век. Именно чумната епидемия е поводът Бокачо да напише "Декамерон". Авторът описва живота във Флоренция и свидетелства за духовния климат в града през ранния Ренесанс чрез множество действителни случки, забавни анекдоти, градски легенди. Изобличаването на лицемерното поведение на римокатолическите духовници, покварата на морала в обществото, осмиването на различни социални групи са в основата на тези истории, погледнати през призмата на еротично-комичното и обикновено завършващи с остроумен, понякога трагичен край. Бокачо поставя акцент върху човешката индивидуалност, а вярата в любовта като движеща сила и интересът към чувствения свят на човека са само част от характерните за Ренесансовия светоглед черти.

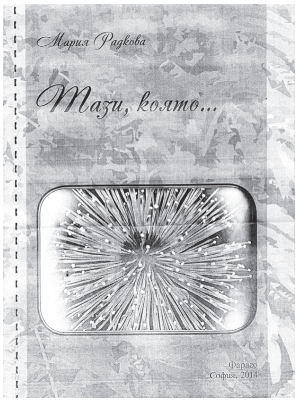
Предполага се, че Джовани Бокачо (1313-1375) е родом от Черталдо (регион Тоскана в Италия) и израства във Флоренция. През 1330 г. се установява в Неапол, който в тези години е столица на Неаполитанското кралство и утвърдено средище на активен просветен живот. В Неапол, в двора на крал Робер Анжуйски, младият поет получава класическото си образование, учи астрономия и гръцка митология, чете древногръцки мислители. Неапол е и градът, в който Бокачо среща голямата си любов - незаконно родената дъщеря на самия крал Мария Аквинска. Освен културно средище, Неапол е и прозорецът към приключенския и авантюристичен Средиземноморски свят - този пристанищен град свързва Бокачо едновременно с "Одисея", но и с арабски търговци и пирати... Около 1340 г. Бокачо се завръща във Флоренция, където продължава поетичното си дело, като постепенно навлиза и в политиката - той е първият хуманист на служба във Флорентинската република, а по-късно е и един от най-авторитетните й дипломати. Под влиянието на своя приятел и учител Петрарка Бокачо се опитва да наложи новата хуманистична култура. Години наред се занимава с научна дейност, преводи от латински и гръцки, както и с коментари на античната митология и на Дантевата "Божествена комедия", като междувременно пише творби на латински.

Стихове

Поезия с високи градуси

Продрум ДИМОВ

Този извод се налага повелително, след като човек, който обича да общува с поетичното слово, прочете стихосбирката на Мария Радкова "Тази, която...", предложена от столичното издателство "Фараго". Името на тази млада и амбициозна авторка, дъщеря на известния покоен драматург и поет Радко Радков, може би ще си завоюва присъствие в родното литературно битие, като имаме предвид безспорното й дарование на литературен творец. Основание за това обнадеждаващо заключение дава достатъчно красноречиво и първородното й поетическо издание.

В случая се докосваме до творба, родена с талант и неистово усърдие, отстояващи творческата индивидуалност, философската и човешка същност на поетесата. А тя не щади сили и енергия, за да върви неизменно и неотклонно по своя труден и неравен път. Изповедните лирични ритми не ни препращат към един затворен себелюбив егоистичен морал, а отварят дверите на една невероятна всеотдайност на човек, отрекъл себе си за благото на другите, готов щедро да раздава с пълни шепи всички лъчи от неудържимата живителна светлина на пламенното си сърце.

Пътувайки из поетичния свят на Мария Радкова, усещаме, че ни въвежда в един умопомрачаващ лабиринт, заселен с много напрежение, устрем и динамика в поднесените трудни, но благородни преживявания. На такова извисяващо поведение е способен само човек, подчинил своето съществуване на високи морални критерии. А това наистина се постига единствено със завидно себеотрицание в името на човека.

Стиховете на Мария Радкова ни стряскат с изключително актуално си звучене. Неслучайно се извисява глас в защита на поруганата съвест, унизена от безпощадната лавина от алчност, низост и падение. В книгата си обаче авторката ни измъква от сгъстената социално-гражданска атмосфера, като съзнателно ни хвърля и в огъня на сгорещения си интимен свят. Любовните й стихове ни грабват и възпламеняват с удивителното си откровение и неудържимия си вулканичен дух, който направо изригва от парещата й и жадна за дълбоки лични преживявания гръд.

Много обич, топлина и страдание дишат в стихотворенията й "Обещание", "Пеперудено име", "Сега", "Признание"... Не по-малко впечатляващи и наситени с много горест и преклонение са и стиховете, посветени на покойния й баща - Радко Радков.

В заключение ми се иска да отбележа, че в дебютната си творба Мария Радкова не ни предлага несръчни стихове, задъхващи се от декларативност и инфантилност, за да се самозалъгва, да манифестира с някакво посредствено себеизтъкване в мерена реч. Нейното поетично слово не е облечено в крещящи и самоцелни художествено-естетически одежди, но ни среща с едно самобитно и дълбоко вълнуващо перо. Лирика с високи градуси, загребана направо от нажежената житейска жарава.

Книгата ще бъде представена на 21 януари от 16.30 ч. в НЧ "Христо Ботев" в Пазарджик

23 творби на Боян Райнов в НХГ

ИЗЛОЖБА ПРЕДСТАВЯ ОБШИРНО ТВОРЧЕСТВОТО НА ИЗВЕСТНИЯ СКУЛПТОР

Изложбата "Боян Райнов. Колекция Борис Бекяров", която ще даде възможност на българската публика да се запознае с живота и творчеството на световнопризнатия български скулптор Райнов, може да се види до 16 февруари в НХГ, научи ДУМА от Ана Тодорова от галерията.

Боян Райнов (1921-2005) е от малцината ни сънародници, работили в сферата на изящните изкуства, които са ценени в чужбина. Българската общественост не е запозната със съдбата, творчеството и приноса на Райнов към развитието на съвременното изкуство. За отиването на Боян в Париж, за площадите, украсени с негови скулптури, дълго време се носеха легенди. За 60-годишнината му френската държава издава специална марка с една от най-известните му скулптури - "Семейството", която е част от тази изложба.

Представената колекция включва 23 произведения на Боян Райнов, закупени преди всичко от Франция в периода 2007-2014 г. Най-ранните работи в нея са от края на 40-те и началото на 50-те г., а най-късните от 80-те г., т.е. обхващащи най-активния и зрял период в творчеството на Райнов. По съдържание сбирката е представителна за съществените етапи в творческия път на скулптора и към момента е най-голямата в България и света с произведения на Боян (други известни колекции с работи на скулптора са тези на фондация "Кристиан и Ивон Зерво", "Везле" и колекция "Алекс Маги", Париж, както и на фондация "Проф. Николай Райнов", София).

Част от изложбата "Боян Райнов. Колекция Борис Бекяров" са емблематичните творби "Красавиците и зверовете", "Жената-птица", "На пейката", "Семейство". Подготвен е каталог, който включва подробно изследване на живота и творчеството на автора, статии от Светлин Русев, Иво Милев, проф. Чавдар Попов, Десислава Цанкова и Борис Бекяров.

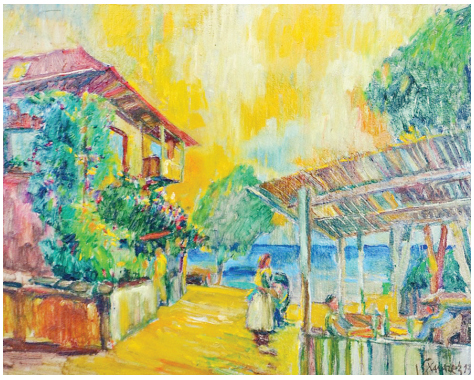
"Когато застанах пред неговите скулптури... разбрах, че пред мен е едно от редките за нашия век осъществявания в пълен ръст", отбелязва Рьоне Шар ("Боян", 1968).

СЕЗОНИТЕ НА ХУДОЖНИКА СИМЕОН ХАЛАЧЕВ

Столичната галерия "Сезони" открива изложба живопис на художника Симеон Халачев на 20 януари. Седмата самостоятелна експозиция на автора носи заглавието "Сезони" не само заради името на галерията, а и за да може зрителят да фокусира вниманието си върху това, което най-много вдъхновява Симеон, а именно красотата и уникалния начин, по който се изменя природата при смяната на годишните времена, посочват от галерията.

С характерния за него стил, повлиян от импресионизма, изложбата представя поредица от нови непоказвани досега творби, отличаващи се с ярки цветови комбинации и многопластова живопис. С умелото пресъздаване на изменящия се природен пейзаж и търсенето на определени пасторални мотиви - високи небеса, игра на светлината, състояния на преход между сезоните, авторът успява да предаде на зрителя усещане за пълнота, пространство и пъстрота на емоциите.

Роден през 1977 г., той израства в семейство на художници, което предопределя и неговия жизнен път. Внук на проф. Симеон Халачев, талантът му се разгръща в НХГ "Илия Петров", а по-късно в НХА, където завършва специалност "Плакат". Живописта и графиката са двете области, които най-много го привличат. Има множество участия в общи изложби и конкурси в страната и чужбина. Печели първа награда за графика на Paul Weber Museum и награда от ежегодния конкурс за малкоформатна живопис в Япония.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Живопис и темпера на Екатерина Енева

Изложба на Екатерина Енева събира едни от най-ярките платна - живопис и темпера, създадени през последните години. Наред с тях публиката ще види сценографски скици на декори и костюми, които я характеризират и като блестящ професионалист сценограф в дългите години на работа в Младежкия театър "Николай Бинев", както и в повечето от театрите в страната и чужбина.

"Художникът Екатерина Енева не настоява за лесна четивност, тя по-скоро е от типа художник-поет, който изисква от зрителя специална настройка и прозорливост. По този начин съкровението и тайната на нейните послания придобиват онази степен на комуникация, която ги прави привлекателни и желани", отбелязва изкуствоведът Димитър Грозданов.

Екатерина Енева завършва живопис в Художествената гимназия в София и сценография в НХА. Дълги години посвещава на драматичните театри в Русе и Перник и от 1976 г. е сценограф в Младежкия театър. Има над 150 постановки - театър, опера и балет в България, Чехия, Русия. Енева е член на Съюза на българските художници.

Изложбата продължава до 26 януари в галерията на СБХ на ул. "Шипка" 6, етаж IV.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

ПИАНИСТЪТ ИВАН ЯНЬКОВ СВИРИ СЪС СОФИЙСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ

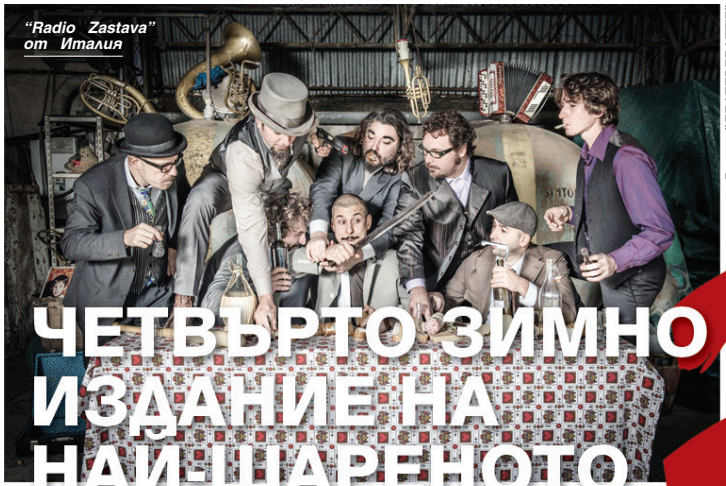
ПЪРВОТО ГОЛЯМО УЧАСТИЕ НА СВЕТОВНОИЗВЕСТНИЯ МУЗИКАНТ У НАС ОТ 10 ГОДИНИ Е КОНЦЕРТЪТ НА 22 ЯНУАРИ

Иван Янъков и Софийската филхармония ще направят на 22 януари голям концерт в зала "България". Това е първото по-значително участие на световнопризнатия пианист у нас от 10 години. Диригент на концерта ще бъде южнокореецът Йонг-Чил Лий. Освен у нас тази година Янъков има изяви в Япония, Китай, Хонконг, Турция и в над 10 европейски държави. През есента на 2015 г. му предстои турне в Южна Америка. За софийската публика Иван Янъков е избрал една от най-значителните пиеси в репертоара на всеки пианист - Първия клавирен концерт на Чайковски, научи ДУМА от Илияна Димитрова. В програмата на концерта са още Увертюра Кандид от Ленард Бърнстейн и Симфония 4 в ми минор оп. 98 от Йоханес Брамс.

Известният пианист и диригент е роден в София в семейство на музиканти, над 10 години живее в Ню Йорк, където получава висша и магистърска степен в Mannes College of Music и активно участва в музикалния живот на града. По време на престоя си в САЩ изнася многобройни концерти из цялата страна и специализира камерна музика със световноизвестните Tokyo String Quartet. Премества се в Италия, а след това в Лондон, където основава камерния оркестър London Chamber Players. Свирил е в над 30 държави в Европа, Северна Америка и Азия. Слушали са го в рецитална зала на "Карнеги хол" в Ню Йорк, Tokyo Metropolitan Arts Centre, Okinawa Convention Centre (Япония), Kitara Hall в Сапоро, Сити хол в Хонконг. Янъков свири и камерна музика с членове на Лондонската филхармония. Редовен член е на журито на международния конкурс "Ернест Блох" в Лондон, както и на редица конкурси в Азия. Прави диригентския си дебют през 2010 г. с Чешкия национален симфоничен оркестър, който впоследствие дирижира отново. Следват диригентски изяви в Европа, включително Москва и Лондон.

Пианистът участва редовно в телевизионни и радиопредавания в Европа и Северна Америка, сред които три концерта на живо от Музея за изящни изкуства в Лос Анджелис. През 2007 г. Иван Янъков получава отличие за заслуги от главнокомандващия генерал на НАТО в Босна и Херцеговина за участие в гала-концерт със Сараевската филхармония. В България артистът е бил солист на Софийската филхармония, "Софийски солисти" и Оркестъра на Classic FM. Взима участия в Европейския музикален фестивал, Салона на изкуствата в НДК, дните "Недялка Симеонова", многократно в "Аполония", както и на "Варненско лято". През 2005 г. по покана на Френската национална културно-образователна фондация Иван Янъков изнася рецитали в Париж в чест на пианиста Алексис Вайсенберг.

Иван Янъков е съосновател и музикален директор на фестивалите "Siena Belcanto" в Италия и Irvine Chamber Music Festival в Калифорния, САЩ. Специализирал е като пълен стипендиант в световноизвестната Accademia Chigiana в Сиена, Италия. В последните години води майсторски класове в Италия, Южна Корея, Турция и Китай.

"Radio Zastava" от Италия

"Fanfare Ciocarlia" от Румъния

Снимки "BRAZZOBRAZZIE"

ЧЕТВЪРТО ЗИМНО ИЗДАНИЕ НА НАЙ-ШАРЕНОТО МУЗИКАЛНО СЪБИТИЕ

Четвъртото зимно издание на фестивала, посветен на сладката лудост и на красотата на духовата музика - "Brazzobrazzie", ще се състои от 19 до 21 февруари в "София лайв клъб". Фестивалът, организиран от "Брас асоциация", с приятелската подкрепа на Bushmills, няма търпение да се похвали с отличната си международна програма. Шест банди, виртуози в освобождаването на духа на забавлението и на радостта от живота, в продължение на три вечери ще забъркват цветни музикални коктейли от фънк, суинг, джаз, огнени ромски ритми, рок, пънк, реге... И, разбира се, с двете задължителни съставки - мощни брас и страст.

Много неща ще се случат за пръв път на "Brazzobrazzie 2015". За пръв път софийската публика ще има удоволствието да попътува назад във времето със суинг романтиците от Варна "V.S.O.P.", които ще открият фестивала на 19 февруари. Горещите бързи стъпки и лудият ритъм ще превърнат "София лайв клъб" в клуб от 30-те години на миналия век, когато режимът бил сух, устните - яркочервени, а роклята и обувките на ток - задължителни. След тях на сцената на фестивала ще се качат любимите ни млади фънкари от "Funky Miracle", от които тепърва ще чуваме много (и все хубави неща).

Брасът ще е с дъх на Средиземноморие на 20 февруари. Фестивалът ще представи за пръв път в България две банди от Италия, за които духовата музика е любимият начин на живот - "Radio Zastava" и "Ottoni Animati". Богатството на националности сред музикантите от "Radio Zastava" - италианци, австрийци, словенци, босненци, се разкрива и в лудата, еклектична, неудържимо увличаща плетеница от музикални стилове - от рок до пънк, от суинг до реге, от балкански ритми до електронна музика, от която публиката няма да иска да се освободи. "Ottoni Animati" ще ни пренесат в сърцето на Средиземно море, на остров Сицилия, родното място на 11-има музиканти от чаровната улична банда, е "на ти" с музикалната алхимия и умело смесва традиционна и модерна музика - по един лек и много чаровен начин.

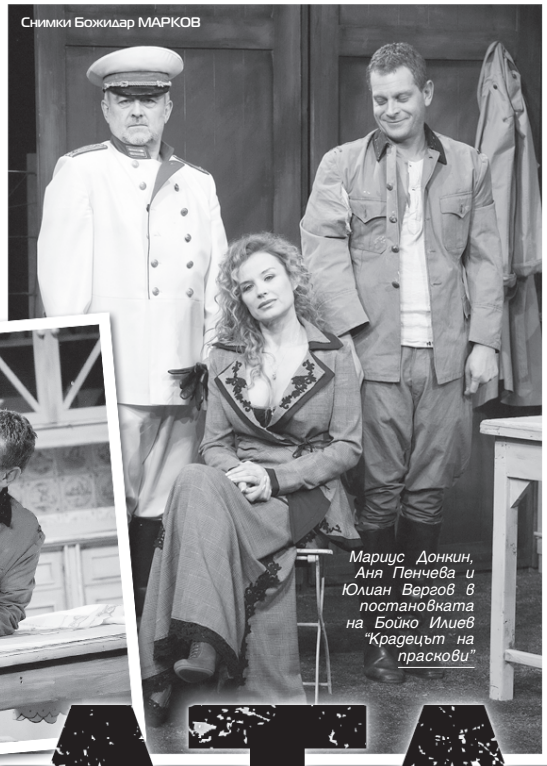
На голямо изпитание ще бъдат поставени здравината и устойчивостта на "София лайв клъб" на 21 февруари. Първи на сцената ще се качат музикантите (и танцьорките) от "Zuralia Orchestra", за които това ще бъде първи концерт у нас. Оркестърът, който смесва румънски фолклор с традиционна ромска музика, джаз, реге и латино ритми, ще превърне клуба в едно доста горещо място. След това - с "Fanfare Ciocarlia", всичко е възможно. Ромските музиканти от малкото изолирано село в североизточната част на Румъния говорят само на техния местен диалект, но музиката им е универсален език, който с удоволствие практикуват във всички точки на земното кълбо. Всеки, който е чувал "Fanfare Ciocarlia" (Песен на чучулига), се съгласява с две неща - няма друг духов оркестър, който да свири с такава скорост и който да звучи по този уникален начин.

Цените на билетите са: за 19 февруари - 10 лв., за 20-и - 20 лв., за 21-ви - 20 лв. Фестивален билет - 40 лв.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ЗА ЕДНА КРАСИВА ЛЮБОВ, ЖЕСТОКОСТТА И ВОЙНАТА

Снимки Божидар МАРКОВ

Мариус Донкин, Аня Пенчева и Юлиан Вергов в постановката на Бойко Илиев "Крадецът на праскови"

Срещата - Аня Пенчева и Юлиан Вергов

Щастието - Аня Пенчева и Юлиан Вергов

СПЕКТАКЪЛЪТ „КРАДЕЦЪТ НА ПРАСКОВИ" ОТБЕЛЯЗВА 100 ПРЕДСТАВЛЕНИЯ НА СЦЕНАТА НА НАРОДНИЯ ТЕАТЪР

В един изпълнен с жестокост, бедност и болести свят се ражда красива, но обречена любов. Тя е плод на естествения стремеж за щастие и свобода, за осмисляне на съществуването, но е убита сред хаоса на войната, във време, в което човешкото е изтрито от хората. Изключителната по своята проницателност в човешките чувства повест на Емилиян Станев "Крадецът на праскови" е в основата на спектакъла на режисьора Бойко Илиев, който е и автор на сценичната версия на произведението. Героите на тази трагична и наситена с много емоции любовна история - Полковникът, Жената на Полковника, Военнопленникът, Учителят, Ординарецът и Майката - разкриват един свят на скрита любов, преодоляно страдание, тревога за настоящето и бъдещето, особена носталгия по отминалото време, но и истински възраждащи душата емоции.

Повестта "Крадецът на праскови" е замислена още през тридесетте години, по-точно през 1936 г. Ето как самият Емилиян Станев разказва за това: "Един ден, като се разхождах, почнах да размишлявам върху моите спомени за войната. Бях се срещнал с мой връстник и разговаряхме какво сме изживели като деца през 1915-1920 г. И аз си спомних за пленниците, за Марно поле с копите сено и слама, за тези нещастници, които патрулите прекарваха през лозята. Спомних си как един ден ги видях като пъстро стадо от хора, вмирисано на пикоч. Спомних си също как веднъж като дете отидох с баща си на гости у един полковник. Жената на полковника си спомних. Тя беше със синя рокля. И тази жена със синя рокля, чието лице ясно помня, беше неземно хубава за мене. Тя се настани в паметта ми. Близо до нашето лозе един друг полковник притежаваше място, цялото обрасло с храсти. Този човек беше малко див, свадлив, с котешки, прилепнали уши, с алаброс. По някакъв начин образът на този полковник и синята дама се свързаха.

Аз си спомних как през време на евакуацията отидох в Търново да видя нашето лозе, което вече не съществуваше. Спомних си онези места, когато видях жар-птица, тъжната красота на опустелия от войната град. Всичко това се свърза и един ден, беше през зимата, седнах... Но това беше чак през 1947 г." Когато един спектакъл отбелязва своето 100-тно представление, първо си мислим, че това е несъмнен и безспорен успех, а после се запитваме какво има в това представление, което е предизвикало такъв интерес, в какво е скрита неговата тайна привлекателност за изкушените или може би разглезените от празни забавления зрители.

Мисля си, че "тайните оръжия" на привличането в постановката на Бойко Илиев "Крадецът на праскови" са няколко - стойностен, смислен, дълбоко човечен текст, предполагащ и изискващ проникновение и хуманност; великолепен в единството на стила и споеността си актьорски ансамбъл, в който се откроява емоционалното и фино нюансирано изпълнение на Аня Пенчева като Лиза, сложното и многопластово изграждане на образа на Мариус Донкин като Полковника, прецизната и точна психологическа трактовка на Юлиан Вергов като Иво, както и стилното сценично присъствие на Марин Янев като Учителят, Стоян Пепеланов като Ординарецът и Добринка Станкова като Майката; многозначна, почти магическа с тъжната си красота сценична среда, дело на Нина Пашова и, разбира се, елегантна, почти невидима, но истински съграждаща богата и изпълнена с трагичния усет за непостижимостта на красотата и хармонията режисьорска работа.

ПРЕМИЕРА

За приятелите и техните лудости

Новата премиера в Малък градски театър "Зад канала" е спектакълът на Теди Москов "Приятелки мои". Вдъхновени от превърналия се в кинокласика филм на италианеца Марио Моничели "Приятели мои", Симон Щварц и Теди Москов правят своята "женска версия" на забавните мъжки истории за жени, приятелство и други лудости. Това е смешната и тъжна история на четири приятелки, които измислят и вършат бели, лудости и шеги. Четири бунтарки срещу скуката и сивотата на всекидневието, така представя спектакъла Симон Щварц.

Има приятелки като храна - всеки ден искаш да ги виждаш. Има и приятелки като въздух. Дори когато не ги виждаш, те са винаги с теб! За всички създатели на "Приятелки мои" важи правилото: "Правим спектакъл, който ще ни е приятно да гледаме!", добавя той. Мая Новоселска, Светлана Янчева, Албена Михова и Христина Караиванова са четирите приятелки, които не могат да живеят една без друга, здраво споени в неистовата си жажда за живот, вкуса към солените шеги и веселието. А Васил Банов, Иван Петрушинов, Никола Мутафов, Владимир Зомбори са техните партньори, съучастници и жертви. Сценичната среда и костюмите са дело на Свила Величкова, а Антони Дончев е написал музиката към спектакъла.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

ПЪРВИЯТ РУСКИ ПЕЧАТАР И ИЗДАТЕЛ Е БЪЛГАРИН?

Едно пътешествие по далечни земи и едно пътешествие през времето поставят пред историците въпроса: какъв е произходът на знаменития книжовник и духовник Иван Фьодоров

Спас ПОПОВ

Отправих се да търся стари книги в антикварния магазин "Находка", намиращ се между хотел "Метрополт" и известния "Детски мир" в Москва. Наближих го и започнах да се изкачвам по каменните стълби, когато видях оригинален паметник. Зачетох се в надписа: "На дякона от черквата "Св. Николай Чудотворец Гостунски" Иван Фьодоров". А по-надолу още един надпис и цифри: "1563 - 19 април".

Каква находка пред най-големия антикварен магазин "Находка"!

Кой е Иван Фьодоров и каква връзка има той с името на моето родно село Гостун, сгушено в полите на северозападните Родопи, на три километра от буйните талази на река Места?

Разгръщам обемистата енциклопедия "Москва" (изд. "Енциклопедия, 1980 г.) и на страница 626 прочитам следното:

"Фьодоров Иван Фьодорович (около 1510-1583), първи печатар. Бил е дякон в черквата "Николай Гостунски" в Кремъл (не е запазена). Работил е в първа т.нар. анонимна типография (основана около 1553 г., виж "Печатен двор"), в 1564 г. съвместно с П. Метиславцев издава "Апостолът" - първата датирана печатна книга в Русия, в 1565 г. - "Часовник", която била основният учебник в Русия през XVI и началото на XVII век."

Почнах да се ровя в историческата литература. За първия руски книжар имаше отпечатани няколко изследвания. Попаднах на книгата "Откуда есть пошел букварь" от белоруския учен Марат Ботвиник и на стр. 14 намерих нови потвърждения, че той е свързан с името на моето родно село Гостун:

"Иван Фьодоров МОСКВИТИН - руски, украински, белоруски книгоиздател, печатар, хуманист и просветител на XVI век. Мястото и годината на неговото раждане точно не са установени. Изследователите посочват за родно място на Иван Ф. Москва, Новгород, ГОСТУНЬ в Курской земле, Петковичи в Белорусия, а раждането му около 1510 година."

Издирих адреса на Марат Ботвиник в Минск и с писмо го помолих да обясни откъде взема името на родното село "Гостунь в Курской земле", а той ме препрати любезно към биографията "Иван Фьодоров" от Евгений Л. Немировски (Москва, изд. "Наука", 1985 г.), където намирам друго потвърждение на село с име Гостунь:

"През юни 1506 г. бил положен тухленият събор от великия княз Василий Иванович на мястото на дървената черква. На първи, а по други данни - на седми октомври, митрополит Симеон тържествено я осветил. На церемонията по осветяването на черквата великият княз Василий Иванович поставил в черквата икона на светия и велик чудотворец Николай Гостунски, украсена със злато, скъпоценности и бисери, от нея били се изцелили много заболели."

По иконата получила името си и черквата. Покъсно името на черквата свързвали със селото Гостунь, Лихвенски уезд, Калужка губерния, което е дало основание на мнозина да извеждат родното място на Иван Фьодоров от Калужкия край.

Дълго търсих адреса на изследователя Евгений Немировски, не можах да го открия и тогава се захванах да издиря "село Гостунь на Курской земле". Лихвенският уезд (район - б.а.) се оказа между границите на някогашни три губернии и често е преминавал ту в една, ту в друга административна област.

Подир осем години търсения московският писател Николай П. Лохматов, правнук на загинал на Шипка воин, ме свърза с дългогодишни музейни работници от областния център Тула, които ми посочиха точно мястото на село Гостунь - в Бельовски район на Тулска област. На някого името може да се стори чиста случайност върху картата на Русия, но "случайностите" се оказаха с нови потвърждения.

Срещу моето родно село Гостунь (селяните го изговарят с ер малък) от векове съществува село Обидим, а наблизо до тулското село Гостунь също видях върху картата село Обидимо.

Толкова голяма случайност на три хиляди километра далеч не ми се вярваше да съществува!

Завръщайки се от едномесечното ми пътуване в Далечния изток, служителят от Българския културен център в Москва г-н Асен Ангелов бързо ми влезе в положението и веднага за тяхна сметка удължи пребиването ми в Русия с още десет дни, извести административните органи в Тула и Бельов, с което вратите ми бяха отворени към моя роден побратим "село Гостунь на Курской земле", оказало се при последната административна реформа в Тулска област, което затрудняваше издирването му.

Гласността вече позволяваше да се говори открито върху всички нюанси за присъствието на чужди личности в културната история на Русия и веднага казах на районните ръководители в гр. Бельов, че съм от българското село Гостунь и искам да посетя руското село Гостунь, намиращо се по волята на съдбата в тяхната земя.

- Нямате никакви проблеми! - засмя се кметът на града и ме запозна с неколцина журналисти, музейни работници и административни служители, които да ме съпровождат до село Гостунь.

От централния път се отклонихме и преминахме река Ока - руското Гостунь се оказа, както и родното ми село, на четири километра от главната магистрала. Пристигнахме и веднага попаднах на 94-годишния жител на Гостунь Александър Никифорович Макаров, ветеран от Първата и Втората световна война.

- Наближавам стоте и няма да опетнявам с лъжи името си - каза ми той. - Да, до 1937 година тук, в село Гостунь, наистина имаше над осемдесет български семейства, но по заповед на Сталин те бяха насилствено изселени зад Волга и повече никой не се върна... Истина е, че се говори за първия печатар Иван Фьодоров, че е от нашето село, и старите хора също са ми го разказвали...

В центъра на руското село Гостунь се издига масивна тухлена черква, построена по личната заповед на цар Иван Грозни. Точно по това време Иван Фьодоров отпечатва своите първи книги и се заема да издаде на руски език Библията. Превежда я един грък и му я занася.

Иван Фьодоров казва на царския пратеник:

- Предайте на Негово царско величество, ако може, да ми даде още година-две срок, за да направим по-качествен превод - и връща царския пратеник.

Това показва, че Иван Фьодоров е имал благоразположението на цар Иван Грозни. Може би те дори заедно са посещавали село Гостунь, тъй като такава историческа истина съществува - Иван Грозни е ходил на лов в Гостунь на Ока и наредил да се построи солидната черква.

Фьодоров дълго мисли как да направи по-добър превод на Библията и решава да замине за Рилския манастир. Казва:

- Моите братя ще ми помогнат!

Наистина, от Рилския манастир на три пъти са ходили монаси начело с игумена да искат помощ от руската църква и от царя, приемани са добре от Иван Грозни и той им е дал грамота да събират помощи за манастира навсякъде по руската земя.

Иван Фьодоров превежда Библията или уточнява онези неща, които му е било необходимо, получава от българските книжовници цяла глава за делото на Кирил и Методий и пръв в Русия отпечатва страници за тях - последната част на неговата книга "Букварът".

Много неща ме насочваха, че Иван Фьодоров е родом от тулското село Гостунь, но нямах никакви документални доказателства. Затуй, колкото и невероятно да ви се струва, потърсих потвърждение на това мое предположение от хора с шесто чувство и с трето око.

С писателя Кирил Апостолов, мой земляк, посетихме ясновидката Славка Севрюкова. Двамата с нейния помощник доц. Иво Лозевски се съгласиха да ни отговорят на много въпроси. Нямам причини да се съмнявам в истинността на думите й, тъй като леля Славка, без да е чувала за родопското село Гостунь, без никога да е ходила в него, картинно описа началното място на неговото заселване - мястото в Селище, където се издигат три хилядовековни дървета - два бора и дъб, а между тях - параклисът "Св. Георги Победоносец".

- Виждам трите дървета, а дъбът е леко наклонен към Гостунь - каза леля Славка, което е самата истина.

- Лельо Славке, можете ли да видите каква връзка има руският дякон Иван Фьодоров с тулското село Гостунь?

- Иван Фьодоров е роден в село Гостунь от смесен брак: майка руския, а баща - българин. Семейството му е преживяло голяма беда, починали са, и детето е било дадено на отглеждане в московска черква, после Иван Фьодоров е станал важно духовно лице.

Леля Славка, макар омъжена за украинец, също нищо не знаеше за историческата роля на първия руски печатар и издател Иван Фьодоров. Но от всичко, което събрах за неговия живот, мога да твърдя с голяма увереност, че Иван Фьодоров е наистина българин по произход, в краен случай дете от смесен брак, обаче е знаел български и затова така самоуверено е тръгнал да търси помощ за превод на руски на Библията от събратята си в Рилския манастир.

За останалото имат думата историците.

с. Гостунь, Тулска област - с. Гостун, Софийска област

НО! ТЪРГОВСКОТО СПОРАЗУМЕНИЕ МЕЖДУ ЕС и САЩ

Европейската комисия остава глуха за силната съпротива на гражданите към опасните привилегии на инвеститорите

Европейската комисия публикува дългоочакваните резултати от общественото допитване относно механизма за уреждане на спорове между инвеститор и държава (познат като ISDS или УСИД) в контекста на търговските преговори между ЕС и САЩ (ТТИП). Докато мнозинството от отговорите изцяло отхвърлят специалните привилегии на инвеститорите като част от търговските преговори между ЕС и САЩ, Европейската комисия заяви, че ключовият въпрос на допитването е бил относно предвижданите от нея реформи на УСИД и намирането на точния баланс. Повече от 97% от отговорите на гражданите дават ясен отговор против включване на механизма в това търговско споразумение. Въпреки това Европейската комисия обяви в доклада си, че ще продължи с програмата си за реформи.

Ивайло Попов от "За Земята", която има кампания по темата ТТИП и УСИД, коментира: "Европейската комисия показа тотално незачитане на гласовете на хората, които се мобилизираха масово и изразиха несъгласието си инвеститорите да получат VIP отношение в преговорите между ЕС и САЩ. Това е поредното доказателство, че преговорите за ТТИП са опасен троянски кон, подкрепян от корпорациите за сметка на основните защити за хората и околната среда. През следващата седмица от "За Земята" ще публикуваме доклад за опита в Европа от вече приключили арбитражни дела по УСИД. От анализа е видно, че досега европейските правителства са били принудени да заплатят повече от 3,5 млрд. евро като компенсации на частни компании".

Припомняме, че консултацията започна миналата пролет, в опит да се заглуши критицизмът към системата на УСИД. Тя беше базирана на текстовете за УСИД в инвестиционната глава на наскоро сключеното споразумение между ЕС и Канада (УСИД предоставя на чуждестранните инвеститори специални права чрез включването им в международни търговски споразумения. Механизмът позволява на корпорациите да съдят правителства в тайни частни трибунали, когато нови закони стоят на пътя на очакваните от тях печалби. Клаузи за УСИД във вече подписани споразумения вече са позволили корпорациите да оспорват мерки от обществен интерес, като фракинг мораториуми, забрани за употреба на токсични химикали, а отскоро и на демократичното решението на Германия да преустанови употребата на ядрена енергия).

Поради силно техническия характер на консултациите, Friends of the Earth Europe. AK EUROPA, Sum Of Us, 38 Degrees and the Munich Umwelt Institute, както и други организации, сред които и "За Земята", подготвиха онлайн формуляри, достъпни за гражданите, с цел улесняване на тяхното участие. Заедно тези организации събраха повече от 131 000 от получените общо 150 000 отговора от Европейската комисия. Всички те изразяват ясно "Не на УСИД". Много от тези отговори разглеждат и в подробности основните проблеми на механизма на уреждане на спорове между инвеститорите и държавата, свързани с: правото на правителствата да регулират; конфликта на интереси на арбитрите; липсата на прозрачност на трибуналите и привилегиите и недемократичните права на инвеститорите.

Ивайло Попов коментира: "С тази консултация Европейската комисия заяви, че иска да попита публично какво искат гражданите. Хората ясно отговориха против прекомерните привилегии за корпорациите. Арбитражите между инвеститори и държави са недемократични и противоречат на основния принцип на справедлив достъп до правосъдие. Затова те не трябва да бъдат част от търговското споразумение между ЕС и САЩ, както и от други търговски договори. Ще чуе ли Европейската комисия това? Днешните мултинационални корпорации разполагат с широк набор от мерки за защита срещу инвестиционни рискове, като частно застраховане и завеждане на дела пред националните съдилища, т.е. няма абсолютно никаква нужда от специален правен режим като УСИД."

Това изявление идва в контекста на растящото обществено противопоставяне на търговско споразумение между ЕС и САЩ. Петицията срещу търговските сделки между ЕС и САЩ и ЕС и Канада вече надхвърли един милион подписа. Петицията, подкрепяна и от "За Земята", беше стартирана от коалицията Stop TTIP, след като заявлението ѝ за стартиране на официална Европейска гражданска инициатива беше отхвърлено от Европейската комисия в началото на септември 2014 г.

"За Земята"

Завладяването на света - наръчник

От стр. 11

Въпрос.: "Няколко разбунени ислямисти"? Днес ислямският фундаментализъм е световна заплаха...

Бжежински: Глупости!".

Глупости...

Ето кой "освободи" Централна Европа от "Съветската империя" и сложи край на студената война! Ислямският тероризъм! Трябваше да минат 36 години, за да разберем тази велика истина! Плетете венци и китки!

Така се ражда "Ал Кайда". С американско оръжие и американски консултанти. В интернет има предостатъчно снимки на Бжежински и Осама бен Ладен в дружески разговор. Има и видеозаписи, на които Бжежински държи реч пред мъже с чалми: "Ние знаем вашата дълбока вяра и ние сме уверени, че вие ще победите. Тази земя (сочи с ръка към СССР) на север е ваша земя и вие ще я завоювате! Аллах акбар!"

"Ние" - това са САЩ, "вие" - това са муджахидините, на които Бжежински говори тъй вдъхновено. Следват вдъхновяващи кадри, на които "няколко разбунени ислямисти" любезно обезглавяват съветски войници или милостиво ги набиват на кол. По-късно същите праведни и порядъчни ислямисти ще бъдат призовани под знамето на НАТО в Босна и Косово, за да защитават европейската цивилизация.

Още по-късно Осама бен Ладен ще стане излишен, ще бъде обявен за враг номер 1 на САЩ и ще бъде убит при тайна операция от отряд американски командоси, които после, случайно, дружно ще се качат на един хеликоптер заедно със своето куче, хеликоптерът ще бъде свален от "няколко разбунени талибани", всички, включително кучето, ще загинат, после други американски командоси ще открият светкавично "разбунените талибани" и ще ги ликвидират...

В Ирак и Сирия, от разклоненията на "Ал Кайда", при престъпното съучастие на САЩ, Саудитска Арабия, Катар и Кувейт ще се роди ИДИЛ. А преди да цъфне на Майдана, за да позира с Тягнибок и Яценюк, Джон Маккейн, Ястреба, ще прехвърчи до Сирия и ще навести не друг, а Абу Бакр ал Багдади - "халифа" на ИДИЛ, предводителя на ония 33 000 главорези, трима от които разстреляха присмехулниците от "Шарли ебдо", окървавиха Париж и покрусиха света. Маккейн и Багдади ще си побъбрят дружески и ще се снимат за историята. Снимките не са тайна, те се разхождат из интернет.

Това са те, новите "освободители" на Европа и света - ислямистите и неонацистите. Ятаганите и гаубиците на САЩ и глобалния капитал. Затова най-великата, най-чутовната демокрация не се весна в Париж. Ястреба не долетя, Лисугера нос не показа, ни крайчеца на опашката.

Остава въпросът:

Кога "халифите" и неонацистите ще станат излишни и кога техните господари ще ги натоварят на един хеликоптер.

Точката над И-то

Скаарбек. Българският Шиндлер

Иво АТАНАСОВ

Не е задължително да отидеш до Брюксел, за да разбереш какво е гордост, макар че помага. Но не е и достатъчно. Ако посветиш времето си само на прочутата белгийска бира в културните заведения на „Гран плас", на типичните за местната кухня миди с пържени картофи в „Ше Леон", на шоколада и дантелата, е, и на бегъл поглед към Манекен пис, ще изпиташ удоволствие и може би възхита, но не и гордост. И ако няма кой да ти подскаже да отидеш в района Скаарбек, ще се върнеш в родината, без дори да имаш представа какво си пропуснал.

А тъкмо в тази част на Брюксел, в сърцето на Европа, се издига паметникът на един българин. Белгия е признала Тодор Ангелов-Божаната за свой национален герой. Произвела го е посмъртно в чин полковник, провъзгласила го е за герой от съпротивата, направила го е кавалер на най-високия кралски орден „Леополд с палми" и още ред отличия. А когато с този голям българин си роден в един и същи град, учил си в една и съща гимназия, кръстосвал си едни и същи улици, споделял си едни и същи политически възгледи, става ясно, че точно в столицата на Белгия ще се почувстваш истински и възможно най-пълно горд.

Боб, Симон, Гълъба - това са някои от нелегалните имена на Тодор Ангелов. А Гестапо го издирва като „Терористът Хикс". След промените у нас повечето от родните десни, включително и най-известните от тях, прибягват тъкмо към гестаповския език, за да изразят отношението си към българските участници в антифашистката съпротива. За тях партизаните не са достойна част от световния сблъсък с хитлеристката коалиция, а най-обикновени терористи. Не се впечатлявят дори от факта, че нашите антифашисти са подпомагани не само от СССР, но и от Великобритания и САЩ. Навярно не са във възторг и от паметника в Скаарбек.

Като че ли само в Кюстендил знаем Тодор Ангелов като Божаната. Това прозвище липсва в споменати даже на най-близките му хора - съпругата му и дъщеря му Свобода Бъчварова. В родния му град по стар местен обичай обръщението към него е с името на майка му, известната със силния си дух баба Божана. По-точно - БОжана, с ударение на първата сричка, както съм чувал да произнасят името й хора, общували с нея.

Животът на Тодор Ангелов е пълен с толкова изпитания, че плаче за сериал с много епизоди. През 1923 г. участва в Септемврийското въстание в Горноджумайския район. След разгрома му емигрира в Австрия. По случай сватбата на цар Борис III през 1930 г. жените-емигрантки получават право да се завърнат и така съпругата и дъщеря му се прибират в родината. За него обаче път обратно няма, тук го чака вече издадена смъртна присъда. Прехвърля се в Париж, после в Белгия, наема квартира в квартала, където сега е паметникът му. През 1936 г. заминава като интербригадист в Испания в батальона „Георги Димитров". И той, както Ърнест Хемингуей и Джордж Оруел, се сражава на страната на републиканците срещу метежниците на Франко. В боевете при Мадрид е ранен, а след ликвидирането на Испанската република преминава през нечовешките условия на няколко лагера във Франция.

На 27 май 1940 г. Белгия капитулира пред Вермахта. В този ден се ражда белгийската антифашистка съпротива, може би единствена в Западна Европа с всенародно участие. Божаната, вече член на Централния комитет на местната компартия, е в главния щаб на съпротивата, ръководейки нейния подвижен корпус. Взривява влакова композиция с военна техника, транспортирана за противодействие на британския десант в Диеп. Организира десетки саботажи срещу комуникации, складове и фабрични обекти, впрегнати в германската военна машина. Най-значимата му заслуга е унищожаването в Брюксел на списъците с хиляди евреи, набелязани за изпращане в лагерите на смъртта. След предателство е хвърлен в крепостта Бреендонк и подлаган на жестоки мъчения цели десет месеца. Разстрелян е на 30 ноември 1943 г. Знаменателно е, че същата година друг велик кюстендилец, подпредседателят на Народното събрание Димитър Пешев, е водеща фигура в спасяването пък на по-голямата част от българските евреи.

На 11 юли 1991 г. седесарите в Кюстендил метнаха стоманено въже върху паметника на Божаната. Насъбра се народ, избухна скандал и демонтажът бе спрян. Следващата година сините отново се захванаха да бутат. Наложи се с шефа на БСП Валентин Вълов и общинския съветник Динчо Желязков да отидем при посланика на Кралство Белгия в София. С неговото съдействие паметникът бе спасен от поругаване. През 2007 г. двама белгийски автори издадоха в Брюксел книгата „Otages de la terreur nazie" („Заложници на нацисткия терор"). Тогавашният български посланик Христо Георгиев е написал в предговора: „Може би скоро ще се появи някой нов Спилбърг, който, също като автора на „Списъкът на Шиндлер", ще направи „Списъкът на Ангелов".

А може би - на Ангелов и Пешев. На двамата кюстендилци, правили световна история.

Други текстове от автора на www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ЕЛИЦА НИКОЛОВА:

Буенос Айрес е моята емоция

Аржентинската столица е много интензивен и динамичен град, споделя младата фотографка

Интервю на Надежда УШЕВА

ЕЛИЦА НИКОЛОВА е родена в София. От пет години живее в аржентинската столица Буенос Айрес, където е завършила АРГРА - престижното училище на Аржентинската асоциация на фоторепортерите, учи при Мартин Акоста. Занимава се с фотожурналистика и документална фотография. Преди да се отдаде на любимата си работа, Елица е следвала химия и физика в България. През юни 2012 г. тя представи проекта си - "Гонзало "Ел Патон" Басиле", в Червената къща в София по време на Месеца на фотографията. Столичани видяха впечатляващи снимки на известния боксьор, който приковава поглед с десетките татуировки по тялото си.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Здравей, Елица, скоро се върна от Куба, какво те заведе там?

- Посетих Куба, защото ме интересуват религиите, които са пренесени от Африка в Централна и Латинска Америка и по-специално религията Сантерия, възникнала върху базата на традиционните вярвания на племето йоруба. Успях да установя контакти и да се запозная с темата подробно. Техните церемонии, които правят, са много интересни, защото е включено жертвоприношението на животни. И за нас, българите, които имаме съвсем различна религия, меко казано, това е странно. Имам желание да разработя по-сериозно тази тема и пак да отида в Куба, където тази религия е много разпространена.

Как се реши да се захванеш с това съвсем ново и различно начинание?

- Отидох сама в Куба за две седмици с тайната надежда, колкото и малко да е времето, да успея. В началото ми беше доста трудно, но постепенно местните ме приеха. Имах късмет, защото се запознах с хора, които ме приеха безрезервно, беше много интересно и странно. Казаха ми някои неща за мен като ясновидци и познаха, беше вълнуващо преживяване. Обещаха ми, че ще ми съдействат за проекта. Покрай тях започнах да общувам и с други хора, които практикуват тази религия. Сега е доста разпространена, но дълго време е била забранявана. Сантерия тръгва от Нигерия от племето йоруба. Предавала се от уста на уста, няма писмени източници за нея. Основен елемент е оракулът, чрез който се правят предсказания. А жрецът е човекът, който чрез специални ритуали осъществява връзката между по-висшия разум, боговете, и хората.

Докъде искаш да стигнеш в тези изследвания? Каква е целта ти?

- Темата е необятна и не знам още какво мога да очаквам. Колкото повече човек опознава нещо, толкова повече му харесва. Искам първо да свикна с мястото и хората да свикнат с мен, камерата да не се забелязва толкова, когато снимам. Нямам точна представа какво ще излезе от тази работа накрая. Би ми било интересно да снимам по някакъв начин и мои лични преживявания от допира с този ритуал, защото е доста любопитно не само като зрелище.

Това означава ли, че ще откриеш и фотоизложба на тази тематика?

- Да, надявам се, защото въпреки че и други хора са снимали, всеки има различен поглед върху нещата. Дано само събера достатъчно материал, за да избера най-доброто и да го споделя с публиката. Не всеки е виждал жертвоприношение, пък било то и на снимка. Може би ще е интересно да открия изложби в Буенос Айрес и Европа.

Пет години си живяла в аржентинската столица, успя ли да се реализираш с фотографията? Как те приемат чужденците там?

- В Буенос Айрес като голям град има и голяма конкуренция. Пълно е с чужденци и е доста трудно да се реализираш. Фотографията в Аржентина е на високо равнище и аз съм щастлива, че имах възможност да уча заната при някои от най-добрите фотографи. Конкуренцията е тежка, обаче така се научава страшно много.

Коя е най-тиражираната фотография? Кои теми най-много се продават?

- Определено социалната тематика, много разпространена е и жълтата фотография. Папараците са доста търсени и в интерес на истината изкарват по-добри пари от журналистите. В повечето случаи те самите стават фоторепортери заради парите или защото им е забавно, нали има елемент на гонитба. Това е много добър пазар. Не знам защо толкова се харесва сензационното и пошлото, вероятно защото така хората могат да бягат от своите проблеми и да се утешават с нещастието на богатите и известните. И в Латинска Америка има финансови кризи и сериозни проблеми, всякакви, та може би жълтите материали разнообразяват по някакъв начин всекидневието на хората.

Ще се върнеш ли в Буенос Айрес?

- Да. Имам много приятели и контакти там, културният живот е много по-мащабен и богат от нашия. Винаги ще се връщам в България заради семейството ми. В Аржентина работя като фотограф на свободна практика и в момента ми липсва снимането, защото постоянно се научава нещо ново. Завърших фотожурналистика там. Редовно ходя и на уъркшоп - много интересно и обогатяващо занимание. Интригуват ме протестите със сълзотворен газ, разни социални и спортни теми. Нямам голям опит в културните събития.

Какви са аржентинците по душа? Допускат ли лесно чужденци до себе си?

- Много лесно, те обичат чужденците, както и ние тях. Много са любезни и се радват да се запознават с различни хора. България не е популярна на тези географски ширини, въпреки това знаят къде се намира и коя е столицата й, което е странно на пръв поглед. Явно добре се учат в училище, включително са ми задавали въпроси и за Черноморието ни... Идват много чужденци от други държави - най-големите международни фирми имат тук централи, може да видиш най-различни хора, които непрекъснато пътуват, на всички им харесва Буенос Айрес. Има и много емигранти от Латинска Америка - легални и нелегални. Явно Аржентина в сравнение с други държави е по-привлекателна.

Дружелюбни ли са? Помагат ли на непознати, ако изпаднат в беда?

- Да, зависи и от човека, но аз имам много добри приятели.

Какъв е животът в такъв екзотичен град като Буенос Айрес?

- Много интензивен и динамичен, сигурно защото е столица. Има големи задръствания и градският транспорт е винаги препълнен, всеки бърза за някъде. Мислех си, че в София са най-ужасните шофьори на света, но това не е вярно. Там карат по-ужасно от нас, изобщо не дават мигач и пешеходецът никога не е с предимство, независимо дали е на светофар или на зебра. Все едно, че преследват дивеч!

Свикна ли с живота там? Към кое не успя да се приспособиш?

- Въпрос е на вкус. Специално аз свикнах много бързо, защото животът там ми допада. Не ми харесва несигурността обаче, която се усеща навсякъде - постоянното увеличаване на цените, кризата. Там има страшна инфлация и цените постоянно се променят, въпреки че президентката твърди, че не е така. Все повече трябва да се ограничава човек във всичко, а някои имат по три-четири деца и не знам как се оправят изобщо. Нямам идея.

Местните водят ли културен живот?

- Много, колкото и да им е трудно, намират начини, освен това има доста безплатни прояви като любителски кръжоци, уъркшопове за възрастни и деца. Това наистина много ме грабна, защото и без пари може да се наслаждаваш на най-различни изкуства. А парковете са пълни с младежи, които свирят и репетират на различни инструменти. Това ми липсва, тук не е така. Мога да кажа само позитивни неща за Буенос Айрес, защото страшно ми харесва.

С какво се отличава храната?

- Тук е най-доброто телешко месо на света, въпреки че става все по-скъпо, но е изключително вкусно. При храната се усеща силно влияние от италианските паста и пица, типично е месото асадо, което е печено, но се приготвя по различен начин.

Какво пият?

- Най-много вино и ферне бранка (това е диджестив) с кока-кола, обикновено се пие по-малко след ядене за по-добро храносмилане. Но местните го поемат в големи количества. Питието е измислено от италианците, но е по-популярно в Аржентина. Пият и доста бира, както и мате - растение като чай, пият го в промишлени количества, без това не могат.

Тук е най-доброто телешко месо на света

Снимка Елица НИКОЛОВА

Момент от ритуала, свързан с религията Сантерия

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 17 ЯНУАРИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ПАТИЦА С ГЪБИ

Изчиства се добре 1 дива патица и се разрязва през гърдите. Натиска се с тежест и се оставя да престои няколко часа, за да стане плоска. Посолява се отвътре и отвън, слага се в тенджера и се задушава с 4 лъжици масло. Накрая се поръсва с черен пипер. Поднася се със сос, приготвен по следния начин: Нарязват се на ситно половин кг гъби, задушават се в 4 лъжици масло, след което се посоляват и поръсват с черен пипер. Прибавя се 1 супена лъжица брашно и се запържва. Налива се малко вода. Полученият сос се подправя с 1 чаша каймак и половин лъжица захар, след което се оставя да ври няколко минути.

ЗАЕК С ГЪБИ

Изчистеният заек се нарязва на парчета и се поставя в маринатата, като оцетът се смесва със същото количество ракия. Запържват се в една лъжица прясно масло, две глави лук с двеста грама парченца варена сланина. Последните се изваждат, когато започнат да се зачервяват, а на тяхно място в същата мас се поставят добре изцедените от маринатата парчета заешко месо. Те се пържат и от едната, и от другата страна, докато се зачервят, след това се поръсват отгоре с една равна лъжица брашно. Когато брашното започне да пожълтява, прибавя се предишната марината, три винени чаши червено вино, две чаши бульон, две добре счукани скилидки чесън, няколко стръка магданоз, един дафинов лист, сол и черен пипер по вкус. Похлупва се и се оставя да ври около един час. Междувременно в малко прясно масло се задушават 250 грама гъби и 15-20 стръка арпаджик. Вадят се от сока дафиновият лист и магданозът и се прибавят сланината, арпаджикът, гъбите и лукът.

НРАВИ

Срам

Спиро СТОЙЧЕВ

Заварих го в кръчмата. Сам. Той на масата, а кръчмарят Иван - зад тезгяха. Пушката беше оставил опряна на стената. Пред него чашата - полупразна. Лъхаше на някаква смесица от мастика и нещо друго. Мастиката и другото тука, по тия нашенски географски ширини или, по-точно, тесногии, са ментета. Оригинални нашенски ментета.

Понечих да седна до него, но Иван с ръка и поглед ми каза да не го безпокоя. Но онзи сам ме покани. И малко по-сетне започна своето изложение.

- Е, знам, че няма да можеш да ме разбереш, но поне ме чуй. Днес беше последният ловен ден. А още вчера Венци предложи, че ако ударим нещо, да заделим пайове и за вдовицата на Гошо, и за бай Данчо, който от около месец е на легло. Неподвижен. Инсулт. Всички бяхме "за". Нашият ловен късмет също гласува "за". Кьсо казано, три прасета ударихме. Такава слука кажи-речи не сме имали. И както се бяхме разбрали, нали, вместо еди-колко си пайове да бъдат... За вдовицата на Гошо, дето... Ама ти го знаеш случая, знаеш и за бай Данчо, дето е на легло... Обаче тогава се обади един, дето не бил съгласен да му се намалява пая и започна да ги приказва едни... Абе да те е срам да го слушаш, камо ли да го гледаш. Венци ни изгледа поред всички и каза "Добре". После тихо каза на онзи, дето оформяше и заделяше пайовете, неговия да го задели за Гошо. После още един се отказа от пая си. После и аз се отказах. Абе стана една... Срамна работа.

- Вярно, срамна работа. Но най-добре е да го забравите тоя, дето не давал да му се намали пая от дивеча. Не му обръщайте внимание и толкова. Той сам ще почувства срама, положението, в което се е вкарал.

- Лесно е да ми го кажеш. Само че този някой е синът ми. Неговият срам е и мой срам!

Какво повече можех да кажа. Дори лимонадата, която пиех, ми натежа в гърлото. Но можеш ли винаги да ги разбереш човеците? Човеците! Всъщност има ли ги по нашите многострадални места все още човеците?

ФАКТИ

Видрите в Англия

В Англия ловът на видри датира от времето на крал Хенри II, около 1175 година. Първоначално те са били убивани заради кожите им, след това за да се запази рибното богатство и накрая просто за спорт.

През 1950-1955 година в цяла Англия е имало 13 глутници кучета, преследващи видри из цялата страна. През 60-те и 70-те години интензивният лов на видри започнал да намалява. Към 1976 година глутниците били съкратени на девет, защото ловците забелязали, че популацията на видрите видимо намалява.

Някои ловци водят строга статистика и при анализа на събраните от тях данни установили, че още през 1957/1958 година изтребването на видри започнало чувствително да намалява. Сега тези животни са напълно под закрилата на закона от 1981 година в Англия, Уелс и Шотландия.

Но други неволи сполетяват видрите. Около пролива Уилям в Аляска черният дроб на видрите е силно увреден. Предполага се, че остатъчният петрол след катастрофата с танкера "Ексън Валдес" през 1989 година продължава да трови средата, в която живеят, и чрез храната - миди и други организми, носени от приливите - прониква направо в организма им.

НАБЛЮДЕНИЕ

Естествоизпитателят Ф. Моует изучавал живота и поведението на вълците в канадската тундра. Веднъж, когато наблюдавал леговището им, половин ден чакал напразно да се появят. Но когато се огледал, ученият забелязал удобно разположилите се на петдесетина крачки зад него вълци.

ПОПАДЕНИЕ

Така да ми се отплатите

Разказано от Коста АНДРЕЕВ

Група писатели бяхме на лов за зайци в Пазарджишко. Едно разкошно куче вдигаше пред нас зайците и ние стреляхме. Убихме един, втори, трети... Към края на нивата, където се бяхме събрали, кучето подгони поредния заек. Започна залпова стрелба. Кучето изпищя. Някой от нас го беше ударил смъртоносно. То се замята, заскимтя и няма да забравя как в последния миг от живота си, то се обърна към нас. Аз си представих, че то ни казва: "Ех, аз цял ден да ви служа, а вие така да ми се отплатите..."

СЪВЕТИ

Разресване на кучето

Разресването поддържа кучето чисто, премахва мъртвите косми, миризмата, предпазва кожата от заболявания, подпомага кръвообращението. Постарайте се внимателно да разделите космите по дължината с помощта на ножица, и след това внимателно да ги разрешите. Правилното ресане се извършва срещу косъма и после по косъма. Процедурата се повтаря няколко пъти, като последното ресане е по косъма. Винаги трябва да се внимава четката или гребенът да бъдат под определен ъгъл спрямо тялото на кучето, за да не се нарани кожата. Тези правила важат основно за дългокосместите и твърдокосместите кучета. Като за последните трябва да се отдели специално внимание на брадата, мустаците, веждите и козината по краката. Късокосместите кучета също се нуждаят от грижа за косъма. Работи се с дълги, бързи движения на ръката.

ВИЦ

Един ловец се оплаква на жена си:

- Отивам аз на лов, вървя из гората и гледам насреща - лисица! Вдигам пушката и - бам - гръмвам я! Приближавам се да видя, и какво мислиш - то не било лисица, а куче... Коварни животни са това лисиците, ей...

НЕПОЗНАТИТЕ РУСКИ СНЕГОХОДИ

Всички знаем или поне сме чували за прочутата руска зима. Днес в голямата северна страна не ползват конски шейни, а моторни шейни. Естествено, там се предлагат всякакви вносни модели, но доста по-интересно е да видим местното производство, което между другото е и доста по-евтино. Ето и четири неизвестни у нас и нескъпи руски снегохода, чиято цена не надхвърля 80 000 рубли (2300 лева).

ВЬЮГА (ВИЕЛИЦА) МБ-2

Вьюга МБ-2 е най-достъпният руски снегоход. Конструкцията е доста опростена, няма светлини, размерите на машината не са големи. Всичко това резултира в цена от 46 250 рубли (1323 лева). „Виелицата“ е предназначена за пътуване през замръзнали водоеми, снежни пътища и умерено дълбок сняг. Снегоходът може да се разглобява лесно на шест по-малки части. Сглобяването и разглобяването не отнема повече от пет минути и не изисква специални инструменти. В разглобен вид снегоходът може да се побере в багажник на лека кола, а теглото му е само 90 килограма. Вьюга МБ-2 има едноцилиндров мотор с ходов обем 200 куб.см и мощност 5 к.с. Разходът на гориво е два литра на час работа, експлоатационната скорост е 18 километра в час и може да вози товар до 180 килограма.

ХАСКИ

Мотошейната Хаски (Хъски) е предназначена за употреба по сняг и лед и при наклони не повече от 20 градуса. Може да се кара само в светлата част на деня, защото подобно на Вьюга машината не е оборудвана със светлини. За управлението на снегохода не се изискват специални навици и шофьорска книжка, което не му позволява да бъде използван по нормалните пътища. Производителят препоръчва Хаски на любителите на зимния отдих и снежния риболов. Снегоходът има едноцилиндров мотор с ходов обем 196 куб.см с мощност 6,5 к.с. Максималната скорост на машината достига 25 километра в час, а разходът на гориво 1,5 литра в час при обем на резервоара от 3,6 литра. Хаски също така леко се разглобява и сглобява, теглото му е 80 кг, така че също е лесен за транспортиране. Цената на тази машина в Русия е малко по-висока - 59 500 рубли (1702 лв.).

БУРЛАК

Миниснегоходът Бурлак (в историята хора, които са влачели на ръка баржи по Волга), също леко се справя със заснежена повърхност и буксировка на ремарке по замръзнали езера и реки. Машината има същите достойнства, както и останалите компактни снегоходи: малко тегло от 75 килограма, икономичен мотор, просто сглобяване и разглобяване – за около две минути, и леко транспортиране заради лесното побиране в багажник на лека кола. Моделът е направен и с лек уклон към спортно-агресивен дизайн, доста по-типичен за по-скъпите снегоходи от по-висок клас. Бурлак има двигател с мощност 6,5 к.с., развива максимална скорост от 25 километра в час, може да вози двама с общо тегло до 200 килограма и да дърпа ремарке с тегло до 100 кг. Цената на този интересен снегоход е 78 900 рубли (2257 лв.).

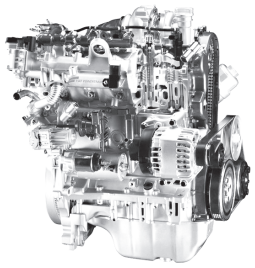
ТУРИСТ

Снежният скутер Турист се предлага на пазара с избор от два двигателя - RUSLIGHT «168 f-2» или SUBARU “Robin EX17”. Моторите развиват съответно максимална мощност от 6,5 или 5,7 к.с. Цената на „Туриста“ с двигателя Ruslight е 74 900 рубли (2142 лв.), а с японската машина е по-скъпа с 10 000 рубли (300 лв.). Снегоходът се ускорява до 24 километра в час и може да вози до 200 кг товар. Самият снегоход тежи 67 килограма и както другите бюджетни машини, се сглобява лесно и не заема много място при съхраняването си.

АВТОВАЗ монтира на Lada 4x4 (Нива) дизел на Fiat

В АВТОВАЗ като експеримент са поставили на Lada 4x4, позната у нас повече като Нива, дизелов двигател на Fiat с мощност 85 к.с. Вестник „Российская газета“ съобщава, че от АВТОВАЗ са използвали в опитния образец на Lada 4x4 1,3-литров, 16-клапанов турбодизел Fiat MultiJet с мощност 85 к.с. и максимален въртящ момент от 180 Нм.

Фиатовският двигател 1.3 MultiJet не е новак на пазара – прави се вече повече от десет години и вече успя да премине две големи модернизации. Последната му версия отговаря на изискванията на екологичния евростандарт Евро-5. През 2005 година този мотор спечели титлата „Двигател на годината“ в категорията 1,0–1,4 литра ходов обем.

Както отбелязва още вестникът, разполагането на мотора на Fiat в двигателния отсек на прочутия руски всъдеход не предизвикало проблеми, но за сметка на това там не е останало място за резервната гума. Освен това раздатъчната кутия не може да се справи с нарасналия въртящ момент, защото е разчетена да издържа до максимум 165 Нм, а базовият бензинов 1,7-литров двигател на модела осигурява въртящ момент от едва 127 Нм.

Друг проблем при пригаждането освен този с въртящия момент е, че дизелът на Fiat се включва към бордовата електроинсталация на колата по принцип през CAN-шина, докато електроинсталацията на модела Lada 4x4 е напълно аналогова.

Всичко това налага сериозна модернизация на техническата част на колата, върху която вече усилено се работи и през януари вече трябва да са налице първите екземпляри с усилена раздатъчна кутия, която ще издържа без проблем на максимален въртящ момент до 180 Нм.

В интерес на истината, това не е първият опит на АВТОВАЗ да създаде дизелов всъдеход. В периода 1999-2007 година в дребни серии е правен за експорт вариант на Lada 4x4 Нива с двигател от Peugeot.

Преди известно време пък беше съобщено, че един от партньорите на АВТОВАЗ разглежда възможността за производство на Lada 4x4 с дизелов мотор с ходов обем 1,5 литра от Renault Duster, но нещата засега са стигнали само до съобщението, навярно защото тази опция би предизвикала оскъпяване на автомобила почти два пъти.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция “Автопрес-2001” www.auto-press.net

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

ДУЕТ „АВЕНЮ” ПРЕДСТАВЯ НОВ СИНГЪЛ В „X FACTOR”

„Читателска щафета“ приключва с парти

Над 700 деца с повече от 2500 книги се включиха в четвъртото издание на инициативата

Щуро пиратско парти, томбола с големи награди и забавна викторина за деца ще отбележат края на четвъртото издание на “Читателска щафета”. Националната кампания за насърчаване на детското четене приключва в неделя, 18 януари, от 12 ч. в “България мол” (бул. “България” 69). Организатор на “Читателска щафета 4: Ловци на приключения” е сайтът Detskiknigi.com в партньорство с издателство “Фют” и с подкрепата на “Аз чета”.

Целта на кампанията е да насърчава срещата на децата с книгите, като по нестандартен начин привлича вниманието им към четива извън задължителните списъци, провокирайки малките да четат, да се забавляват и да печелят награди.

“Читателска щафета” е една от най-обичаните кампании за насърчаване на четенето, очаквана с нетърпение не само от децата, но и от възрастните. Игровият подход стимулира интереса на малчуганите и ги провокира да четат, докато се забавляват.

Четвъртото издание отбеляза своеобразен рекорд, надминавайки двукратно броя на участниците в предишната кампания”, разкри Валентина Стоева, гл. ред. на сайта “Детски книги”. В рамките на инициативата, която се разви между 29 септември 2014 и 8 януари 2015 г., над 700 деца от цялата страна успяха да прочетат общо близо 2500 книги от поредиците “Сам Силвър, тайният пират”, “Детективите Агата и Лари” и “Приключенията на Минерва Минт” на издателство “Фют”. Малчуганите изпратиха своята форма за участие и се включиха в надпреварата за колекционерски значки и награди. Невръстните читатели имаха възможност да се пробват и в конкурса “Карта на скрито пиратско съкровище”, като изпратят своите ръчно изработени пиратски карти.

Докато малките щафетници се надпреварваха кой пръв ще успее да прочете необходимия брой книги. В Детския отдел на Столична библиотека се проведоха и 4 издания на литературни клубове “Читателска щафета”. В тях децата се впуснаха в разговори и игри за книгите, които преминаха в почти истински детективски разследвания, епични пиратски битки и много забавни приключения.

Първите 500 участници в щафетата, които присъстват на заключителното събитие в “България мол”, ще могат да вземат на място специалните си колекционерски значки. Децата трябва да потвърдят своето присъствие предварително на мейл editors@detskiknigi.com с информация за името. Останалите късметлии ще получат значките си по пощата до 5 февруари.

По време на закриващото събитие на кампанията на лотариен принцип ще бъдат изтеглени и печелившите щафетници на големите награди - таблет и електронен четец, предоставени от Ozone.bg, Както и комплекти с книги от трите поредици, участващи в щафетата, от издателство “Фют”. Spiegelburg България пък ще даде специален приз-изненада в конкурса за пиратски карти.

Вицът

Бременна жена отишла на астролог, за да получи хороскопа на бъдещото си дете.

- Под какъв знак беше заченато детето? - попитал астрологът.

- Под една табелка “Пушенето забранено”...

ЧРД

17. 01. 2015

АНДРЕЙ АНДРЕЕВ, поет, преводач
ЙОРДАНКА ИВАНОВА, учредителка на клуба “Приятели на ДУМА” в София
КАМЕН МИХОВ, прокурор
Проф. МИРА КОЖУХАРОВА, лекар, национален консултант по епидемиология
РАДКА ПЕТРОВА, журналист
ЦВЕТКО ЦВЕТКОВ, председател на Общинската организация на БСП в Плевен

18. 01. 2015

ВАЛЕНТИН МИХОВ, бизнесмен, футболен деятел
НЕДЯЛКО ЙОРДАНОВ, поет и драматург
НИКОЛИНА ГАЙДАРОВА, учредителка на клуба “Приятели на ДУМА” в Стара Загора
СПАС ГЪРНЕВСКИ, политик

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

17

Преп. Антоний Велики (Антоновден)

Св. преподобни Антоний Велики се прославил с това, че раздал своето имущество и част от богатството и започнал подвижнически живот. Заселил се в изсечена в скалите египетска гробница, където водил борба с изкушенията и демоните. Св. Антоний бил удостоен с дара на чудотворство и прозорливост. След дългогодишен подвиг постигнал душевен мир и станал отец на множество монаси.

18

† 12-а Неделя на 10-те прокажени Св. Атанасий и Кирил Александрийски. Св. Йоаким, патриарх Търновски (Атанасовден)

Св. Атанасий бил голям защитник на Православната вяра. Участвал в Първия Вселенски събор, дето се показал с благодатно озарен ум в защита на вярата против ереста на Арий. На 28-годишна възраст, след смъртта на архиепископ Александър, е ръкоположен за архиерей на негово място в Александрия. За вярата преследван в изгнание 15 години. Страдал при императорите Константий, Юлиан Отстъпник и при Валент, по време на когото известно време се укривал в гробница.

БНТ е получила покана да организира Детската Евровизия

Българската национална телевизия е получила официална покана от Европейския съюз за радио и телевизия да организира Детската Евровизия през 2015 г., съобщиха БТА. Тази възможност страната ни получава след изключителното представяне на Крисия, Хасан и Ибрахим през ноември миналата година в Малта, които спечелиха второто място в конкурса. “Това е уникален шанс за БНТ и за България - да сме домакин на един от най-престижните музикални конкурси в Европа. Крисия, Хасан и Ибрахим доказаха, че когато сме единни, успехът е възможен”, е коментирала новината генералната директорка на БНТ Вяра Анкова. Тазгодишното издание ще бъде 13-о в историята на Детската Евровизия. За първи път конкурсът се провежда през 2003 г. в Копенхаген. Досега България е участвала четири пъти в песенната надпревара - през 2007 г. с Бон-Бон, през 2008 г. с Кръстияна Кръстева, през 2011 г. с Иван Иванов и миналата година с Крисия, Хасан и Ибрахим. БНТ ще направи всичко възможно да реализира Детската Евровизия у нас, посочват още от телевизията.

ПРИКАЗКИ ЗА МАЛКИТЕ С ВХОД СВОБОДЕН

Традиционните театрални постановки, които се провеждат в City Center Sofia пред детския център “Сръчковци”, продължават и тази година. Екипът на “Приказка без край”, който се грижи за реализацията на спектаклите, очаква малки и големи всяка неделя от 11 ч. Входът е безплатен.

Пиесата “Трите прасенца” ще забавлява дечурлигата на 18 януари. А “Красавицата и звярът” ще може да се гледа на 25 януари.

Два филма имат по 9 номинации за „Оскар”

По 9 номинации за “Оскар” получиха два филма при обявяването на конкурентите за престижните награди на Американската киноакадемия. На церемония в Бевърли хилс стана ясно, че “Бърдмен, или Неочакваната добродетел на невежеството” и “Гранд хотел Будапеща” ще се борят в равен брой категории, включително и за най-добър филм. Сред другите отличени ленти са “Игра на кодове” - с 8 номинации, “Американски снайперист” и “Юношество” са с по 6. “Селма”, “Теорията на всичко” и “Камшичен удар” са останалите ленти, които се състезават за най-добър филм.

В категорията за най-добър актьор са номинирани Бенедикт Къмбърбач, Стив Карел, Брадли Купър, Майкъл Кийтън и Еди Редмейн. Надпреварата за “Оскар” за най-добра актриса ще бъде между Марион Котияр, Фелисити Джоунс, Джулиан Мур, Розамунд Пайк и Рийз Уидърспун. Сред номинираните за най-добър чуждоезичен филм е “Ида” (Полша), “Левиатан” (Русия), “Мандарини” (Естония/Грузия), “Тимбукту” (Франция/Мавритания) и “Диви приказки” (Аржентина).

Наградите “Оскар” ще бъдат раздадени за 87-и път на 22 февруари на церемония в театър “Долби” в Лос Анджелис. Водещ на шоуто ще е актьорът Нийл Патрик Харис.

„МАЛКИТЕ НЕЩА” Е НАЙ-ВЪРТЯНАТА ПЕСЕН ПРЕЗ 2014 Г.

Най-излъчваната българска песен за изминалата 2014 г. е “Малките неща” на дебютиращата изпълнителка на “Монте мюзик” - Прея. Приятното парче с изключително силна и завладяваща мелодия печели слушателите със съдържателен и смислен текст. Още 3 песни от каталога на лейбъла са в Топ 10 на най-въртяните хитове през годината - “Мойта музика” на Дивна, “Щом ти си до мен” и “Въпрос на време” на ВенЗи.

Освен с хитова продукция, компанията постига успехи и с концертите, които организира. Феновете на Графа ще запомнят 2014-а с акустичната му изява “Домино” в зала 3 на НДК. Събитието бе разпродадено предварително, а сдобилите се навреме с билети станаха свидетели на изключително мултимедийно шоу, перфектно осветление и озвучаване, както и убедително въздействащо изпълнение от страна на Графа и музикантите на сцената.

През изминалата година към каталога на компанията се присъедини и дуетът Алекс & Влади. Гласовитите чаровни близначки вече имат своя дебютен сингъл, който в момента е в Топ 5 на най-въртяните български песни в ефира. Макар и само на 19 години, Алекс & Влади имат богат сценичен опит и репертоар, с който вече се изявяват в клубове и на концерти.

Прея с Били Хлапето

КАКВО ИЗОБРЕТИХА ДЕЦАТА, ИЛИ КРЕАТИВНОСТТА НЯМА ВЪЗРАСТ

На планетата ни живеят над половин милион малки гении

Повечето хора си представят изобретателите като сериозни, дори начумерени възрастни, с по няколко образования и куп патенти на измислени от тях джаджи. Но автори на множество креативни, полезни и популярни разработки всъщност са... и деца. И всички ние използваме едва ли не всекидневно резултата от гениалността на невръстните умове.

Всяка година списъкът с детските изобретения не само се попълва, но и се увеличава няколко пъти в сравнение с предходните листи. А днес, 17 януари, светът има хубав повод да се порадва, че на планетата ни живеят над половин милион малки гении, понеже именно на тази дата се отбелязва Денят на детските изобретения - Kid Inventors' Day. Прието е празникът да е именно тогава, понеже точно на 17 януари 1706 г. се ражда прочутият дипломат, учен, журналист, държавник и просто креативен човек - Бенджамин Франклин, създал първото си изобретение едва 12-годишен.

Именно един от лидерите на борбата за независимостта на САЩ е измислил плавниците, които се слагат на ръцете, а не на краката, още преди да стане тийнейджър. По-късно детето-чудо получава патент за стол-люлка, а също така предлага електрическият заряд да се обозначава с "+" и "-".

Някои от изобретенията, направени от малките гении, всъщност са въплъщение на фантазиите на невръстните умове. Наистина, нима може да се роди в главата на възрастен идеята за създаване на сладолед или пластилин? Но точно тези, както и доста други, съвсем не детски забавления са измислени именно от малчугани.

Мисълта за замразен плодов сок на клечка озарява не някакъв технолог на храните, а обикновено 11-годишно момче. Франк Аперсън просто забравя на верандата вкъщи чаша с вкусна напитка. През нощта любимото лакомство на детето замръзва и се превръща в приятен сладолед. Нужни са обаче цели 18 години, преди изобретението да получи патент.

Играчка-камионче със сваляща се каросерия и до днес радва малчуганите благодарение на Робърт Пъч. Едва 6-годишен, той рисува мечтаната количка и моли баща си да му я направи.

"Топли" слушалки пък измисля Честър Грийнууд. Американският тийнейджър много обичал да се пързаля с кънки, но пък ненавиждал шапките. Когато е на 15 г., му хрумва да съедини два метални обръча. А любимата баба на Честър му помага да ги "облече" с кожа и кадифе. След определено време дори продава изобретението си на американската армия, която през Втората световна война активно използва топлещото ушите средство. Любопитен е и фактът, че Грийнууд е патентовал общо около 100 изобретения.

Доста майки и бащи на малките деца всеки ден се сблъскват с резултатите от творчеството на отрочетата си, като им се налага да полагат неимоверни усилия, за да премахнат пластилинови топчета и палачинки от пода, масите и столовете. Преди да се превърне обаче в едно от любимите развлечения на невръстните любопитковци, той се използва като... средство за чистене на тапетите.

Джо Маквикър го продава именно за тази цел над 22 години, преди продуктът да попадне в

една детска градина. Малчуганите заедно с внучката на бизнесмена изпадат в такъв див възторг, че вдъхновяват дядото да добави в пластилина шарени бои и ароматизатор. Едно бурканче се продава за долар и половина и се харчи като топъл хляб. За 4 години Маквикър увеличава печалбата си от $100 хил. годишно до

3 млн. в зелено. А през 1964 г. изтъргува производството и патента за пластилин за невероятните $18 млн.

Идеята за създаването на батут хрумва преди 85 години на Джордж Нисън. Младежът забелязва, че въздушните акробати в цирка в края на номера скачат върху предпазна мрежа. Изобретението на 16-годишното момче дава възможност всички трикове на манежа да се правят още по-атрактивно. Така гимнастиците започват да се отблъскват от еластичната повърхност на опънатото върху метална рамка платно. Конструкцията е патентована с името батут.

Какво може да е посериозно от знамето на страната? Не са много нещата, които може да се изброят при отговора на този въпрос. Разбира се, символът на държавата изобщо не е детска работа. Но през 1926-а именно 13-годишният Бени Бенсън печели с рисунката си конкурса за визията на флага на Аляска. Делото на тийнейджъра се увековечава и с изграждането на специален мемориал.

Има обаче още посериозни и значими изобретения, направени от деца. Хора, по различни причини лишени от възможността да виждат, въпреки всичко имат шанса да се насладят на удоволствието от четене. Това става факт благодарение на Луи Брайл. Синът на обикновен обущар създава "слепия шрифт", когато е едва 15-годишен.

На същата възраст е и Джозеф-Арманд Бомбардиер - автор на моторната шейна. Тийнейджърът се сеща, че ако закачи автомобилен двигател към средството за придвижване по сняг и лед, то ще стане в пъти по-бързо. И се оказва повече от прав.

Съвременната телевизия е задължена на Фило Фарнсуърт, който през 1921 г. представя на учителя си по химия проект за електронно излъчване на изображения на големи разстояния. Само 4 лета по-късно младият изобретател, тогава вече 19-годишен, създава вакуумна тръба, в която фосфорът свети под въздействието на електрони. Първата трансмисия на електронен образ - хоризонтална линия, става факт през 1927 г. Дотогава телевизията използва механични модули. И благодарение на безумния гений на американеца, роден в щата Юта, прави огромна крачка напред.

Нов вид акумулатори създава 18-годишната Айша Кхаре. Ученичката от Калифорния измисля как мобилните телефони да се зареждат за 20-30 секунди и енергията да се задържа по-дълго. За изобретението си девойката получава Премията за млади учени на Intel.

Колкото и невероятно да се стори на някой, 15-годишният Джек Андрака е автор на революционния метод за диагностициране на онкологични заболявания. Измисленият от тийнейджъра тест за откриване на рака на панкреаса, яйчниците или белия дроб в начален стадий се оказа много по-бърз и евтин от използваните преди аналози. Резултатите от изследването се получават за 5 минути.

Глухите вече имат възможност да разберат какво е музика. Устройството, даващо този необикновен шанс на лишените от слух, е създадено от 14-годишния Джон Кон. Good Vibrations позволява звуковите вълни да се преобразуват в тактилни усещания. Идеята хрумва на детето, когато докосва струните на китара със зъби. През 2012 г. Джон Кон печели за изобретението си награда от конкурса Google Science Fair.

Невръстните автори на безброй изобретения не са имали нито някакво образование, не са работили в специални лаборатории, не са ръководили дори и миниатюрен научен екип. Единственото, с което разполагат малките гении, е тяхната фантазия. Както и безграничната вяра, присъща предимно на децата: всичко е възможно - стига само силно да го пожелаеш...

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

REFAN СЪС СПЕЦИАЛНА НАГРАДА ЗА КАЧЕСТВО ОТ FORBES

Новата година стартира с поредно отличие за „Рефан България", която получи специална Награда за качество от Forbes на четвъртата официална церемония Forbes Business Awards 2014, която се проведе в Кемпински Хотел Зографски. Независимото и авторитетно 10-членно жури определи финалистите в конкурса „Бизнес наградите на Forbes България" в 8 категории. За престижните отличия се бориха 55 компании - големи дружества и малки с голям потенциал за растеж, подали 90 кандидатури.

Това е второто отличие, което Forbes връчва на „Рефан". Поредното отличие за „Рефан България", която бе обявена за Компания на годината в края на 2014 година, е напълно заслужено - фирмата се гордее с над 500 бутика в 28 държави на 5 континента, благодарение на иновативните и гъвкави форми на бизнес, които предлага. За четвървековния си юбилей "Рефан България" се превърна в най-красивата и ухайна визитна картичка на страната ни със своите над 2000 продукта, базирани на природни формули, дава шанс на хиляди предприемчиви хора в България и по света да развият успешен франчайзинг бизнес.

„Рефан" изпрати една успешна година, която й донесе най-върховото световно отличие в Париж за „Глобални постижения за повишаване на качеството на предлаганите продукти". Тя е единствената българска фирма, носителка на най-престижната европейска награда за качество от Париж от Клуба на лидерите в световната търговия - Global Trade Leaders' Club, заради качеството на продуктите си и заради дейността си за стимулиране на малкия и средния бизнес, създавайки франчайзинг модел, оценен на национално и на световно ниво. Наред с това най-популярната козметична българска марка – Refan, е носител и на наградата за най-добър български франчайзинг в Европа за налагането на успешния франчайзинг модел, предлагайки разпознаваеми продукти на световно качество. С удоволствие президентът на „Рефан" Ангел Попов се засне с почетните отличия, като не пропусна да сложи и портрет на своя баща – Стефан Попов – основател на фирмата и на стратегията за проспериращ мениджмънт и продукти, както и на благотворителността в полза на обществото.

ВРЕМЕТО

Днес на много места в низините и около водните басейни ще има мъгла или ниска облачност. Минималните температури ще са между минус 3 и 2 градуса, а максималните от 4 до 12 градуса. Над Черноморието ще има ниска облачност, която ще се разкъсва временно в следобедните часове. Вятърът ще е слаб. Максимални температури на въздуха 6-9 градуса. Температурата на морската вода е 6 градуса. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала. Над планините ще бъде слънчево, със слаб, по билата до умерен запад, югозападен вятър. Максимална температура на височина 1200 м около 9 градуса, на 2000 м - около 4 градуса.

Изгледи за

18 максимални **4°/13°**

19 максимални **5°/10°**

В неделя облачността ще се увеличи. Минималните температури ще са между минус 4 и 1 градус, а максималните от 4 до 13 градуса. В понеделник на отделни места ще превали слаб дъжд. Максималните температури ще са между 5-10 градуса.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008" ЕООД**
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.15 Панорама с Бойко Василев /п/
07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Саладин анимационен филм
09.30 Приказка за цар Салтан детски игрален филм/Русия, 1966г./, режисьор Александър Птушко, в ролите: Игор Гелейн, Владимир Андреев, Лариса Голубкина и др.
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас
12.25 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
13.25 Световна купа по ски алпийски дисциплини: Спускане / мъже/ пряко предаване от Венген /Швейцария/
15.00 Брадди Предаване
15.30 Малки истории
16.30 Възстановка документален филм /България, 2001г./, режисьор Асен Владимиров
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити
19.00 Дискавъри: Проект „Земя" 9-сериен док. филм /САЩ, 2008г./, 1 епизод
19.50 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Една добра жена игрален филм /копродукция, 2004г./ , режисьор Майк Баркър, в ролите: Хелън Хънт, Скарлет Йохансон, Том Уилкинсън и др.
23.20 По света и у нас Информационна емисия
23.35 Пътешествие в два свята: Проект на Милчо Левиев, Биг бенда на БНР и хор „Космически гласове"
01.05 Дискавъри: Проект „Земя" документален филм /1 епизод/п/
01.50 Хубавите дни игрален филм /п/
04.05 Една добра жена игрален филм/п/

bTV

06.30 „Агрофорум" - предаване
07.00 „Трета смяна" - сериал
08.00 „Тази събота"- актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool Т" - лайфстайл предаване с водещ Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Домашен арест" - ситком, с. 3, еп. 12
13.00 „Да докоснеш върха на света" - Драма, САЩ, 2006г., Режисьор: Питър Уинтър, Актьори: Питър Фачинели, Сара Маниън, Брус Кемпбъл и др.
15.00 „Земя 3D" - документален филм
16.30 „Месец любов" - Драма, САЩ, 2001г., Режисьор: Пат О'Конър, Актьори: Киану Ривс, Чарлийз Терон, Джейсън Айзъкс, Грег Джърман, Лиъм Айкън, Майкъл Розенбаум, Лорън Грейъм, Джейсън Кравиц и др.
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Играта на Ендър" - Екшън, САЩ, 2013г., Режисьор: Гавин Худ, В ролите: Абигейл Бреслин, Харисън Форд, Бен Кингсли, Ейса Бътърфилд, Хейли Стейнфелд, Вайола Дейвис
22.20 „Комиците" - комедийно шоу
23.10 „Аз съм Сам" - Драма, САЩ, 2001 г., Режисьор: Джеси Нелсън, Актьори: Шон Пен, Мишел Пфайфър, Дакота Фанинги др.
01.30 „Стандартна оперативна процедура" - документален филм
03.40 „Домашен арест"/п./ - ситком, с. 3, еп.12
04.10 „Трета смяна" /п./ - сериал, с.4, еп.16

NOVA

06.30 „Виолета" - сериен филм
07.30 „Събуди се..." - предаване на НТВ
10.00 „На светло" с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Тя е пич"- с уч. на Вини Джоунс, Аманда Байнс, Джонатан Садовски, Лора Рамзи и др.
15.00 „Поле на мечтите" - с уч. на Кевин Костнър, Еймми Мадиган, Джеймс Ърл Джоунс, Рей Лиотар Бърт Ланкастър и др.
17.00 „Съдби на кръстопът" - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя" - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Когато си в Рим" (премиера) - с уч. на Кристен Бел, Джош Дюамел, Анджелика Хюстън, Дани Де Вито, Уил Арнет, Джон Хедър и др.
21.50 „Телепорт" - с уч. на Хейдън Кристенсен, Самюел Джаксън, Даян Лейн, Джейми Бел, Рейчъл Билсън, Майкъл Рукър и др.
23.30 „Тя е пич"- с уч. на Вини Джоунс, Аманда Байнс, Джонатан Садовски, Лора Рамзи и др. /п/
01.15 „Поле на мечтите"- с уч. на Кевин Костнър, Еймми Мадиган, Джеймс Ърл Джоунс, Рей Лиотар Бърт Ланкастър и др. /п/
03.00 „Когато си в Рим" - с уч. на Кристен Бел, Джош Дюамел, Анджелика Хюстън, Дани Де Вито, Уил Арнет, Джон Хедър и др. /п/

1

07.25 „Свири, хармонико любима"
08.00 „Умници"
08.40 „Слово на пастира"
09.00 Новини
09.15 „Вкусно"
09.50 „Юрий Яковлев. Последен пристан"
10.45 „Смешарики. Новите приключения"
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт"
12.05 „Максим Дунаевски. Живот по завещание"
13.00 „ДОстояние на РЕпубликата: Максим Дунаевски"
14.30 „Милионери. 20 години по-късно"
15.30 Игрален филм: „Бялото слънце на пустинята"
17.00 Вечерни новини
17.30 „Отгатни мелодията"
18.10 „Театър Естрада"
20.00 Време
20.30 „Тази вечер" с Андрей Малахов
22.00 Игрален филм: „Старци-разбойници"
23.35 Игрален филм: „Децата на понеделник"
01.10 Игрален филм: „Странната история на доктор Джекил и мистър Хайд"
02.40 Филм: „Пржевалски"

ОВЕН

Днес не бързайте да мислите, че нещата, които тези дни смятахте за уредени, са окончателно готови. Пазете се от заболяване.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Пазете през този ден здравето си. Не си позволявайте да говорите за ваш приятел неприятни неща, защото после ще съжалявате.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Днес ви очакват приятни изненади. Внимавайте при шофиране. Не споделяйте чужди тайни, за да не се окажете в „небрано лозе".

22 май - 21 юни

РАК

Подаръци за родените през юни. Помислете за родител, който отдавна вече не е добре със здравето. Очаквайте финансов прилив тия дни.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Не прекалявайте с алкохола. Внимателно следете отношението на мъж, който ще направи всичко възможно да ви вмъкне в плановете си.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Ако посещавате дискотека, пазете се от ситуация, която може да завърши с побой. Неочаквана развръзка на много важен проблем.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Пазете се през уикенда от простудяване. Не се предоверявайте на околните. Внимавайте при шофиране. Не прекалявайте с алкохол.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Щастливи мигове за младите семейства. Запознанства за свободните. Единственото, което може да ви притесни, е провалена идея.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Днес се пазете от изблик на много емоции. Успехи в деловата дейност. Мислите за един специален за вас човек и го потърсете.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Не си позволявайте връзка, бързо ще ви хванат за врата и после никой няма да може да ви помогне. Планирайте седмицата си.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

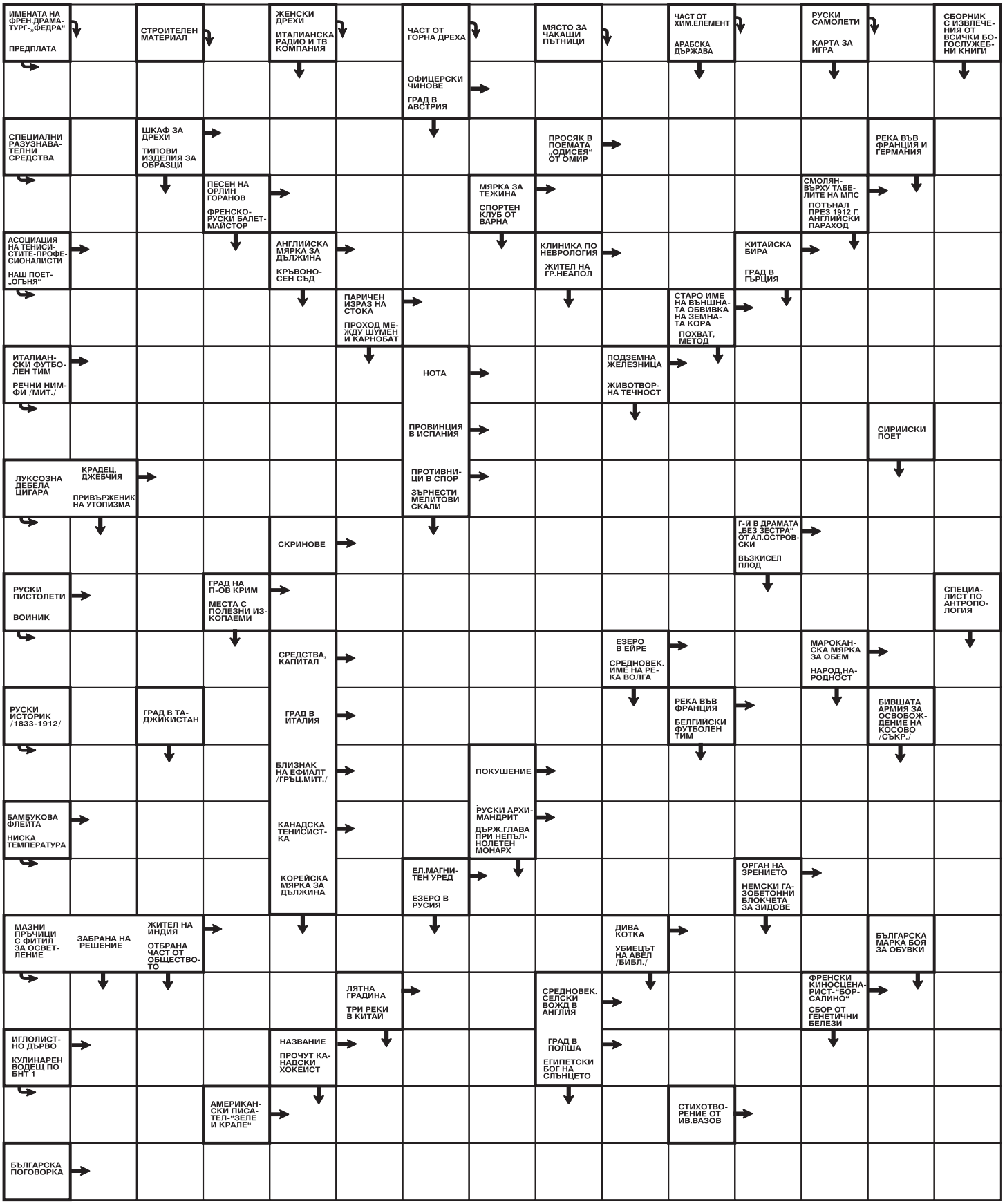
Днес се пазете от двуличието на хора, които скоро ще отпаднат от играта. Човек от път ще ви помогне да стъпите здраво на краката си.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Бъдете по-земни днес. Пазете се от действията на недобронамерени личности. Не се поддавайте на алкохола. Очаквайте среща.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Анопол, Ирмология, Итил, Ихъ, Кет, Минх, Окаути, Ондини, Саар, Сао, Сере, Тлас.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

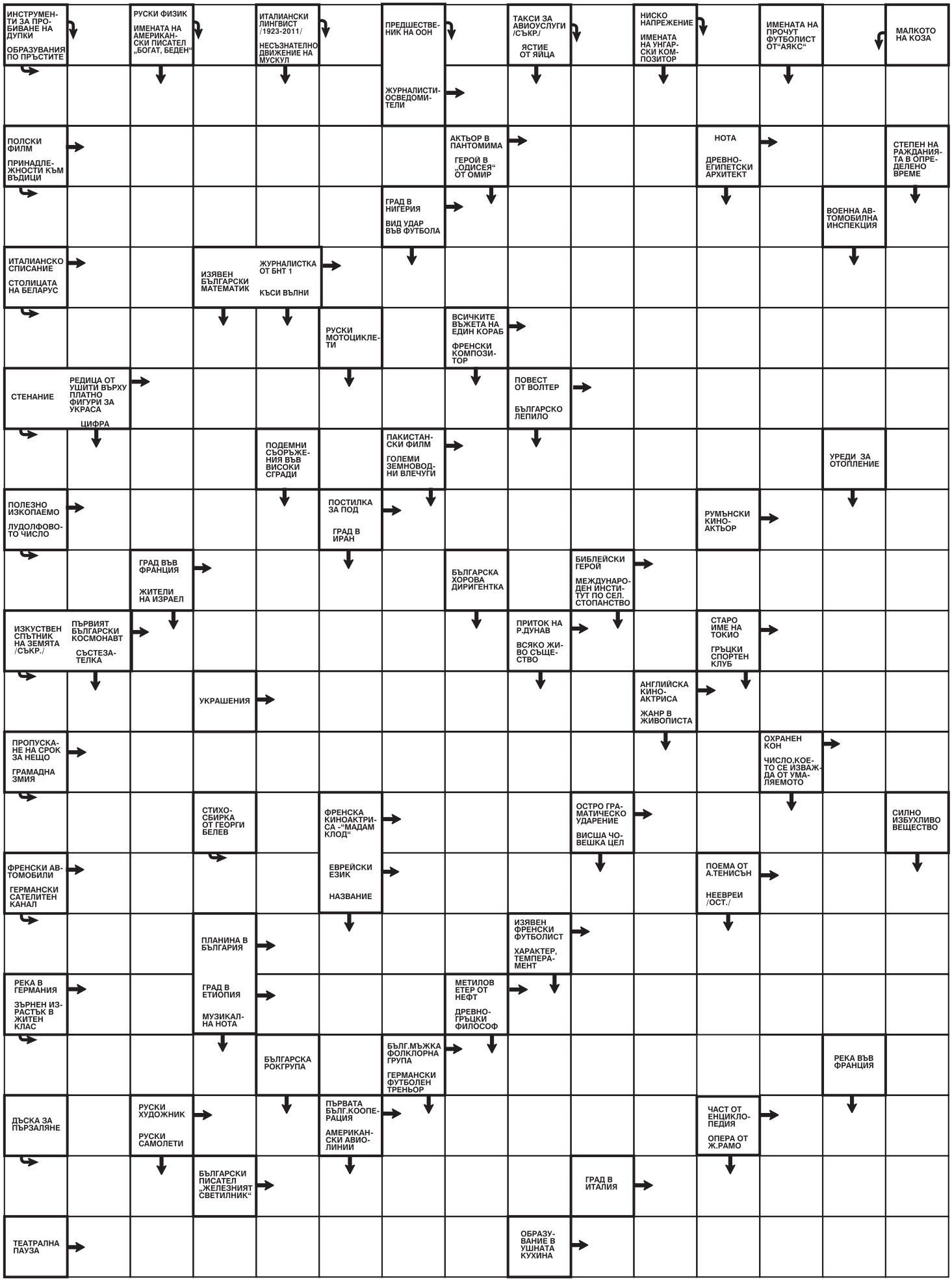
СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЧЕРНОМОРЕЦ - ОЛТАР - ЛЕР - РИТЛА - ОЛЕАНДЪР - ААРА - КАСИО - МЕЛ - РИЖСКИЙ - ПРОНИКВАНЕ - АЛСТ - ГИРИ - СИРТАКИ - АЛН - ОЕА - КИРКИ - АРНОЛД МЮРЕН - БАФИО - НАЕМОДАТЕЛ - СА - АНКЕ - ТТ - НЕРОН - КАТ - ИЛМ - РЕД - НИАГАРА - ИОАН КУКУЗЕЛ - ЕКРАНАС - ЛОВ - ОАЗИСИ - ВАСА - НЕНИ - САЕВ - АЛЕКСЕЙ ТОЛСТОЙ.

ОТВЕСНО: КЕРАМИКА - АЙОС - РИС - РИФАТОВА - АНТИПИРИН - ОЛОР - КОКИНОВ - ЯМА - ОСИ - ЕЛКА - НИ - МУЗА - ИЗОЛИРАНЕ - КИЛ - ЕЛЕКТРА - УЦЕЛВАНЕ - ЕЗИК - АКОМ - ДЕ - ТОН - НИЛОТ - ЛВЕ - ЛД - ДДТ - АЙ - ЕТЪР - АМА - НЕСТ - АРИ - ЛЮТ - ИКАО - АР - ЖАН РЕНАР - АСЛ - ЕЛЕГАНС - КЛАКСОН - РАНЕТ - ЕРИТЕ - СОРАНО - КРАЙ - АТАНАСИЙ.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1. КАПО - ОПИТ - РАНА 2. ОМАРОВ - ТИ - АНОД. 3. СЕВИНЧ - АН - ДИК. 4. ТРЕСКА - ЛК - ИТЪН. 5. ИИ- АР - ИАТА - ТО. 6. КАТ - НАА. 7. ААРЕ - ИЗНЕНАДА. 8. ОЛ - КОКОШКАРИ. 9. ТИКВА - ТАЛАНТКИ. 10. ИСАЕВА - АНЕ - АС.

ОТВЕСНО: А. КОСТИ - АЛТИ. Б. АМЕРИКА - ИС. В. ПАВЕ - АРОКА. Г. ОРИС - ТЕЛВЕ. Д. ОНКА - АВ. Е. ОВЧАРНИК. Ж. АЗОТ. 3. ИТАЛИАНКА. И. ТИНКА - ЕОЛА. Й. ТЯНШАН. К. РАДИА - АКНЕ. Л. АНИТ- ИДАТ! М. НОКЪТ - АРКА. Н. АД - НОС - ИИС.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

РЕЧНИК: Арет, Гои, Инени, „Ки“, „Муслим“, Осер, Отолит, Пикио, Риети, Усов, Юре.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Сани на финал, но без медал

Жекова с историческо 4-то място на световното първенство по сноуборд

Александра Жекова завърши четвърта в големия финал на дисциплината сноубордкрос на световното първенство по сноуборд в Крайшберг, Австрия. Българката не успя да спечели медал, но постижението й е историческо, тъй като четвъртото място е най-доброто класиране на български сноубордист в историята на световни първенства. Досега най-доброто представяне на Сани на шампионати на планетата бе осмо място в Ганьон, Корея, през 2009 г. Постижението й се подсилва и от обстоятелството, че място на финала не намериха олимпийската шампионка в дисциплината от Сочи 2014 Ева Самкова (Чехия) и вицешампионката Доминик Малте (Канада).

Жекова се поддаде на напрежението и тръгна последна във финала, и така и не успя да настигне съперничките си по дистанцията. Четвърта световна титла в дисциплината спечели Линдзи Джакобелис (САЩ), която тръгна бавно като Жекова, но успя да изпревари сребърната Нели Луко Моне (Франция) и бронзовата Микела Мойоли (Италия), която блъсна фатално Сани на финала на олимпиадата в Сочи и тогава я лиши от сигурен бронзов медал.

В малкия финал канадката Малте изпревари Самкова, след като останалите 2 сноубордистки се сблъскаха подобно на Жекова и Мойоли в Сочи, но далеч преди финала, и не завършиха.

При мъжете титлата спечели Лука Матеоти (Ит) пред Кевин Хил (Канада) и американците Ник Баумгартнер и Нейт Холанд. Бившият приятел на Сани и двукратен световен шампион Алекс Пулин (Австралия) остана втори в малкия финал и общо 6-и след австриеца Алесандро Хамерле.

Спортист №3 на България за 2014 г. изрази разочарованието си и призна, че е стартирала лошо, което е отнело шансовете й за медал. Все пак тя остава оптимист и се надява в бъдеще да започне да печели медали от големи първенства.
"Много ме е яд, защото карах във всички серии отлично и имах шанс да победя. На финала напра-вих фалстарт. Вратата трепна и аз я блъснах, но тя не падна. Така загубих всичко още в първия метър. Сигурна съм, че най-доброто тепърва ми предстои. С всяка година ставам все по-добра, но дано да ми стигне времето, за да постигна това, което трябва", коментира Жекова пред БНТ.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Александра Жекова води пред Линдзи Джакобелис в полуфинала на световното първенство по сноуборд в Крайшберг, Австрия. На финала обаче американканата спечели 4-тата си световна титла в сноубордкроса, а българката стартира последна и завърши четвърта

Тодор Батков продаде акциите си на Домусчиев

Босът на Левски Тодор Батков потвърди пред Агенция БЛИЦ, че е продал на Кирил Домусчиев 50% от акциите си във фирма „Футбол Про Медия". "Да, така е. Всъщност, ако трябва да бъдем точни – сделката беше осъществена още в края на ноември, но никой не й даде гласност. Днес имахме среща за телевизионните права, на която съобщихме за промяната. Ще бъда откровен. Осъществих сделката с Кирил Домусчиев в името на Левски. Продадох акциите си срещу 500 000 лева. Времената са тежки, нашият клуб не е в онова цветущо състояние, за което многобройните ни привърженици мечтаят. И трябва по някакъв начин да закърпваме положението. Процентите, които аз притежавах, първоначално бяха 45. Толкова имаше и Домусчиев, а останалите 10 процента се държаха от бившите собственици на ЦСКА Димитър Борисов и Иво Иванов. Впоследствие, когато представителите на фирма „Титан" се оттеглиха, ние с Домусчиев придобихме по 50%. Сега вече той е едноличен собственик на „Футбол Про Медия", заяви Батков пред БЛИЦ.

Фирмата „Футбол Про Медия", която държи телевизионните права на „А" група, ще вкара във футбола ни 30 милиона лева през следващите 5 години. На среща между собствениците на клубове, шефа на БФС Борислав Михайлов и фирмата „Футбол Про Медия" бяха уточнени и съобщени всички детайли по 5-годишния договор. Фирмата, която вече еднолично се притежава от Домусчиев, ще плати 30 млн. лв. за периода 2016-2020 г., за да притежава права за отразяване на шампионата ни.

ЛЕВСКИ ГАЗИ С 8:0 В ДЕБЮТА НА СТОЕВ

Левски сгази с 8:0 Вихрен в Сандански в първата си контрола през зимната подготовка. Това бе дебют на треньора Стойчо Стоев. Новият наставник на "сините" използва доста футболисти, между които и новите попълнения - вратаря Боян Йоргачевич, десния защитник Сашо Александров и централния бранител Емил Нину. Хеттрик вкара Валери Домовчийски, а по 1 гол - Луис Педро, Илия Димитров, Роман Прохазка, Радослав Цонев и Мигел Бедоя.

ЕЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО БТВ ЕКШЪН
21.00 Монако - Нант
ПО РИНГ
8.40 - 18.00 Челси - Спортинг, Ювентус - Атлетико М, Рома - Манчестър Сити, Барселона - ПСЖ, Байерн М - ЦСКА М (п)
19.00 Емполи - Интер
21.45 Палермо - Рома
0.00 Монако - Нант
ПО ДИЕМА
14.45 Дарби Каунти - Нотингам Ф
ПО НОВА СПОРТ
17.00 Милуол - Ипсуич
19.00 Нюкасъл - Саутхемптън
ПО ЕВРОСПОРТ 2
18.00 Екваториална Гвинея - Конго
20.45 Буркина Фасо - Габон
ПО Ф+
19.00 Валенсия - Алмерия
21.00 Виляреал - Атлетик Билбао
ПО ТВ +
21.45 Витес - ПСВ Айндховен

УТРЕ

ПО ДИЕМА
18.00 Манчестър Сити - Арсенал
ПО НОВА СПОРТ
15.30 Уест Хем - Хъл Сити
ПО БТВ ЕКШЪН
13.30 Лацио - Наполи
16.00 Милан - Аталанта
ПО РИНГ
16.00 Киево - Фиорентина
21.45 Ювентус - Верона
ПО ЕВРОСПОРТ 2
18.00 Замбия - ДР Конго
20.45 Тунис - Кабо Верде
ПО Ф+
13.00 Хетафе - Реал М
15.30 Фейенорд - Твенте
18.00 Атлетико М - Гранада
20.00 Депортиво Ла Коруня - Барселона
22.00 Севиля - Малага

ВЪЗПОМИНАНИЕ

НА 17.01.2015 г. се навършват 2 години БЕЗ НАШИЯ СКЪП СЪПРУГ, БАЩА, ДЯДО И ПРАДЯДО

о.з. полк. АНГЕЛ ДИМИТРОВ ЦЕНОВ

ВИНАГИ ЩЕ ТЕ ОБИЧАМЕ! МНОГО НИ ЛИПСВАШ!

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 18 януари се навършват 9 години без нашия скъп съпруг, баща и приятел

о.з. полковник КОЛЬО СЛАВОВ КОЛЕВ

1934-2006
летец-изпитател

Да е светъл пътят ти при звездите!

Дълбок поклон!

Всички, които те обичаме: сем. Колеви, роднини и приятели

ВЪЗПОМИНАНИЕ

на 22 януари се навършва една година от смъртта на нашия любим съпруг, баща и дядо

СТОЙКО ПЕНЕВ ЕНЕВ

1927 - 2014

Годините, времето летят безотвратно... Липсваш ни много в нашите забързани делници...

Почивай в мир!

От опечаленото семейство

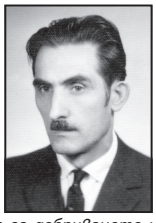
ВЪЗПОМИНАНИЕ

Навършиха се СТО ГОДИНИ от рождението на нашите родители

ДЕСЕТ години от смъртта на ЕЛЕОНОРА АНАНИЕВА

ДВАДЕСЕТ години от смъртта на ИВАН АНАНИЕВ

Те живяха достойно. Отдадоха целия си живот за добруването на нас - техните деца, внуци и правнуци. С много обич и голяма мъка пазим скъпия спомен за тяхната всеотдайност!

От семейството

ОЛИМПИЙСКАТА ВИЦЕШАМПИОНКА БЕТИНА ТЕМЕЛКОВА:

Нямам личен треньор за Баку

Участие на Олимпиада и бизнес кариера са целите на сребърната медалистка от Нанкин

Интервюто взе Георги АРГИРОВ

Снимка FIGHTNEWS.BG

БЕТИНА ТЕМЕЛКОВА е родена на 26 февруари 1997 г., ученичка е в 11 клас на спортното училище в Сливен. Тренира джудо от 9 години. Бетина е олимпийска вицешампионка от II младежки олимпийски игри в Нанкин, Китай, през лятото на 2014 г. На Игрите след 3 победи губи на финала заради тежка контузия - усукване на коляното. Двукратна победителка в категорията си за Европейската купа за кадетки - през 2012 г. в Бар, Черна гора, и през 2014 г. в Загреб, Хърватия. Баща ѝ Венцислав я запалва по джудото, някога и той се е занимавал с този спорт. Чичо ѝ Лъчезар Темелков е изпълнителен директор на младия, но много успешен клуб по джудо Ставен (Сливен).

Бети, успешна ли бе за теб отминалата 2014 година? А и за джудото като цяло?

– Имах много приятни, а и неприятни емоции през отминалата година. Повечето знаят за участието ми в Младежките олимпийски игри в Нанджин. Лично принцът на Монако Албер II бе сред официалните гости на церемонията по награждаването ми. А за джудото като цяло едва ли е най-подходящо аз да говоря и да го оценявам.

Кога и къде започна да се занимаваш с джудо?

- Започнах в Сливен, откъдето съм родом, при треньора Георги Велев. Занимавам се с джудо от 7 години, бях на 9, почти на 10, когато за първи път стъпих на татамито.

Какво си спомняш от първите си тренировки?

– Доста ме беше страх в началото, особено като наблюдавах как се тръшкат момчетата на тренировки. Доста се притесних от това. В интерес на истината джудото е спорт, който предразполага към контузии. На тренировките имаше само момчета, аз бях единственото момиче, това също бе повод за известно притеснение. Но момчетата ме приеха доста добре, бях им като талисман. Както се казва, вместо един батко, който да се грижи за мен, имах цял отбор от батковци.

Кога погледна по-сериозно на тренировките?

– Ами след първата година, когато влезнах в младшата възраст. Предстоеше Балканиада, първото сериозно състезание с голямо натоварване. За това състезание баща ми много се занимаваше с мен – тренирахме, водеше ме на всички възможни състезания за възрастта ми. С татко обиколихме почти цяла Европа от турнир на турнир. Първото ми състезание в чужбина беше в Сърбия, в град Нишка Баня през 2008 г. Имаше и други български участници. Тогава достигнах до финал и там се борих с Бориславa Дамянова. Естествено, че загубих. Това беше моето първо състезание, а тя вече имаше опит, все пак близо 3 години е по-голяма от мен. Тази загуба ме амбицира, на другата година, на същото състезание я победих на финала. Това за мен бе беше голям успех. Така известно време бяхме съперници, но впоследствие аз сменях категорията.

Малко по-късно влизаш да учиш в спортното училище в Сливен. Как продължи с тренировките, не ти ли се отрази по някакъв начин смяната на едно училище с друго за успехите като ученичка или състезателка?

– Първата ми година беше доста стресираща. Започнах да тренирам по 2 пъти на ден и 2 пъти да посещавам училищни занятия. А не бях свикнала на този ритъм. По-късно с мен започна да се занимава Атанас Герчев. Още не бях навършила годините, но той ме взимаше на лагери с по-големите ученици и спортисти. Г-н Герчев е настоящият старши треньор на националния отбор по джудо. В началото само тренирах с по-големите, умуваше се дали мога да участвам в състезания, но не ме допускаха. Така край по-големите израствах и аз.

Първите ти по-сериозни състезания и съответно успехи?

– Участвах в Международни детски игри в Анкара през 2010 г. и се класирах първа. Това беше нещо като Олимпиада за деца. Беше много престижно и вълнуващо. Откриването беше досущ като на Олимпиада. Все още тренирах при треньора Георги Велев. Помня и Европейската купа в Загреб 2011 г., там се класирах втора, тогава бях 7 клас, прекалено малка на години. Ръководителите на международната федерация може би за добро, може би не, не ме допуснаха на други състезания. Все пак нямах дори 15 години. Може би, ако не се бях класирала втора, щяха да ме допуснат и на други турнири. Смених категорията - качих се на 52 кг, но не постигах успехи. Тогава с треньора ми Атанас Герчев решихме да сляза в по-долна категория. С тази промяна започнаха успехите ми – трето и второ място от международни турнири. Дойде и Европейската купа в Черна гора, където станах първа.

Разкажи ни нещо повече от участието ти в Нанкин 2014.

- Там станах втора, като на финала загубих след контузия – усуках си коляното, наложи се треньорът ми да ме изнесе на ръце. А като впечатления – развълнувах се, друг континент, в другия край на света, нова култура... Първото, което ми направи впечатление след като пристигнахме, бе различният климат. Градът и околността са много красиви, има какво да се види като архитектура и природни забележителности. Навсякъде около теб са само спортисти – различни националности, различни спортове. От едната страна боксьори раздават юмруци, от друга гимнастички се разтягат, на трета някои се премятат. След състезанията всички спортисти отивахме на дискотека, буквално ги затварямхе. Бях първата от България, която стартира на Игрите и станах втора. Мнозина искаха да се снимат с мен, раздавах автографи, беше доста вълнуващо и запомнящо.

Някой не ти ли поиска телефонен номер, скайп, фейсбук?

- Имам си приятел. Гледах и състезанията по други спортове – вдигане на тежести, художествена гимнастика, ръгби. И нещо типично за момичетата и жените - заминах за Нанкин с един куфар, а се прибрах с два.

Имала ли си някакви по-сериозни контузии?

– Не, дано и нямам.

Как гледаш на нововъведенията в Олимпийските игри? Вече имаме Младежки, през тази година ще има Европейски олимпийски игри…

- Малко странно, предполагам, защото са нови, тепърва навлизат и се утвърждават. Според мен на предстоящите Европейски олимпийски игри не е помислено достатъчно добре за точкуване, евентуална ранглиста, въобще тези стимули, които биха направили тези игри по-атрактивни. Най-общо казано – непознато, но с амбиции да се наложи в спортния календар.

Гледаш ли към Баку?

- Очаквам да вземем медали, а дали аз ще участвам, не мога да кажа. Тепърва ще се боря за квота, но програмата ми още не е уточнена. Изникна и още един проблем – в момента нямам личен треньор, с когото да работя.

Гледаш ли към същинските Олимпиади?

– Разбира се, но дали за Рио де Жанейро или следващата времето ще покаже. Аз тепърва навлизам при девойките, а какво остава за жените. Но без съмнение съм се амбицирала да участвам в Олимпийски игри. Не мисля, че има спортист, който да не мисли за тях.

Как трениращ в Сливен? Спортното училище на кого е подчинено – на общината или на държавата?

– Общинско е, ръководителите се стремят да предоставят добри условия за учене и тренировки. Всеки знае, че в момента е трудно. Имахме проблеми с отоплението, но мисля, че този проблем се уреди. Аз съм на индивидуален план на обучение, за което съм благодарна на учителите си. Усилено изучавам английски език, това също ми е приоритет.

Предполагам, че няма да изоставиш своето образование.

– Да, разбира се. Но не съм сигурна къде искам да продължа.

Как се виждаш след 10 години?

– Ами като вече участвала на Олимпийски игри, с медал, който да крепи кариерата ми, и успешна бизнес дама. Също и като треньор на малки деца.

Не те ли блазни работа в силови структури или специални служби? Доста бивши спортисти намериха ново поприще в редовете на МВР, МО, НСО.

– Не.

Произведено в България

Невидимите...

Иван ЧЕНЧЕВ

Мракобесните времена у нас се завърнаха и пак възцариха законите на подземния свят. Онзи ден лиши-ха от живот известен спортист пред дома му. Един от шефовете на родна федерация по бойни изкуства. Отстрелян с ловна пушка. Зловещ трофей на злото. Това е то, родното сафари за изгубени души. Къде нямаме елитен спорт, къде го ликвидираме заради това, в което сме се превърнали покрай реалностите на деня. Много спортисти си отидоха през годините. Насилствено. Което ни дава да разберем, че спортът вече не е начин на живот. Дори за тези, дето го практикуват! Как да го спасим тогава? Това е лудост, която ни е сграбчила за гушите от 89-а насам.

Нека не подминаваме току-така и друг натрапчив момент – плеяда от тези, дето прославяха страната и мачкаха в нейно име, са забравени и отдавна обгърнати в паяжината на миналото. Незабележими останаха безброй достойни. Защо достойни ли? Ами поради факта, че и вчера, и днес, а и утре ще са бедни, но честни. Горди и непреклонни. Невидими. И с неумолимото течение на времето са свикнали с тишината. Не я карат на спомени, живеят въпреки тях. Но все така отдадени на свършеното в името на милата татковина. Която някога им е била майчица, а сега не им е дори мащеха. Никаква не им е. Отказала се е с държавен вестник. Абдикирала е от героите си. Нали и без това никой не ги чува? Самите те са станали глухонеми, но не от примирение. Просто не искат да бъдат криворазбрани. Да изреждам имена? Може, но няма смисъл. Няма да съм докрай изчерпателен. А те го заслужават. Със сигурност ще пропусна някого, който не бива да бъде пропускан. А може и да навредя някому, бъркайки макар и с перо в днешния му свят. Никой не бива да бъде ваден оттам принудително. Дори и с перо. Никой.

А, Боже Господи, колко са много достойните. Има ги, да знаете. Всеки ден, те са навсякъде. И продължават борбата. Дори и със себе си. Дават на нас. Поне при спортистите е така. Това са тренирали, така са успявали. Учени са, възпитавани... Макар че демокрацията ни натрапи идиотията, че училищата не възпитавали, а просто учели децата!?! Тук идва спортът. Идеята му е такава. Ако си по-добър – печелиш. Но с фейрплей. Такъв е той. Опростен и ефективен в смисъла си. Това обяснява всичко. Затова много от тези, дето са били неговите и наши герои, после не са се адаптирали към заобикалящото ги. И са минали тактически в запазване на стойка. Така са си останали шампионите, които помним, но не виждаме. На тях това им стига. На нас дадоха, каквото можаха. А то е повече от това, което ние сме им дали. Някъде тук забравете държавата. Тя винаги спира да дава, защото вече си е взела и от досега даденото. Има си начини. Хиляди.

Знаете ли девиза на Националната спортна академия? Няма начин да няма начин! Виждате ли каква е философията на спортиста? Ще се пребори. За него друго няма като опция. Ако и в парламентът мислеха така вкупом, сега настоящето щеше да е по-добро в представите, отколкото бъдещето в мечтите ни. Винаги има надежда. Едно време така ни учеха, а сега това ни остана.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Бившият френски национал Давид Жинола обяви на пресконференция в Лондон, че ще се кандидатира за президент на ФИФА срещу сегашния шеф Сеп Блатер. Французинът, който на 25 януари ще навърши 48 години, призна, че досега има подкрепата на 5 национални футболни федерации и тлъвва да доказа, че ще играе активна роля в световния футбол. Той направи кариера тъкмо в Англия, където игра 7 години за Нюкасъл, Тоатнъм, Астън Вила и Евертън

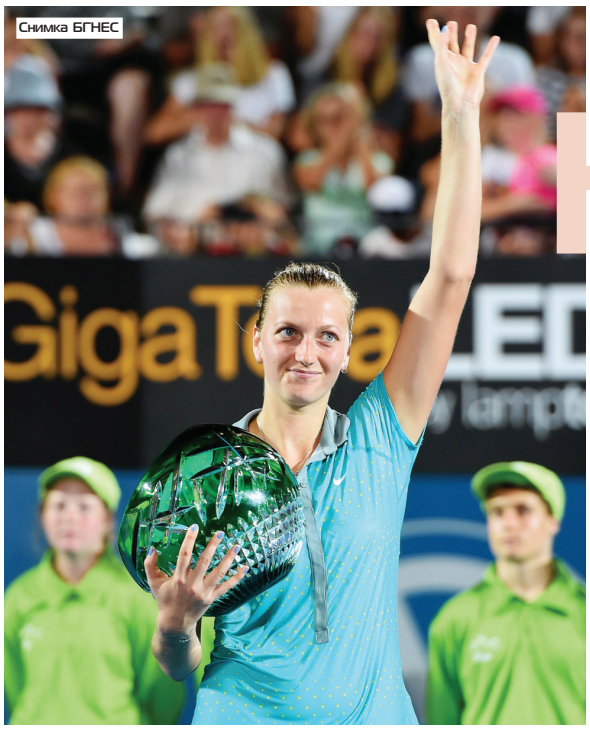
www.duma.bg

Батков продаде акциите си на Домусчиев

Стр. 38

Гришо започва с немец, Цвети с британка на АО

Снимка БГНЕС

Чехкинята Петра Квитова спечели купата от турнира в Сидни, след като на финала надви със 7:6 (5), 7:6 (6) сънародничката си Каролина Плишкова. С успеха Квитова, която на полуфинала отстрани миналогодишната шампионка Цветана Пиронкова, ще заеме 3-то място в ранглистата на WTA

РУСКИНЯ ИЗХВЪРЛИ КАРАТАНЧЕВА ВЪВ II КРЪГ НА КВАЛИФИКАЦИИТЕ В МЕЛБЪРН

Най-добрият български тенисист Григор Димитров ще срещне германеца Дъстин Браун в I кръг на Откритото първенство на Австралия, което започва в понеделник в Мелбърн. Само за участието Гришо, №11 в света, има гарантирани 10 т. за световната ранглиста и $34 500 от наградния фонд. При успех над немеца хасковлията ще срещне във II кръг победителя между Лукаш Лацко (Слвк) и Максимо Гонсалес (Арж). 30-годишният Браун е №89 в световната ранглиста, няма титли в кариерата си досега и е заработил $1.4 млн. като професионалист от 2002 г. Това ще бъде втори двубой между двамата, след като през 2012 г. Гришо го надигра със 7:6 (3), 3:6, 6:2 във II кръг на клей в Гщаад, Швейцария.

Първата ни ракета при жените Цветана Пиронкова пък ще играе с най-добрата тенисистка на Великобритания Хедър Уотсън (№49) на старта на Аустрелиън Оупън. 27-годишната пловдивчанка, която е №76 в света, ще участва на първия турнир от Големия Шлем за 10-и път в кариерата си и досега 7 пъти е достигала II кръг. Ако отстрани британката, Цвети ще играе във II кръг с по-добрата между първите ракети на Словакия Доминика Цибулкова, №11 в света и миналогодишна финалистка в турнира, и на Белгия Кирстен Флипкенс, №50. Пиронкова и Уотсън са се срещали досега 4 пъти и имат по 2 победи. За последно през юни 2014 г. българката загуби с 6:3, 5:7, 2:6 на турнира на трева в Ийстбърн. 22-годишната британка също има само 1 титла от турнири на Женската тенис асоциация и е заработила малко над $1.2 млн.

Втората ни ракета Сесил Каратанчева пък отпадна във II кръг на квалификациите при жените на Откритото първенство на Австралия. 173-ата в света загуби от 10-ата ракета на Русия и №150 в света Александра Панова със 7:6 (4), 2:6, 3:6 за 2:14 ч. Сесил допусна 7 пробива и 46 непредизвикани грешки, а Панова завърши с 40 печеливши удари.

Славия взе Шоколаров за 3 години

Славия подписа договор за три години с полузащитника Славчо Шоколаров, който през последните 6 месеца игра в първенството на непризнатата Севернокипърска турска република. Преди да облече екипа на отбора на Бостанджъ Багчъл, Шоколаров игра за Черноморец, Монтана, Любимец и Светкавица. Юношата на Пирин ГД е на 25 години и в началото е стартирал като крило, но в момента играе в центъра на полузащитата.

Шоколаров заминава утре с още 25-има "бели" на лагер в Анталия. Там треньорът Иван Колев ще заведе още Емил Петров, Георги Петков, Марио Кирев, Цветомир Панов, Майк Кръстев, Димитър Везалов, Фернандер Касаи, Димитър Пиргов, Ивайло Марков, Крум Стоянов, Диего Ферересо, Станислав Генчев, Иван Вълчанов, Костадин Дяков, Владимир Семерджиев, Янис Карабельов, Емил Стоев, Китан Василев, Джереми Манзоро, Радослав Василев, Карлос Фонсека, Петър Атанасов, Ивайло Димитров, Мартин Станкев и Франк Мбарга, който е на проби. След Нова година договори подписаха още Кирев, Атанасов, Димитров и Станкев. При отбора в Анталия се очакват поне още двама футболисти на проби. В София ще се подготвя талантът Стефан Велков, който не е възстановен от контузия и операция.

ИТАЛИАНКА СПЕЧЕЛИ СПУСКАНЕТО В КОРТИНА

Италианката Елена Фанкини изненадващо спечели спускането от Световната купа по ски-алпийски дисциплини пред родна публика в Кортина д'Ампецо. Американката Линдзи Вон остана 10-а и не успя да изравни вечния рекорд по най-много победи в състезания за Световната купа, който държи легендарната австрийка Анемари Мозер-Прьол с 62 победи.

Фанкини се спусна за 1:09.53 мин. и записа втора победа в кариерата си и първа от декември 2005 г. в спускането в Лейк Луиз, Канада. Трасето беше намалено на 1900 м заради гъста мъгла. Втора на 15 стотни от секундата остана Лариса Юркив (Канада), за която това бе първи подиум в кариерата. Олимпийската шампионка в гиганския слалом от Ванкувър 2010 Виктория Ребенсбург (Германия) остана трета с пасив от 31 стотни. Вон финишира за 1:10,41 мин. и остана десета. Лидерката в генералното класиране за Световната купа Тина Мазе от Словения завърши 13-а за 1:10,48 мин. В класирането за малката Световна купа в дисциплината спускане води Вон с 258 т., пред Ребенсбург 211, Мазе 188 и др. В генералното подреждане за големия Кристален глобус след 16 от 33 старта води Мазе с 877 т., пред Микаела Шифрин (САЩ) 605 и защитаващата трофея от миналия сезон Ана Фенингер (Австрия) 532.

следайте

ПО БНТ 1
АЛПИЙСКИ СКИ
13.25 СК във Венген (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ
11.15 СК в Кортина д'Ампецо (жени)
РАЛИ
9.30 "Дакар"
ШЕЙНИ
10.00 СК
СКИ-СКОКОВЕ
10.45, 17.45 СК в Закопане Северна комбинация
14.45 и 17.00 СК в Зеефелд
БИАТЛОН
15.15 СК в Руполдинг (мъже)
СНУКЪР
19.45 "Мастърс" (1/2-финали)

ПО Ф+
ТЕНИС
13.00 Турнир в Сидни (мъже)

УТРЕ

ПО БНТ 1
СКИ
11.00 и 14.00 СК във Венген (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ
12.00 СК в Кортина д'Ампецо (жени)
БИАТЛОН
13.30, 16.30 и 17.30 СК в Руполдинг
СКИ-СКОКОВЕ
14.45 СК в Закопане
СНУКЪР
19.15 "Мастърс" (финал)
по Евроспорт 2Фристайл ски
13.15 СП
ТЕНИС
17.30, 21.30, 0.30, 4.00 "Аустрелиън Оупън"
ПО РИНГ
ВОЛЕЙБОЛ
18.00 Трентo - Перуджа

3 1 8

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №5

„6 от 49"
I ТЕГЛЕНЕ
(11, 12, 17, 19, 40, 41)
I гр. (6) няма
II гр. (5) 18 по 1896,10 лв.
III гр. (4) 782 по 43,70 лв.
IV гр. (3) 15 847 по 3 лв.
ДЖАКПОТ 121 523,98 лв.

II ТЕГЛЕНЕ
(29, 34, 38, 40, 42, 49)
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ 1 864 839,27 лв.

„6 от 42"
(5, 6, 20, 21, 25, 32)
I гр. (6) няма
II гр. (5) 14 по 1107,20 лв.
III гр. (4) 552 по 28,10 лв.
IV гр .(3) 9852 по 2,30 лв.
ДЖАКПОТ 560 886,60 лв.

„5 от 35"
I ТЕГЛЕНЕ
(1, 11, 17, 21, 31)
I гр. (5) 7 по 3743,50 лв.
II гр. (4) 687 по 38,10 лв.
III гр. (3) 11 447 по 3,10 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
(4, 11, 14, 19, 29)
I гр. (5) 1 от 26 204,20 лв.
II гр. (4) 383 по 68,40 лв.
III гр. (3) 11 094 по 3,20 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 1, 4, 8.
Цифра от фабр. №: 7, 6, 5
I гр. (3) 3 по 6625,50 лв.
II гр. (2) 769 по 25,90 лв.

ЗОДИАК
7, 15, 21, 34, 44 + 5 (Лъв)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 4 по 500 лв.
V гр. (3+1) 15 по 100 лв.
VI гр. (3) 171 по 10
VII гр. (2+1) 299 по 5
VIII гр. (1+1) 1401 по 1
ДЖАКПОТ: 668 536.60 лв.